

HIREK.

Hirlapírók értekezlete. A zalavármegyei lapok szerkesztői Sági János, a Keszthelyi Hírlap szerkesztőjének meghívására f. hó 25-én Keszthelyen gyűltek össze Mérei Ignác kiadó vezérigazgató házában.

Képviselve voltak a Keszthelyi Hírlap, Zala, Zalai Közöny, Magyar Paizs, Tapolca és Vidéke, Délvidék-Sümeg és Muraköz hozzájárulásukat előre is kijelentették. Az értekezlet Szalay Sándort, a „Zala” szerkesztőjét választotta meg elnöknek. Sági János mint előadó előterjesztette az indítványokat, melyek a hírlapszolgálat közönségét, a fontos cikkek kicserélését, az egységes helyesírást, a hirdetési árak egységét célozzák. Az értekezlet mindegyik pontra nézve megállapodásra jutott és elhatározta, hogy a megyében megjelenő összes lapokat felszólítja a hozzájárulásra.

Időjárás. Az időjárás a hét elején kedvezett a szórakot, de a kedden beállott depresszió következtében (758) az ég beborult. Szerdán délelőtti denült időjárás volt, de este 7 órakor erős mennydörgés és villámok közt záporozott támadt. Szeptember 29-én boru, esős az időjárás. A reggeli hőmérséklet 9-10° R. közt ingadozott. Ma derült az ég.

A főispán Sümegen. Hortelenyi Ferenc főispán, mint a vármegyei gazdasági egyesület elnöke f. hó 26-án reggel Sümegre érkezett. Sümeg közönsége megragadta az alkalmat a meleg óráival fogadta a főispánt, aki a nép gazdasági érdekeiért régóta folytatott fáradhatatlan buzgalommal és tevékenységgel meggyőzte a vidék szeretőit, még mielőtt a főispáni szék elfoglalta volna.

Hálaloztatás. Gross Miksa kereskedő élete 60-ik évében hosszas szenvedés után szeptember 24-én elhunyt. Háltát özvegye Gross Lina, 10 gyermeke, kiterjedt rokonsága és számos jó barátja gyászolja. Nagy részvételtemeték szeptember 26-án.

Péntek Vendel, posta- és távírási altiszt, élete 56-ik évében elhunyt. Özvegye kívül 5 gyermek és kiterjedt rokonsága gyászolja a derék, köztisztelőnek örvendő hivatalnok halálát.

Uj orvos. Dr. Ország Lajos, az összes gyógytudományok doktora, volt budapesti kórházi segédorvos, Nyugatkánizán telepedett le. Lakik Erzsébet-tér 10. szám alatt.

Névváltoztatás. Krobot recte Fürst János, nagykanizsai lakos, családi nevét „Komlósi”-ra, Hoffmann Jenő, tapolcai lakos családi nevét „Hajós”-ra változtatták belügyminiszeri engedéllyel.

A közkut. Amint halljuk, az Erzsébet-téren fogantatosított furások beszüntették, mert még 80 méter mélységben sem akadtak elegendő mennyiségű vízre. Szakértők véleménye szerint 300 méter mélységig kellene fúrni, hogy meglegyen a kívánt eredmény. Erre azonban költség fedezet nincs. Eppen így jártunk, mikor az Eötvös-téri kőzutat fúrták. O. i. 120 méter mélységben a fúrás munkálatait abba kellett hagyni. Ez történt 1892-ben.

Szoligabírlói kartell. Haladást jelentő szövetkezet fog legközelebb vármegyénkben létrejönni. Ugyanis a legutóbb lezajlott löszoligabírlói választás alkalmából a vármegyei szoligabírlók közül többen azon eszmének adtak kifejezést, hogy a betöltendő hivatali méltóság tekintélyét feszélyező korteskedést jövőben mellőzve, — mely tulajdonképpen több előkelő család közt a korábbi barátságos viszony felbontásának is volt az okozója, — az előítéleti sorrendet maguk közt megállapítva. Ujabb frusdás esetén a sorrendben levők fogják egyidejűleg tagomtatni, minek folytán minden további korteskedés szükségétellenné válna, a megyei társadalmi élet jövőben így nem választásból kifolyólag legkisebb rázkódástnak sem lenne kitéve. Az eszme megvalósítása még ez évben teljes fog látni.

Üdvözlések. Azon alkalmából, hogy ő felsége gelsei Gutmann Vilmos, gelsei Gutmann Ödön, gelsei Gutmann László és gelsei Gutmann Aladár nagybirtokosoknak a bárói méltóságot „gelsei a belisces”

előnével legkegyelmesebben adományozta, a számos üdvözlők sorában van a „nagykanizsai kereskedelmi és iparbank” igazgatósága és tisztviselői kara is, mely intézettek a gelsei és beliscesi Gutmann Vilmos báró egyzerszmond elnöke is; nemkülönben a „nagykanizsai ir. nőegylet” választmánya ezen magas kitüntetés alkalmából, a nőegylet körül szervezett kiváló és hervadtatlan érdemeit jogkövetőleg megőrvítettette és üdvözlő iratot küldött. Ezt megelőzőleg az egylet nagybecsűt elnökét, Vidor Samuán szül. gelsei Gutmann Hedvig urótt lelkes ovációban részesítette.

A honvédség köréből. Dr. Papp (Kohu) Izidor, nagykanizsai 20 honvédszolgálatos egyéni önkéntes, címzetes tizedes és egyetemes orvostudor a m. kir. honvédelmi miniszter a budapesti honvéd helyőrségi kórház állományába való egyidejű áthelyezés mellett, segédorvos helyettesé nevezte ki.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a sümegi állami reáliskolához Elek Oszkár helyettes tanár tisztes tanárrá; a m. kir. pénzügyminiszter pedig Farkas Ferenc és Kristóf Kálmán zalagereszei pénzügyi számtisztakat jelenlegi állomás helyükön való meghagyással pénzügyi számlellenőrökké nevezte ki.

Október 6. A nagykanizsai kath. főgimnázium Gyakorló Iskola-ja az intézet ének- és zenekarának közreműködésével október 6-án az aradi gyásznap nap érfordulóján emlékünnepélyt rendez, melyre, miután külön meghívókat nem bocsátott ki, ezután hívja meg a szülőket a tanoglybarátait. Az ünnepély fél tíz órakor gyászmisze előzi meg. Utána fél tíz órakor a Polgári Egylet nagyereményben tartandó ünnepély műsora a következők: 1. Himnusz. Köszöntő. Éneklés a főgim. ének- és zenekara. 2. Ünnepi beszéd. Tartja Spitzer Lajos, 8. o. tanuló. 3. Tizenhárom. Harsányi Kálmántól Szavalja Gergely Lajos, 8. o. tanuló. 4. Rákócy keserűje. Káldy Gyulától. Előadja a főgim. énekára. 5. Emlékezés október 6-ára. Irtá és felolvassa Wentzely Sándor, 8. o. tanuló. 6. Gyászinduló. Előadja a főgim. zenekara. 7. Mikor az akasztófalak faragták. Tóth Kálmántól. Szavalja Kovács Boldizsár, 7. o. tanuló. 8. Szózat. Vörösmartyótl. Előadja a főgim. ének- és zenekara. Az ünnepély pontban fél-tizenegy órakor kezdődik.

Sztrájk Keszthelyen. Keszthelyen, Mérei Ignác nyomdájában a segédek sztrájkba léptek. A nyomdatulajdonos egy gyenge segédnek kevesebb fizetést adott, mint amennyit a központi nyomdászegylet minimumképp megállapított. A segéd nem is kért többet, mint amennyit a tulajdonos neki adott. Bőrével és helyzetével teljesen meg volt elégedve. Ez már elég ok volt a sztrájkra. Keszthelyen megjelent a központ egyik kiküldöttje, aki Mérei-től váltót kért annak biztatására, hogy a jövőben nem ad kevesebb fizetést még akkor sem, ha ezzel a segéd megelégszik. Mérei a váltót — melynek sorsa bizonytalan — nem irta alá. Erre a segédek még a tanoncokat is megszokták.

Jótekingóság. Franz Lajos bold. édes atyja emlékére 2000 koronát adományozott a városi szegényeknek.

A legzebe. A szibóni szépségversenyből haterz egyháznak szavazattal Déri Rózi győzött és így a versenydíjat, egy diszes és értékes toleite tükört ő nyerte meg. A red adott szavazatok száma csak az utolsó napokban szoktót ily aránytalan magásra. A többi versenyzők erkölcsi eredménye sem megvetendő.

Vasárnap munkaszünet. — Az ügyvédek és közjegyzők egyesülete tagjainak kivánságára akciózt indított az iránt, hogy az ügyvédi és közjegyzői irodákban teljes vasárnap munkaszünet legyen. Várható, hogy ezt az indítványt nemcsak az ügyvédek, hanem a közönség is helyesli. Az indítványval a pilisni ügyvédi kamara fog legközelebb foglalkozni.

Közgyűlések. Október 2-án, vasárnap délután 6 órakor a hitközség tanács-teremben rendkívüli közgyűlés lesz, melynek t. Határozathozatal gelsei és

akár abszolút mértékkel is mérhetjük. Tán ő az egyetlen, aki valaha társai közül Pesti Kálmán soraiba jut.

A vigjátékok előadása elég őszbhangzó, egyenletes. Az operettek már nem ily jó. A tenorista nagyon híányzik. Dícséret érheti itt a karmester főreklvét, akinek sikerült a kardinálisokból, sokoldalú helyőkből néha egy új kórust összeállítani. Az operák előadásáról nem írok semmit, hátha haragosok szerék magának. Végül a szimfonik előadásában találhat a legtöbb művészi érték. Makó Ayda, Hevesy Gusztáv, Almásy, Nagy Dzsóz igazán művészi öszjátékok produkált néhányzor.

Kövessék mindenestre érdeme az, hogy városunknak szükségletét tette a szimfonikus énekeset. Szobrot kapni nem fog; ez mindenesetre nagyon megnyugtató tudat lehet számára. De azok, akik a társadalom érdekeit felejtik, azok tisztellett és hálaival adóznak neki. Utóvégre is ez nemcsak neki, hanem társulata tagjainak is szól, becsülés és elismerés illet mindenkit, aki jól forog az emberi társadalom nagy gépezetében ott, ahová beillesztik. Mindenki nem lehet ott a kormánykerékén s ma ott áll a társadalom, hogy kezdi az egyszerű munkások érdemeit is legalább úgy megbecsülni, mint a nagy vezetőket.

Szezonkép.

— Szépségverseny. —

Bevégződtél a verseny, amelynek előlött dobogó türelmetlenségű léte városunk minden esztetikus lelke, fiatal, öreg. Voina e olyan érzékenlen kebel, akit nem érdekelne a nagy kérdés: ki a legszebb szinésznő?

Végrel végrel... hangzott sokak ajkán, mikor a képviselő választási pontosságával megemáztolt szavazatok közül nagy szöbbségű kikerült a győztes neve. Ha ismerem a nyertest, most szépségének illenék szavakat szentelnem, de így — sajnos — csak a történeti események ismertetésére kell szorítkoznom. Bokréfák költöttek tisztelői az őz virágából ezek kíséretében adták át riadó éljennel a szépség jutalmát — egy toleite tükört, hogy új tulajdonosa most már ebben nézze meg az arcot, amelyet több ezer szavazattal legszebbnek proklamáltak.

Eddig a történet.

Hajdan másképpen esett az ilyen dolog. A derűs Hellaszban — amint a rege tartja — istennők szálltak le hegyi házukból versenyre, hogy melyikük a legszebb. A vizsgálatok pájos istenek aranyalmáját skarták megzerzenni, a mi a legszebbnek volt adresszával, akárcsak a mi toleite-tükörünk. Szomorú, hogy az esztetnek a további része már nem volt olyan tiszta folyású, mint nálunk. Ugyanis ott — ha kikerülte volna gyémántok, elárulom, hogy minősíthetetlen korrupcióval történt a döntés. A verseny részei: a hatalmas Hera, a két szemű Ateno e szép Afrodité úgy licitáltak egymásra az igértákosban, mint két konkurrens butorkereskedő az árverési csarnokban. Afrodité a legszebb nőt ígérte jutalmá a verseny bírálóinak, — természetesen ő rá szavazott Paris, a bíró. De nálunk nem így volt. Először is nem egy ember döntötte el a vitát, hanem sok s így az ítéletet nem rothatta meg a jutalom reménye. Ezen nem is csodálkozhatunk. Hisz azóta évezrek folytak le, sokat haladt a világ s csak természetes, hogy ennélre tökéletesedett a szépségverseny közlelges intézménye. Azonkívül nem szabad felednünk azt sem, hogy míg az előbbi verseny a trójai háború előidézésével mérhetően anyagi kárt okozott az emberiségnek, addig a mostaniak a gazdasági szempontból is jövedelmező lehetnek, ha ócska tudják beszerezni a jutalomdíjgyárat. De etekintve minden mitológiai, nagyzerű gondolat volt ezen verseny megtartása s már négy hete elmélkedem azon, hogy egyik színésznő miért nem jártozta végig ezt a mulatságos társalgást, miért állt el a versenyől? Talná nem volt biztos abban, hogy ő nyeri meg a versenyt? De kérem azért nem okvetlenül szükséges elhinni, hogy ez a döntés szentírás. Éu legalább azt gondolom, hogy például a versenyben résztvettek között is vannak, akik mást tartanak legszebbnek, meg a közönségről sem lehet biztosan tudni, hogy mit gon-

Magántisztviselők gyűlése.

A Magántisztviselők Országos Szövetésének nagykanizsai bizottsága a nyári szünet után e héten tartotta első választmányi gyűlést.

A gyűlés lefolyásáról a következőket jelentik lapunknak:

Schulhof Ákos elnök üdvözlö a szép számban megjelenteket.

A kereskedelemügyi miniszterium tud. a. levélge előkészítés alá vette a vasárnap munkaszünetéről szöb törvény és rendeletek revizióját. Élének eszmecserre utató a bizottság véleménye a következőkben körvonalozódott: A bizottság határozottan állást foglalt a most fennálló vasárnap munkaszünetéről szöb rendelkezés mellett. A teljes vasárnap munkaszünet fenntartását kívánják a kereskedelmi irodákban, még ha az az iroda oly üzlettel van is egybekepcsolva, melyben különben vasárnap árusítási idő. A folytoos üzem gyárakban, ha azoknál a vasárnapú szállítás meg van engedve, a vasárnapú munkaszünet a déli órák után kezdődjék. Az ily irodákban a vasárnap délelőtti munkaidő a bizottság véleménye szerint megengedhető. Ez természetesen az irodai alkalmazottak felváltási rendszere alapján oldandó meg és pedig a betenkiti felváltással. Az időszaki irodai munka, mint például a jég és tüzbiztosítási munkálatok egész nap megengedhető.

Arra a kérdésre, hogy hány óra legyen a munkaszünet tartama s mi legyen annak kezdő s végpontja, a bizottság új határozott: Kezddődjék a munkaszünet a szombati rendszer órák befejeése után és végződjék hétfőn reggel a rendszer irodai órák elkezdésével.

A miniszteri anyaggyűtemény ama kérdésre, hogy felhatalmazandók-e a másodfokú iparhatóság a munkaszünetnek helyiérdekből egyes egyletekben való fellégszítésére, a bizottság egyhangulag nem-mel felelt.

A központnak a drágasági pótlék ügyében megindított mozgalomát a bizottság örömmel vette tuksomással. A nagykanizsai bizottság azonban az itteni viszonyokat nem tartotta alkalmasnak arra, hogy e kérdésben állást foglaljon.

A bizottság a tagokat anyagilag támogatni óhajtja és ezért körlevélben fogja felhívni a helybeli nagyobb cégeköt, hogy a bizottság tagjainak a bevásárlásiúidú számlákos engedményt adjon. Több cég már szöbéli felhívásra is megadta ezt.

A bizottság elhatározta, hogy Klausz Gábor az első magyar földmívelési, ipar és kereskedelemügyi miniszter születésének századi évfordulóján, 1904. november 18-án ünnepséget rendez, melyre a helybeli kereskedelmi társulatokat is meghívja.

Felolvasattak a taggyűlésre vonatkozó leiratok és tárgyalásra került több belső ügy.

A bizottság legközelebbi rendezes nagygyűlése november hó 20-án lesz.

Ami színészeink feladatukat háromféle irányban teljesítették. Adták a fővárosi műsor darabjait; itt az a „debet” vagy helyesebben „deberet”, ami a mérlegzet kedveszölnönné teszi. Adtak régibbi, áltálaszban, becsü dolgokat, a darab belső értéke vagy a vendégszerelő művészek kedvét, vagy egyéb okokból. (Teszem fel, hogy a primadonna Berénybe mehessem fródnai, vagy mert a titroltanis gyermekkorában tetszett „kökvírásatra” stb. stb.) Végül mint igazán elismerésre méltó, eredeti, bár kissé lírai hangulatú művészi eseményképpen hívták „Hullám Agnóst”, aminek fontosságát annak idejében felismertük és tárca alakjában méltattuk is.

A produktum minőségének mérőpontja, mértékalapja más nem lehet, mint a tavalyi produktum S feljöttét alig tapasztalunk. Legfeljebb Almásy mutag némi emelkedést. Ő jobb hőszerelem, mint lírai költő, de legtöbb a tehetség az erőteljes, férfias karakter szerepekhez. Az egyik hűlyeségre (Pfefferkorn utazása) betoldott oda nem illő alkoholdelíriumot oly mesterséggel játszotta, hogy e szerepét

Ami színészeink feladatukat háromféle irányban teljesítették. Adták a fővárosi műsor darabjait; itt az a „debet” vagy helyesebben „deberet”, ami a mérlegzet kedveszölnönné teszi. Adtak régibbi, áltálaszban, becsü dolgokat, a darab belső értéke vagy a vendégszerelő művészek kedvét, vagy egyéb okokból. (Teszem fel, hogy a primadonna Berénybe mehessem fródnai, vagy mert a titroltanis gyermekkorában tetszett „kökvírásatra” stb. stb.) Végül mint igazán elismerésre méltó, eredeti, bár kissé lírai hangulatú művészi eseményképpen hívták „Hullám Agnóst”, aminek fontosságát annak idejében felismertük és tárca alakjában méltattuk is.

A produktum minőségének mérőpontja, mértékalapja más nem lehet, mint a tavalyi produktum S feljöttét alig tapasztalunk. Legfeljebb Almásy mutag némi emelkedést. Ő jobb hőszerelem, mint lírai költő, de legtöbb a tehetség az erőteljes, férfias karakter szerepekhez. Az egyik hűlyeségre (Pfefferkorn utazása) betoldott oda nem illő alkoholdelíriumot oly mesterséggel játszotta, hogy e szerepét

NERENCZ JÓZSEF KESZTHERÜVIZ

AZ EGYEDÜL-ELISMERT KELLEMEK-ISZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Fiume—amerikai hajójárat.

A magyar királyi kormány felügyelete alatt álló FIUME-NEWYORKI VONALON kéthetenként indulnak a gyorshajók.

Menetdíj Fiumétól Newyorkig a III. osztályban, bőséges és rendes ellátással együtt

 180 korona.

 Bővebb felvilágosítást nyújt, valamint hajójegyeket kiad

ORBÁN IGNÁCZ

kivándorlási meghatalmazott, Szentgotthárdon.

Zalavármegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

673
m. 904. szám

H I R D E T M É N Y .

Zalavármegye közigazgatási bizottsága az 1904. évi szeptember hó 18-án 3447. számú határozatával a Nagykanizsa—pacsai tvh. közut 1.0201.716 km. szakaszának kongotégla burkolattal leendő ellátását 32.023 korona 73 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített kivitelének biztosítása czéljából az **1904. évi október hó 17-ik napjára** a zalavármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap **délelőtt 10 órájáig** a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatban kiteendő a felajánlott árleengedés illetve felülfizetés százalékban számokkal és betűkkel külön arra az esetre, ha a szerződéses vállalati összeg a munka felülvizsgálása után kifizettetnek és külön arra az esetre, ha az összeg a felülvizsgálás napjától számítandó 6, azaz hat egymásután következő évi és egyenlő nagyságu részletben kifizettetnek.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Zalaegerszezen, 1904. évi szeptember hó 26-án.

A hivatal főnöke:

LÁNYI KÁLMÁN

kir. főmérnök.

ZALAI KÖZLÖNY.

A nagykanizsai „Ipar-Testület,” a „nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság,” a „Kotori takarékpénztár

részvénytársaság,” „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,” a „nagykanizsai kisednevelő egyesület,” a „nagykanizsai tanítói járáskör,” a „nagykanizsai keresztény jótékony nőegylet,” „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,” „szegények tápintézete,” a „katonai hadastyánegylet,” a „soproni kereskedelmi iparkamara,” nagykanizsai külhatalmáért hivataltól a nagykanizsai keresztyén jótékony nőegylet, „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,” „szegények tápintézete,” a „katonai hadastyánegylet,” a „soproni kereskedelmi iparkamara,” nagykanizsai külhatalmáért hivataltól a nagykanizsai keresztyén jótékony

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ TÁRSADALMI HETILAP.

Hírlapírás.

A zalamegyei hírlapírók két héttel ezelőtt összegyűltek, hogy megbeszéljék saját dolgaikat. A gyűlés eredményeképpen elhatározták, hogy egymással szövetkezve, kölcsönös támogatással igyekeznek feladataik betöltésére. Erőmes néhány pillanatra megállapodni itt, hogy ezen első szinre minden nagyobb jelentőségű nélkül való egyesülésnek erkölcsi értékét láthassuk. Kis dolog magában véve, de összefüggésben van a legnagyobbakkal s ez adja meg fontosságát.

A sajtó hatalmáról és hivatásáról szólni korunkban felesleges. A hírlapok rohanó megszaporodását, napról-napra növekvő elterjedését mindnyájan látjuk, hatását érezzük. Nem volt intézmény, mely az emberi művelődést nagyobb erővel és szélesebb mezőn vitte előbbre, mint a hírlapírás. Megszületése előtt nem volt emberiség, csak emberek, akik mint egy-egy nemzet tagjai sem voltak összefüve az egybetartozás állandó öntudatával. Ilyen munkát végezve, szerzte meg a sajtó hatalmát, amelynek ereje egyenlő a legmagasabb állóléval. Erősek és gyengék keresik támogatását. Azok, hogy fenntarthatassák befolyásukat, ezek meggyerül használják a küzdelemben. Az ellentételek ebben a folyton tartó harcában válik a sajtó az igazság egyik forrásává, teljesítve ezzel legfőbb rendeltetését. Egyrészt érdeket, vágyságot és törekvéseket ismertetve, hangot ad a közvéleménynek, másrészt irányítást iparkodik azt. Nem kíván a csalihatatlanság színében tűnni fel, nem követeli a maga számára a tökéletes igazságot, csak a küzdést a

legjobbnak tartott irányban s az eszmék tisztázását.

Közönségesen ismert dolgok ezek, de nem lehet elcseszni ismételt napjainkban, amikor a sajtó tekintetben egyre alább száll s az emberek többsége azon hírlapok után alkot ítéletet, amelyeknek legfőbb gondját teszi a botránnyok felhajtása, legyenek azok igazak vagy hazugok; amelyek szennyes érdekek szolgálatába szegődve, egyfelől a legszemérmelenebb módon hizelegnek gazdáiknak, másfelől sárral dobálják be mindazt, aki nincs pártjukon.

Ilyen viszonyok között minden újságíró embernek kötelessége közreműködni a helyzet javításán. Különösen fontos érdek ez nálunk, ahol a hírlapoknak előreláthatólag rendkívüli szerep jut jövőnk alakításában. Hitelét vesztett sajtóval indulni az elérkező nagy munkákba, olyan veszedelmet jelentene, amit most alig sejtethetünk. Émelnünk kell az országos sajtó átlagos színvonalát erkölcsi tekintetben, a vidékiét pedig első sorban szellemi téren.

A nemzet életbevágó érdekeiről szólna együtt említhetjük itt a fővárosi és a vidéki sajtót, bár a jutalom valószínűleg guynos mosolygás lesz azok részéről, akik egyebet nem tudnak, csak guynosan mosolyogni. Ezek azonban nem veszik tekintetbe azokat a nehézségeket amelyekkel az általános hangulaton kívül meg kell küzdeniök a helyiérdeklő lapoknak. Anyagi tekintetben már kisebb körülmél fogva nem mérhetők a fővárosi lapokhoz, amelyeknek bevételeiből bőszégesen el lehet látni minden megkívánható kiadást, szellemiekben pedig szintén meg vannak az állandó bajok. A

hivatásos újságírók közül a tehetésebbeket felszítja a fővárosi sajtó, azonkívül tág helye van a húságnak is, midőn egyesek tisztán nevik forgalomba hozása végett; araválóság nélkül, fognak tollat kezükbe, egy harmadik rend pedig azok közül kerül ki, akik mindentinnen kikopva felsapnak „journalistá”-nak a hírlap-irodalom nagyobb dicsőségére. Ilyen elemek rontják meg a vidéki sajtót. A tehetetelenség és a tudatlanság szövetkeznek akárhányszor újságírássá és nagyképséggel, a levegő égbe beszéléssel s a legalacsonyabb pletykával töltik meg a túrelmes papirokat. Azonkívül nemcsak átengedik lapjaikat személyes természetű botránnyok lefolytatására, hanem egyébként is ilyesmivel foglalkoznak legszívesebben, a meglevőket elmégesítve, ujakat felidézve.

Ezen állapotokat ismerve megérthetjük azokat, akik kevés figyelemmel vannak a vidéki sajtó iránt, de nem szabad felednünk, hogy ezen jelenségek mindamellett nem általánosak, s a vidéki sajtó jelentőségéből semmit nem vonhatnak le. Sőt még akkor sem lenne igazuk azoknak, akik semmibe vésséssel és guynyal akarják elintézni az ügyet, ha valamennyi lap rossz lenne, mert akkor is inkább megjavításukról kellene gondoskodni, hogy betölthessék mással nem pótolható feladatukat.

De hát mik ezek a nagy feladatok? Csak futó tekintettel vizsgálva is a dolgot, mindjárt szembetűnnek főbb vonásaikban.

A fővárosi sajtó elárasztja fényét a vidékre is, de ha teljes világosságot akarunk, magunknak is lángot kell

gyujtannak. Azok az aprólékos részletek, amelyek az ország közönségének szempontjából érdektelenek azok a kisebb változások, amelyeknek csak az eredményeit adják hírlal a nagyobb lapok, — teszik sokszor a vidéki újságok legfontosabb tárgyát. Az otthoni állapotoknak ezen körülméknél, apró dolgokra is kiterjedő szemmel tartásán kívül, az egész országra kiható eszmék megvalósításában is közreműködhetnek. A nagyobb eszméknek saját vidékükön való ébrentartásában, sőt terjesztésében is juthat szerepük. Különösen most, mikor a gazdasági téren való verseny és a nemzeti érzésnek minden vonalon való felébresztése urálja a haladást, nem lehet felednünk, hogy az ország megyékből, ezek pedig községekből vannak összetéve.

Azonban működésük javarésze mégis a megyei és városi élet figyelemmel kísérésére, ellenőrzésére, sőt irányítására kell esnie. Ugyanazt a szerepet töltik be a vidéki lapok itt, mint a fővárosiak az ország ügyeinek intézésénél.

Az egyes hatóságoknál legyenek azok államiak, megyeiak vagy városiak, nem elégséges a felülről jövő ellenőrzés. A közönséggel való érintkezést első sorban azonkívül a hivataloknak, kifelé is nyílvánuló belső ügyeit sokkal közvetlenebbül ellenőrizheti a helyi sajtó, mint a felső hatóság, amely messze is van és csak színtelen hivatalos írásból értesül leg több esetben a dolgok állásáról. Nagy fontosságú azonkívül a tevékenység is, a melyet a több kevesebb autonómia felruházott hatóságoknak: a megyének és városoknak a gazdálkodásával

fejt ki. Ha elég ereje van a sajtónak, nagyon üdvös befolyást gyakorolhat ezen a téren, új szempontokat tárva fel, különböző oldalakról véve vizsgálat alá a gazdálkodást. A jelen viszonyok között negyedélszáz vidéki lapunk közül vajmi kevésnek a szava bir kellő nyomattal, s ezen a téren még sok is a tenni való. Ha egy hivatalnak a felállításáról, gyárnak az elhelyezéséről, múzeum, könyvtár létesítéséről s egyéb hasonló dologról van szó, vagy ha a magyarság forog valahol veszedelemben, mivel gyakorolhatunk nyomást, ha a sajtó hangja nem elég erős? S vajjon ki fogja ezeket mi helyettük hangoztatni. Hiányainkra is csak így hívhatjuk fel a figyelmet. A hivatalban levő emberek ilyesminél nem igen szokták a kezdést megtenni, akiknek pedig módjukban volna, nem igen tudnak a mi kívánásainkról. Apró bajainkat, amelyek azonban ránk nézve nagyon is jelentősek, csak így hírvhatjuk el lassanként, mert más uton sohasem érünk célt. A tisztaság, egészségügy s a közbiztonság már ezeidre is sokat köszönhet a vidéki lapoknak, s ha ezek erősebbek lesznek, még többet tehetnek itt is.

A hivatalos szobák porának felverésén kívül nem kevésbé fontos hivatása van a társadalmi téren is. Legközvetlenebbül ismervén a városok és falvak lakóinak gondolkodását, lelki világát, leginkább van módjában figyelemmel kísérni változásait. Ha új eszmék terjednek el valamely vidéken vagy elégedetlenség nyilvánul, a fővárosi sajtó csak a befeszített dolgokkal foglalkozik, de az okokat kutatni, a helyzetet a maga valósa-

TÁRCA.

Messze, messze...

— A „Zalai Közlöny” tárcája. —
Messze, messze, néma pusztaságnan lly vándor jár ellikadottan,
Pillanása szerte tévedez.
Majd felőz a napugáros égére,
Majd a földhöz vonzza hó reménye,
De vigaszt nem ad sem az, sem ez.
Tenger-áradat habzik körülte,
Csónakját a szélvész ésszetörte,
Ott áll, mint Hiób reménytelen.
Belsőjében érzelem — vihar forr,
Ényhre vágyik az ellikadit vándor...
Te vagy ez rajongó képzetem.

S. P.

A szuggesztió.

Írta: **Georgus Courtelle.**
— A „Zalai Közlöny” tárcája. —
(Színhely egy kávéház, amelynek előterében Ratcut és Labouture félig teljes sörös poharak mellett ülnek és okkultisztikus tudományokról vitatkoznak. A háttérben egy magános hölgy az „Echo de Paris” t olvasza. Két ur billiárdozik.)
Labouture: Te hölgy vagy, Ratcut! Ugy beszélés, mint egy...
Ratcut (folytatva): És nekem vannak bizonyítékaim rá...
Labouture: Arra, hogy hölgy vagy? Minek? Hiszen én elhiszem bizonyítékaid nélkül is...
Ratcut: Csak ne humorizálj, kérlek. Nem áll jól nekem...
Labouture: (A szemével hunyorgat.)
Ratcut: Ismétlem, kérlek, hogy a saját szememmel láttam és látták még százan

én kivülem a szuggesztiónak ezt az értelmetlenül nagyszerű kísérletét. Erted?!

Labouture: Bizony Isten, nem értem.
Ratcut: (Csökönösen.) Hónapokon keresztül hallgattam doktor Louisnak a felolvasásait a Charitében...
Labouture: Hiszen jól van ne...
Ratcut: (Közben van a dühöngéshez.) És minden nap elragadtatva mentem haza...
Labouture: Nono!...
Ratcut: (Folytonosan jobban forr benne a düh, de mindenáron titkolni akarja.) Nagyszerű, hibetelen dolgokat láttam! Dolgot, amelyek a fantáziát túlszárnyalják. Dolgot, amelyek bálmalba ejtenek, amelyekkel szemben nem tud az ember tagadni sem. Tudod?! Érted meg ezt!...
Labouture: Jól! De most már igazán nem értem, hogy — miért nem fogod be...
Ratcut: (Meglepetve.) Mit?...
Labouture: A szádát...
Ratcut: (Anélkül, hogy megzavartatná magát.) Egy napon láttam például, hogy egy hölgynek, akit — értd meg ezt jól — akit a hallgatóság közli választottak ki, azt szuggesztálta a doktor, hogy vegyen egy kést magához, menjen le a kapu elé és szurja le a doktor kocsisát... És ugyanaz a nő sirt, nevetett, holtak tetette magát, jökédv volt, futdoklott... ahogy éppen a hypnotiseur akarta. Mindozt egy rövid, parancsoló „akarom” szóra csinálta meg. Hát nem bámulatos ez?...

Labouture: (Nevetve.) Hölgy! Hölgy, ha mondom!... Tisztára idiota...
Ratcut: (Végre kiőr.) Te... Te... Hát nem hiszel?!
Labouture: (Nevetve.) Hallgass, Ratcut! Kérlek, hallgass! Mint barátod tanácsolom, hogy hallgass!...

Ratcut: (Dühösen.) Te... Te... Te vizipuska...
Labouture: Kérlek, ne gorombáskodj!... Ne engedj elragadtatni magad a féjaldmaidtól...
Ratcut: Engem nem a féjaldmaim ragadnak el, hanem a jogos és indokolt felháborodás! Mert persze! Te mindent jobban tudsz, mint a leghíresebb szakintélekyek is, akik pedig ezekkel a bálmalatra méltó tünyekkel szemben kénytelenek lenni a feyvert. Hanem hát látszik, hogy némely ember milyen korlátolt. Az akarat!... Az akarat a fő! Én mondom neked! A férfias, kemény akaratnak olyan ereje van, hogy még az anyagra is hat.
Labouture: Az anyagra?
Ratcut: Igen! Az anyagra.
Labouture: Ugyan ne nevetéssd ki magad, kérlek!...
Ratcut: Fogd be a szádát! Te sokkal korlátoltabb vagy, semhogy tovább vitakozni veled és ez a guynos mosolygásod kiboz a békétresemből!...
Labouture: Ne igazad magad...
Ratcut: Végre is az már utálatos, ha egy ember a tényeknek sem akar binni. Nem akar binni olyan tényeknek, amelyek a tudomány sem tagad. Igen! (Ünnepléses pathoszszal.) Igen! Mert az emberi lélek jelenségei révén nyilvánkozik meg az istenség hatalma, ami az egész mindenségét kormányozza... Ne nevéss, ember!... A te vihágosod ügyesem fogja ezeket a titkos kinyilatkoztatásokat nevésséssé tenni. (Dühösen az asztalra, üt.) Azért is mondom, hogy az ember átértémes korónája!... Erted?...

Labouture: De előbb jön a ló!...
Ratcut: (Öklével az asztalra sújt.) De a mindentit ennek a cudar világnak! Én

mondom, hogy az akarat uralkodik mindenek felett! Vizsgáljuk csak objektív nyugalommal a dolgokat! (Ugy ordít és egy veri az asztalt, hogy kívül megállnak az emberek.) Leszál szives példám megmagyarázni nekom, hogy miként történhet az meg, hogy ha egy lorgnot a zsinórjánál fogva felfüggesztünk és azt sokáig meroven nézzük, egyszerre észreveszük, hogy lassan megmozdul, inogni kezd és magától jobbról balra csavarodik, vagy balról jobbra, ahogy éppen „parancsolják neki”. Hogy van ez? Na?!...
Labouture (Hangos kacagásban tör ki.)
Ratcut: Na most már látom, hogy a hihetlenség éppen olyan mesés, mint a butaságod.
Labouture: Akármí legyenek, ha nem hülyültem meg!...
Ratcut: Én hülyültem meg?! Na hát most szátmorzollak!
Labouture: Kérlek alászan, csak morszolj szét, ha neked az jólesik.
Ratcut: Látod azt a hölgyet, aki ott hátul újságot olvas?
Labouture: Látom.
Ratcut: Ugyebár, az most éppenséggel nem gondol réám?
Labouture: Valószínűleg nem.
Ratcut: Helyes. Már most én bebizonyítom neked, hogy én kiárólrag az akaratórommal kényszeríteni fogom, hogy hagyja abba az olvasást és nézzon rám.
Labouture: Te ezt megteszed?
Ratcut: Igenis megteszem.
Labouture: Te kényszeríteni fogod azt a hölgyet, hogy rád tekintsen?
Ratcut: Igenis kényszeríteni fogom, még pedig egy percnél rövidebb időn belül és pedig anélkül, hogy szóval, jellel

vagy bármilyen feltűnő mózduattal vonnám magamra a figyelmét.
Labouture: (Hűvösen.) Lehetetlen!
Ratcut: Hát fogadjunk!
Labouture: Elvesszéd a fogadást!
Ratcut: Az az én bajom lesz.
Labouture: Hát jó! Áll husz frank!
Ratcut: Tartom! És most figyelj!... (Ratcut visszádló a széknél és átható, merov, szuggesztív tekintettel néz a hölgyre, aki azonban abszoluto nem zartatja magát az olvasásban. Ratcut minden akaraterejét koncentrálja, a hatás azonban ugyanzas marad.)
Labouture: (Guynosan.) Nagyszerű! Mesés! Igazán nagyszerűen mesés!
Ratcut: (Hangját elnyomva.) Hallgass! Zavarod a befolyásommal. Most!... Most! Már kezdődik! Érzem! Mindjárt meglátod: Vigyázz! Labouture! (Halkan) Akarom!... Akarom!...
(Ebben a pillanatban az egyik billiárdozó ur letesszi a dákt és odalép Ratcuthez.)
A billiárdozó ur: Mondja csak, kérem, meddig szándékozik még a feleségemet fixirozni?
Ratcut: Mit? Hogy? Azt ez mit akar itt?
A billiárdozó ur: Hát ezt mindjárt megmutatom önnek, hogy mit akarok! Még is csak szemtelenség egy tisztességes asszonyt i y molesztálni!...
Ratcut: De... De... De...
A billiárdozó ur: (Utánozza.) De... De... De!... Semmi de! Maga egy hitvány fráter! Ha a feleségemre még egyszer rá mer nézni, leütöm a derekát! Érti?! Na!...
(Elyvonul. Hosszu szünet.)
Labouture: (Nevetve.) Szabad talán a husz frankomat kérni?!...

gában feltárni s esetleg a bajokat is megelőzni a vidéki sajtó feladata. A városokban pedig az egyes osztályok nyilvánosságát teljesíthet köztudat.

Azoknak a falaknak lerombolása, a melyeket állásfelekezett emelt, a félszázévek ellen való küzdelem, az önzés csökkentése, a jótékonyág fokozása első sorban ennek a sajtónak a dolga.

Ebben az irányban szolgálhatja a magyarság ügyét legtekélyesebben sajtónk s ezen cél felé törekszik szerény körben a most megalakult Szövetség is. S csak így minden sorban, minden szóban a művelődés, a haza ügyét szolgálva tud megfelelni a vidéki hirpal hivatalának s míg így egyfelől kisebb téren his tükreder válik a közvéleménynek, másfelől hangos lelkiismerete lesz a vidéki társadalomnak.

S. A.

Szezonkép.

Szezonkép. Szereplő utóhangok. Iskolai gyakorlatoknak, lírai és nem lírai költeményeknek hálhatatlan tárgya, jó kedvű szüret kalaplevéve köszöntök, — de megvalva az igazat, alig tudom mit írjak rólad, bár egy hétig elmékedhettem volna lezajlásod után.

beláthatatlan időkig fognak vendégséggel ártatolni, az új terméskől mindjárt meghozza a részeges Bakussnak kötelese szédítést, ugyanannyiszor fogják görbülő verben és szépszavú prózában előadni a szüret dicsegetését.

HIREK.

Korzó-szabályok.

A mi keveset sétáló előkelőségünk előszerelettel látogatja a korzót, mert nem szereti a magányt. Azért, ha valaki, különösen hölgyeink elhagyják házi tűzhelyüket, ellépik, mint a galambok a háztetőket, a most már modern és elektromos fényvel kivilágított járdát, abban a hitben és meggyőződésben, hogy az ingamódjára végzett séták elvezetnek a menyorszába, mint a Jakab-latorja az égbe.

— † Október 6. Borongós az időjárás: az őszi szél megrázza a fákat. A sárga levelek hullnak. Bánat támad a lelkekben, mikor bucsut mond a nyár és bánat támad a lelkekben, mikor megemlékeznek az aradi vértanúkról. Áldástkérő imákat rebeg a nemzet az irgalmatyához, hogy a nemzeti hősök jásznyu, de dicső halálával kiegészülte legyen a magyar nemzet minden politikai ellenfelével, hogy részese legyen a béke és haladás malasztjában.

— Városi közgyűlés. Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete 1904 évi október hó 10-én d. n. 3 órákor kezdődött a városháza nagytermében közgyűlést tart, a következő tárgyszorokkal: 1. Allanics Elza szül. Remark asszony gráci lakos 3000 koronás ajánlata, egy Nagykanizsán építendő szegény-háza. 2. Néhai Blau Pál 200 koronás főgimnáziumi alapítványról, az alapítólévő bemutatása. 3. Néhai Knauz Boldizsár 400 koronás közéleti népiszkola alapítványáról az alapító levél előterjesztése. 4. A gelsei Gutmann Henrik-féle 400 koronás tanulmányi alapítvány 1903. évi kezeltéséről jelentés. 5. A nagykanizsai közoktatási felállításit tervezett személetesi osztály ügyben tanácsai javaslat. 6. Varga János-féle házivételből eredő vételárhi kamat megtérítése iránti kérelem tárgyában tanácsai javaslat. 7. A közoktatási 1904. évi költségvetése felelősségi hatóság jóváhagyásáról jelentés. 8. A déli vasut-társaság telkén nyitott dűltöt tárgyában a III-ad fokú határozat bejelentése. 9. Linzer Béla pótdok visszatérítése iránti kérelem tárgyában tanácsai javaslat. 10. Gróf Kruth Béla ajánlata Kossuth és Rákóczy színművet arcképek megvétele iránt tanácsai javaslat. 11. A v. pénztárk megvizsgálásáról felvett jegyzőkönyv előterjesztése. 12. A Sikátor-utcanak a József főherceg-utal való összekötéséhez szükséges terület megvétele érdemében tanácsai javaslat. 13. Molnár Péter a v. tulajdonát képező ingatlan vétel iránti kérelem tanácsai javaslat. 14. A két városrészes közötti utastere vonatkozású cseszerződése, Zalai Giziella ingatlan eladása iránti ügy, Benedek Juli ingatlan eladási ügye. Áte János és társai ingatlan vételi ügye tanácsai javaslat. 15. Az 1904. évi behajthatatlan közmunka váltásig törlése iránti tanácsai javaslat. 16. Az 1904. évben pótlógaj előirandó, illetőleg törlése hozandó v. pótdok érdemében javaslat. 17. Veisinger János földbérhatárlása törlése iránti tanácsai javaslat. 18. A főgimnáziumi tornateremtés átias választás utján leendő beütése.

— Kozsornipótló adományok. F. hó 24-én elhunyt Grósz Miksa ur iránti kegyelet jeléül adoztak: A gyászoló család 10 kor., Kaufer József és neje, Abeles Jenő és neje, Frank Károly és neje, Neufeld Lipót 5-5 kor., Breuer B. és családja 8 kor. Összesen 38 kor. Az izr. szent-egylet. — Társasvacsora. Ujnepi Elek Lipót tiszteletére a nagykanizsai Kaszinó, mint már jelentettük, ma este társasvacsorát rendez. — Új orvos. Dr. Pilic Soma, déli vasuti orvos Nagykanizsán telepedett le. A derült kedélyű, elmés orvos letelepedése, a jó egészségű, valamint a beteg emberek körében sok szimpátiával találkozik. — Évforduló. Ez évi október hó 1-én volt kilenc éve, hogy a magyar nemzet történetében korszakot alkotó egyházi politikai törvények életbe léptek. Nem lesz érdektelen, ha ezen emelt kilenc év alatt városunk lakóiban történt személyi változásait három főbb vonásban kimutatjuk. Született összesen 7167 gyermek; meghalt összesen 5881 egység; (természetes szaporodás 1386 lélek.) házasságok kötött 1823 pár. — Visszatartott kivándorlók. A Nagykanizsa és Gyékényes közti vasuti vonalon, a kivándorlókat ellenőrző cseendőrség f. hó 4-én 6 horvátországi kivándorlót — kik Bécsen át akartak Amerikába vitorlázni — a helybeli szolgabírói hivatalba kíséri, ahol igazolványukat és közel 2000 korona pénzüket átvéve, visszakészítését végezt a lakóhelyük hatóságához lett elküldve. — Szoborleleplezés. — A sümegi Kaszinó választmány a múlt héten tartott ülésén elhatározta, hogy azon alkalmán, hogy Kisfaludy Sándor hamvait Szegedy Rozáéval egyesítette és Istók János szobrászművész szobornívűvel felállította, nagyobbabszámú önnepi rendez. A leleplezés önnepi Szegedy Róza halálának évfordulóján, 1905. évi május havában tartják meg, amely önnepélyes aktusra a Magyar Tudományos Akadémiát, a Potófi- és Kisfaludy Társaságot, a Magyar Nemzeti Múzeumot és több jeles iró fogják meghívni. — Megboljósított sirok. A tapolcai izraelita temetőben szeptember 29-30 között éjjelen nem kevesebb, mint huszonhat sírkövet mozdítottak el helyéről. A legdrágábbakat és legerősebbeket ledöntötték a sírok mellől és többet aljából szétromboltak. A tettesek kézrekerítésére a cseendőrség a legelső lehetséges környomozást indította meg. — Templomszentelés. A nagypénteken leeggett keszthelyi templom, amelynek építési költségeihez a hercegprímás királ Fesztich Tasziló gróf, a vesprémi püspök, a keszthelyi takarékpénztár és a város intelligenciája járultak adományaikkal, felépült. Az újraszentelés önnepélye folyó hó 9-én fog vége menni. A felszentelés a keszthelyi szülöttész Biba Dező ö. apát és egyetemi tanár vezér. Az önnepi beszédet pedig Réday Gyula dr. vesprémi kanonok apát fogja tartani. — Cirkusz Krataji. Szardán este tartotta első előadását Krajeji cirkusza Nagykanizsán. A régi sörház udvarán emelt hatalmas ponyvasátor elég barátságos berendezés, az abban bemutatott produkció pedig nemcsak teljesen kielégítő, hanem legújabb bűvészképzés a szemlélet. A látószámú szép és jól idomított. Az első este legnagyobb sikere volt Francisnek a bravuros szokások, Krataji igazgatóknak, főnöknek és Anetta kisasszonynak, ki idomított galambjaira és kutyáival mesés mutatványokat produkál, de a többi szereplő is részegített a szépszámú közönség elismerő tapsára. — A D. K. E. évkönyve. A Dunántúli Közművelődési Egyesület, mely Széll Kálmán elnökség vezetésével október hó 12-én Komáromban tartja meg XIII. évi közgyűlést, a lefolyt esztendő működését jelentette dr. Fodor Oszkár szerkesztésében most be-átotta ki. Az a mérlységes nemzeti érzés, amellyel Széll Kálmán a Dunántúli Közművelődési Egyesületet megteremtette, s miniszterelnökké történt kinevezése, s emelében, az ó nyomodkain haladva, a kulturális egyesület Pallavicini Ede úrforg elnök és Rákosi Jenő másod-elnök iparkodtak tovább vezetni és az általa elért eredmények igazolják, hogy erre az egyesületre a Dunántulnak szükséges van, sőt működése az egész országra fontos. Az igazgató-választmány tagjainak élén Széll Kálmánnal lesz feladatok vállaltat munkával, bűvészképzés iránti irányban megajándékozta a második decenniumban a Dunántúli Közművelődési Egyesület és ében tartani a magyar kultúra ügyét, amelyhez nemzeti és állami életünk létfeltétele van köve. — Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég kintnó borsajtóra, valamint legújabb „Villám” centrifugális-bogyózó.

és zuzó-gépeire felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített „Kincsem” és „Hegyalja” borsajtok, nemkülönben a nagy préseléshez készített „kettős kosaru” sajtok, amelyeknél a régi világ fából készített prése genitelen egységesen van a modern technika vívmányával. A sajtó felő része acél, alsó része faszervezet. Eendőségre a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell ösvenyagolni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet vonni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egeri és a pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállításokon a cég borsajti első díjjal, aranyéremmel lettek tüntetve. A cég illőse árjegyzékét kívántra minden érdeklődőnek megküldi.

— Orrosi körökben már rég ismert tény, hogy a „Ferenc József keserűvíz” valamenyü hasonló vizet, tartós hasahajtó hatása és omilítóre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen feloldulja. Kérjük határozottan Ferenc József keserűvizet.

TÖRVÉNSZÉK.

— **Praktikus Iparüzés.** Furcsán képzelle jójövők megálapítását Török Lajos stridói lakó. Bédó és kéményseprő mesterséget tanult, de nem volt sem pénze, sem ruhája, hogy bármelyik mesterségben is boldogulhasson. Hogy ezeken a bajokon segítsen, mindenekelőtt Pozvek János stridói lakó szekerényének a kulcsát szerezte meg s innen 70 koronát emelt el. Most már alapkövével rendelkezve, ruha után nézett. Kőlcson kérve egy ünnepelő ruhát, amelyel emlékező szintén megtartott magának, a kéményseprői mesterség gyakorlásához fogott. Ezt is nagyon praktikusan cselszölte, a menyibben nyugtatványokat szerzett egy csaktornyai kéményseprő mestertől s mellőzve a fáradságos és piszkos munkát, csak a pénzeket szedte fel. Azóban iparának üzésében megakadályozta most egy időre a nagykanizsai törvényszék, a mely f. hó 6-án Knorr Kálmán bíró elnökölése alatt tartott tárgyalásán két és félévi fegyházra ítélte a praktikus férfit.

— **Váltóhamisítás.** Hoch Jenő nagykanizsai lakó, Wokun Antal és Hoch Miklós nevével hamisította egy 200 koronás váltóra. A nagykanizsai törvényszék 6 hónapi fegyházra ítélte, a vizsgálati fogság betudásával.

— **A fogművés.** Miksaivár község foglójás lakó Jambrovics János harangozóval kereset engedélyt bajkora. S ő valóban nagy szakértelemmel szokta kirángatni a fájós fogakat, tekintet nélkül a fogtechnikuságról szóló szigorú szabályrendeletre. Egész simán ment is a dolog egészen f. évi május 27-ig, amikor Edecsár Balázs ment hozzá fogat huzatni. Ugyanis délfelé járván az idő, összetévesztette a harangfogót a harangkötéllel s akkorát rántott rajta, hogy a nevezettnek állkapcsát is kibuzta a fogával együtt. A nagykanizsai törvényszék Knorr Kálmán elnökölte alatt, nem mellánnyolva eléggé védekezésért, nyolc napi fegyházra ítélte a két mesterségű embert.

— **Nyomdászok ügye.** A Fischele cég ellen folytatott sztrájk egyik epizódját tárgyalta tegnap Leipicz Antal járásbíró. Bánekovich György, Zálesz János, Zelai Károly és még több nyomdász azzal vádoltak, hogy a sztrájk kiütése után elfogadott új munkásokat fenyegetéssel, erőszakkal bírták volna rá munka abbahagyására s a műhelyből való távozásra. A vádat Pilch Ernő ügyész megbízott és a sértett fél képviselője dr. Weiss Lajos ügyvéd vitték, a védő pedig dr. Schwarz Adolf ügyvéd volt. A vádlottak tagadták a terhükre rótt cselekményeket s a kihallgatott tanuk sem vallottak terhölőleg. Gáll Gyulának, egyik meg nem idézett tanúnak, munkás testvéreök kihallgatása után a védő semmiségi paueresszal élt, amelyet a tárgyaló bíró visszautasított. A tárgyalás folytatását a bíróság f. hó 17-ére volt kénytelen halasztani, minthogy a sértett képviselője újabb tanukat jelentett be, bár még nem említhető, hogy a már ismertetett társulatot a bíróság valamelyik tagjával együtt a tárgyalásról elűzte. A tárgyalás megújult a bíróság újabb tanúk kihallgatásának indítványához sem ismételt hozzá.

Zab . . . . . 680—690 kor.
Tengeri . . . . . 770—780
Fehér bab 1150
Tarka . . . . . 925—950
Korona értékben 50 kg. ként.

A Nagykanizsai Tárházak Részvény-Társaság készlet kimutatása mm-ban.

Készlet: Buza 13992. Rózsa 2418. Árpa 26867 Zab 5512. Tengeri 4669. Olaj magvak 2442. Hüvelyes 1527. Különféle 3094. Beraktározás: Buza 1108. Rózsa 297. Árpa 611. Zab 101. Olaj magvak 71. Hüvelyes 99. Különféle 352. Kiraktározás: Buza 499. Rózsa 218. Tengeri 366. Hüvelyes 200. Különféle 297.

Pályázat kenyérrre és zabra.

A székesfehérvári kerület állomásain elhelyezett csapatok (intézetek) részére 1905. évben szükséges kenyér és részben zab szállítatának biztosítáa céljából az alábbi táblázatban feltüntetett állomásokon és napokon nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

A tárgyalás tartatik, mely		
Állomás részére	Állomás	napon
Székesfehérvár	Sz.-fehérvár	26
Vesaprérm		
Pécs	Pécs	1904. október hó 24.
Keszthely	Sopron	
Sopron	Sopron	
Kőszeg		
Nagykanizsa	Nagykanizsa	
Pápa	Pápa	28.
Zalaegerszeg		

Az egyes állomások szükséglete, valamint szállítatások részletes feltételei a kiadott hirdeteményekből és az előkészített szállítási feltételek füzetéből meg tudhatók, melyek ezen kerületi parancsnokánál, valamint a fentnevezett állomások honvédelmi parancsnokainál betekintethetők és utóbbiak 16 fillér megítérese mellett ugyanott is szerezhetők.

— **Fontos elvi jelentőségű határozat sztrájk ügyben.** A kereskedelmi miniszterium az ipari közigazgatás terén utóbbi időben kezd megjelenni a hozzá jogosan forduló várakozásoknak. Emlékeztetes, hogy a békéltetés, a felmondás nélkül való munkabeszünetes s más önmagukban véve tán kicsinyesnek látszó, de a maga kihatásában elég fontos ügyekben ez a miniszterium egészen más szemléletű döntéskor hoz, mint meg nem is olyan régen. Legutóbb az ipartörvény 164. §-ának adott kibővítő magyarázatot, világos jelölt annak, hogy meg a bíróság törvények is, erélyes és okos végrehajtása esetén, jó szolgálatokat tehetnek. Ime a legújabb döntvény:

Sztrájkolók segédnek az a ténye, hogy a dolgozó segédet felszólította: „ha tudja, hogy helyben sztrájk van, hagyja azonnal abba a munkát, mert ha ezt nem teszi, baj lesz és ha nem elég egy felszólítás, majd négyen jönnek érte”, az ipartörvény 164. §-ába ütköző kibégás tényálladékát magában foglalja. K. M. 1904. augusztus 11-én 54.056. sz. a. hozott elvi határozata. Székesfehérvár sz. kir. város tanácsának. „B. K. ácseségd sz.—i lakos ellen sztrájk alkalmával egy dolgozói akará munkásnak szabad akarata érvényesítésében fenyegetése által való akadályozása miatt indított iparkibégási ügyben a sz. kir. város tanácsa részéről folyó évi június hó 17-én 9525. szám alatt hozott s az első foku iparkibégási ítélettel egybehangzó másodfoku ítélet, mely vádoltat az 1884.: XVII. t.-cikk 164. §-ába ütköző kibégás miatt ugyanazon törvényszakas alapján 3 napi elzárással és 40 korona pénzbüntetéssel, illetve megfelelő elzárással büntelt, marasztalt részéről a törvényes határidőben bejelentett felfolyamodás következtében felülvizsgálat alá vettem. Ennek eredményéhez képest az idézett másodfoku iparkibégási ítéletet a felhozott indokoknál fogva annál is inkább helybenhagyom, mert vádoltatnak tanuvalomásokkal beigazolt az az eljárása, hogy sztrájk alkalmából J. I. sz.-i lakos ács és közműves mester telepén megjelent és felszólította az ott dolgozó ácseségdét, hogy: „ha tudja, hogy helyben sztrájk van, hagyja azonnal abba a munkát, mert ha ezt nem teszi, baj lesz és ha nem elég egy felszólítás, majd négyen jönnek érte”, az ipartörvény 164. §-ába ütköző kibégás tényálladékát magában foglalja.

— **Uj tizkoronás bankjeggy.** Az Osztrák-Magyar-Bank az ösztel uj tizkoronás bankjegyeket fog kibocsájtani, mert a ma forgalomban levő tizkoronások nagyon könnyen lehet hamisítani, s emiatt ma már ölméredk hamis tizkoronás van forgalomban. Az uj bankjegyet lesz valami

uj tárfelműny utköszjegy, amelyet állítólag lehetetlen utköszni. Az uj tizkoronás bankjegyek érdekesek lesznek meg azért is, mert hosszukak alakjuk lesz. Csaknem cimazalaghoz hasonlítanak, majd az uj, igen keekeny és hosszú tizkoronások. A mi papirpénzünknek elég szerencsétlen formájuk van, mert többnyire keserőbe is hajlítják őket, s így aránylag nagyon hamar elrongyolódnak, míg a hosszukas amerikai papirpénzek, amelyeknek mindig csak egy irányban hajlanak össze és sohasem keserőbe, igen sokáig épségben maradnak.

IRODALOM

— **„Honi Ipar”** most megjelent legújabb száma érdekes képét utujítja ezen lap fejlődésének. A „Honi Ipar” legutóbbi számának cikkei Hoffert Márton, Szana Zsigmond, Sugár Ottó felelős szerkesztők, Vince Gyula, Vágó József és más szakemberek írták. A lap előfűzetési ára egész évre 16 korona, félvégre 8 korona. A „Honi Ipar” kiadóhivatala Budapestben, VIII., Mária Terézia-tér 2. sz. a. van.

— **Az Amatőr.** Az amatőr-fotográfia mai rohamos terjedelése, nagy népszerűsége és mindinkább nemes művészetévé váló kialakulása idején igazán időszerű annak a pompásan illusztrált, díszes folyóiratnak a megjelenése, mely Az Amatőr címen most indult meg, mint az Esterházy Mihály gróf előnököle alatt álló budapesti Photo-Club hivatalos közlönye. A Kohlmann Artur dr. szerkesztésében megjelent újság 1. számának gazdag tartalma a következő: Programunk. — Gróf Esterházy Mihály: A háromszinyomatról. — Gróf Esterházy Mihály. — Szana Tamás: Művész-amatőrök. — Kévid-Kovács László: Fotográfia és grafika. — Róza Miklós: Piktúra és fotográfia. — Yartin: A fotográfia jelentősége. — Kohlmann Artur dr.: Műfajok a fotográfiában. — Rottenbiller Odón dr.: Egyéniség a fotográfiában. — Schmidt W.: A praktikus előhívás alapelemei. — Fényképezési eljárások. — Hszai krónika. — Külföldi krónika. — Irodalom. — Szerkesztői üzenetek. — Különösen érdekes Tóth Bélának, az „Esti levelek” nagynevű írójának egy levele, melyben bejelenti, hogy spanyolországi és afrikai utazásáról cikket ír és feltételeket ad az Amatőrnek. — Képeket a következő művészekről közöl az első szám: A cimlapot festette: Cserna Rezső. — A belső fejléceket rajzolta: Lakatos Artúr. — Műmeléklet: Kelemen Lajos dr.: Magdolna. — Gróf Esterházy Mihály: Csendélet-tanulmányok I—III. — Gróf Esterházy Mihály képe. — Gróf Esterházy Mihály: Nyílt tengeren. — Joannovich Pál dr.: A Sao Marco. — Magyar-Rosenberg Emil: Nő arckép. — Magyar-Rosenberg Emil: Tanulmányfej. — Hubenay József: Castor és Pollux. — Magyar-Rosenberg Emil: Tavasszi hangulat. — Keller István dr.: A kis Robinzon. — Művészi fejlécek I—IV. — Az Amatőr kéthetenként jelenik meg nagy 4° alakban 16 oldalon, számos képpel, külön műmeléklettel s előfűzetési ára egy negyed évre 3 korona 60 fillér. Egyes szám ára 60 fillér. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Budapest, V., Honvéd-utca 10.) ingyen és bérmentve küld mindenkinnek, aki eszírát egy levelező-lapozat fordul.

ANYAKÖNYVI HIREK.

— 1904. október 1-től 7-ig. —
Hálosások:
Zsóhár József, 6 óras, (cseléd gyermeke).
Vida Sándor, napászmás, 42 éves.
Stupán Margit, 13 éves, (iparos leánya).
Boros János, 16 napos, (cseléd gyermeke).
Mór István, 1 hónapos, (napászmás gyermeke).
Horváth Boldizsárné, Varga Anna, földmives, 55 éves.
Öz. Deutch Lőrincné, Krausz Rozália, 87 éves, (szegény).
Brück Márkusz, szállító, 61 éves.
Móger József, 6 éves, (kőműves gyermeke).
Kulman Jenő, 2 éves, (napászmás gyermeke).
Házasságot kötöttek:
Horváth György, földmives — Kolongya Terézszel.
Benke István, vasuti — Bencik Juliannával.
Szerkesztői üzenetek.
— R. A fontokodásnak egyik neve, hogy 3 ember a koron közepén összebuvrik és egymással, hovezen gesztikulálva, beszédebe elegyedik. Pedig nincsen semmi mondani valójuk. Sokszor többen is vannak és formálni akadályt képeznek.
— N. A. A járdás a hátnalajdosoz tartozik jó karban tartani. A Sugár-út E-féle hátszertörlettel terült. Ott a csatornának szabad bejárata.
Több nemcsak Dánában búlik, hanem Nagykanizsa is.

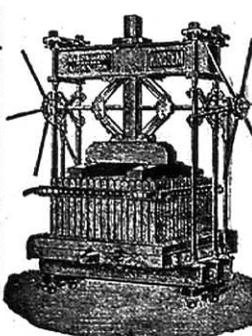
— **D. D. A mi lapunk helyiérdekeket képviselő sorban.** Cikke nagyon általános, azért nem közölhetjük. Az orosz szármakokat Nagykanizsán szidni, vesztélyneki vallat. Tessék a helyi szármakok ellen fordulni. Ez már tenné.
— **Dr. Gavallér.** Ha Dollinger calpezt fejt-hetett Ledécsinek hasznáreb, akkor nem nagy baj, ha On kalajpat tejeit pacienre lakásán. Eből a legtehetőbb válogatás, de bnyavdi feljelenés aligba. Még ennek az esztéket meg van az as előnye is, hogy az orvosi hírnévre káros befolyással nincs.
— **K. L. Erdősözvetkezett,** mely tagját kenyérrre és hírnévre segíti. Az ipart nem lehet felekezettek szerint osztályozni. Van jó és rossz iparckik, van tisztességes és tisztességtelen iparos.
— **S. K. Ha a párhájtyeket a lapok nyilvános perintakáljak, azzal csak híveket szereznek a párhájtk. Ezt pedig mi nem óhajtuk. A becstetéről való beteg felogást nem propagáljuk.**

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: Ifj. Wajdyás József.

Henneberg-selyem
csak közvetlen fekete fehér és szines 60 kr.-tól 11 ft 38 kr.-ig méterenkint. — Bérmentve és már elvételre a házhoz szállítva. — Nagy mintagyűjtemény azonnal Henneberg selyemgyár, Zürich.

MIRDETÉSEK.

1902 orsz. gazd. kiállítás. Pozsony; 1-35 díj, aranyérem.

1902. borsajtok kiállítása, Eger; 1. díszlet, 80 aranyérem.
1901. temesvári kiállítás, 1-35 díj, díszbuzéval.

BORSAJTÓK

„Kincsem”, „Hegyalja”, „Könyök-szerkezet”, „Mabilie” és „Acélosors”, a hegyaljai borter-melő legkedveltebb borsajtok. Legújabb rendszerű „kettős kosaru sajtok” nagyremet préseléshez.

Főelőnye:
A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Úriási erőfejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető! Szőlőzúzó és boggyózók! „Villám” legújabb centrífugális boggyózók és zúzógépek.

Arjegyzék ingyen.

Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolcon.

ÉRTESÍTÉS.

A kenyér és zabszükséglet biztosítására 1905. évi január hó 1-től 1905. évi szeptember hó 30. időtartamra a cs. és kir. hadsereg esetleg a m. kir. honvédség Nagykanizsa, Kőszeg és Kis-Martomban állomásozó csapatai és intézetei részére folyó évi október hó 24-én délelőtt 10 órakor a soproni csász. és kir. katonai élelmezési raktárnál (uj épület Flandorfer-utca 26. sz.) írásbeli ajánlattárgyalás tartatik és erre vonatkozólag a Budapestben megjelenő „Budapesti Közlöny”, „Magyar Nemzet”, „Budapesti Napló”, „Egyetértés”, „Köztelek”, „Az Ujság”, „Budapesti Hirlap”, „Magyar Szó”, Budapesti Tagblatt”, „Pester Lloyd”, lapokban egész terjedelemben megjelent hirdetésekre utaltatik.

Közelebbi feltételek az élelmezési raktárnál Sopronban, Sopron és Kőszeg szab. kir. városok, Nagykanizsa város tanácsánál, a további Sopron, Szombathely, Magyaróvár és Zalaegerszeg megyei hatóságánál kített feltételek füzetéből tudhatók meg.

KÖZGAZDASÁG.

Gabnárak október 7.

Csekély forgalom mellett változatlan árak voltak elérhetőek.
Mai árak kanizsai paritással:
Buza . . . . . 10-40—10-50 kor.
Rózsa . . . . . 7-50—7-60

CIRCUS KRATEJL,

a régi Sörház udvarában, == ma és mindennap ==
diszeloadást tart.

Vasárnap 2 előadás, délután 4 óra és este 8 óra.

A társulat áll: 47 személy, 35 idomított ló, 40 idomított galamb, kakadu, kutyák, svájci tehénből stb. stb.

Az érdekes műsorból kiemelendő: Hajtó és ugrató iskola lovagolva Bucaner és Osman telivér csodőrökön ifj. Kratejl A. ur által. Anetta k. a. idomított galambjai és kutyáival. Franzini ur Joeckey á la Epsom. Mss. Jeanette és Mosetty ur mutatványai a római gyűrűhintán. Nonius, Osman, Caesar és Punctum 4 arabs telivér csodőr szabadon idomítva és elővezetve Conrad ur által.

Helyárak: I. hely 1 K. 60 f., II. hely 1 K. 20 f., III. hely 1 K., IV. hely 80 fill., V. hely 50 fill., állólhely 30 fill., katonáknak (örömestől lefelé) 20 fillér. 10 éven aluli gyermekek az ülőhelyeken szüleik kíséretében fél helyért fizetnek.

Kezdeté naponta 8 óraker.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri
KRATEJL ANTAL,
cirkiusz igazgató.

ÜGYNÖKÖK
kerestének, kik az újonnan kibocsátott
Érzsébet királyi sorsjegyek
lörvényesen kiállított részleteivelnek el-
adásával foglalkozni akarának
Legmagasabb jutalék, jutalomdíj és havi-
fizetés.
Anyag miatt forduljanak
Dinafeld Testvérek bank-
házhoz
BUDAPEST, V., Fűrdő-utca 4. szám.

Szénácsy

levélpapírja

legjobb csontlevélpapír.

KAPHATÓ:

Ifj. Wajdits József

papírhuzóházában.

Bécs, Stefánia szálló
II, Taborstrasse 12.

központi fekvés, 5 perc az Istrán-téttől, 2 perc a városi pályaudvartól. Omnibus és utcai vasút mindenfelé és a pályaudvarokhoz a szállóhoz. Újonnan és modernül berendezve. Villamos világítás mindenütt, fürdők és melegvízesetek. Legnagyobb kényelem. Szobák: I. em. frt 1-80, II. em. frt 1-60, III. em. frt 1-40 kiszolgálás és világításal. Árszabvány kor. utazóknak és beszabhat ottartózkodásuk. Nincs étkezési köztér.
Witzmann Károly tulajdonos

CHOCOLAT KOHLER
világhírű finom gyártmány
Egyedüli eljárású nagyban Magyarországon
BRÁZAY KÁLMÁN
BUDAPEST VIII. József körút 37-39

Hirdetők
Bécsi lapok,
továbbá az ócska ill. és
legújabb újságok és
hirdetőknek a
RUDOLF MOSSE,
Annonces-Expediton
WIEN.
I. Bt., Sallertstr. 2

Hock János imakönyvei 1 forint 20 krtól 10 forintig.

T. CZ.

Vagyok bátor legalkalmasabb

AJÁNDÉK TÁRGYAKKAL

dúsan felszerelt üzletemet szíves figyelmébe ajánlani.
Raktáromon képes könyvek és ifjusági iratok minden nem és kor számára ajándék és díszművek, pompás kötésű imakönyvek, emlékkönyvek, diszlelvélpapírok, írószerek, tárcza- és fali-naptárak, társas-játékok, legjobb hangjegyek, nagy választékban találhatók. A hazai irodalom gyöngyein kívül a német irodalom legújabb műveit is bevezetem, úgy, hogy minden tekintetben módot nyújtok becses igényeinek kielégítésére.
Ez alkalommal szíves figyelmébe ajánlom

HANGSZERKERESKEDÉSEMÉNT

a hol különösen a tanuló ifjuság számára szolgálhatok hasznos és maradóan becsü ajándékokkal. Zenélő műveket és mecha- nika hangszereket, melyek díszes ajándékokat képeznek, szintén raktárom tartok a esztleg részlettelítésre is szívesen átengedem. Továbbá legyen szabad több új butaféjből dúsan felszerelt

KÖNYVNYOMDAMÁT

becses figyelmébe ajánlani. Névjegyeket, esketési és bálfi meghívókat izlésesen és jutányos árákért készítek el. Üzletemet szíves jóakarattal ajánlva vagyok
mely tisztelettel

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

könyv-, papír-, zenemű- és hangszerekkereskedő.

Teljesen felszerelt mesterhegedű igen finom kivitelben, kitűnő hanggal, vonóval és zárható tokkal CSAK 10 FRT.

Ujdonság!

A hol zongora nincsen. s gyönyörű zenét hallgatni és táncolni szeretnek, ott nélkülözhetlen a

szalon zenélő mű, mely a leghosszabb operákat, tánc-zenét stb. hangjegyről játszik.

A tánc-zenét megszokás nélkül szolgáltatja.

Ára 25 és 32 forint.

Vendéglőknek nagyon fontos.

Pallas nagy Lexikona 16 kötetben félbörkötésben ára 96 frt., részletfizetésre is megkapható.

T. c.

Örömmel van szerencsém a t. közönség szíves tudomására hozni, hogy könyv- és papír kereskedésemet egy új üzlettelggal

Gyermek- és Ifjusági Kölcsonkönyvtárral

bővítettem ki. Általános óhajnak vélek eleget tenni, amikor egyelőre 400 kottával, de azzal a szándékkal nyitom meg kölcsonkönyvtáramat, hogy azt állandóan bővíteni fogom a MAGYAR GYERMEK- és IFJUSÁGI IRODALOM legjobb megjelenéseivel.

Nem az volt a célom, hogy mennél több könyvet halmozzak össze, hanem, hogy csak kitűnő könyveket adjak az ifjuságnak, olyanokat, melyek az ő számára íródtak, amelyekből szórakozik és tanul.

Kölcsondíj egy hónapra 60 fillér.

Egy napra tehát mindössze 2 fillér esik. Számba sem vehető csekély összeg ez, s méltán remélhetem, hogy minden házbán, ahol ifju olvasók vannak, igénybe veszik könyvtáramat 20-25-ször cserélheti ki a könyvet az ifjuság havonként, mindannyiszor újabb örömtől, újabb szórakozást szerezve magának. — Nyárban, ha a forró nap elől menekül, téiben a meleg szobában, egyaránt a legkedvesebb, leghasznosabb, legnemesebb foglalkozása a fűnek, leányának a jó könyv olvasása. Aki csak teheti, minden szülő szerezze meg ezt az örömtől gyermekeinek.

Magamat a t. szülők jóindulatába ajánlva maradtam

Nagykanizsa, 1902. július hó.

Kiváló tisztelettel

Ifj. Wajdits József.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A Pesti Napló új karácsonyi ajándéka

A MAGYAR

FESTŐMŰVÉSZET ALBUMA.

Páratlan dísz, külső kiállításban és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, amelyet a "Pesti Napló" az 1904. évi karácsonyára szánt meglepetésként, olvasóinak. Az Eddigi karácsonyi ajándékainak díszes sorozatát folytatja most a "Pesti Napló," az, és minden eddigi ajándékot messze túlszárnyaló díkművet, melynek címe ez lesz:

A MAGYAR FESTŐMŰVÉSZET ALBUMA

A magyar festőművészet remekjeinek gyönyörű foglalatja lesz ez a páratlanul álló díkműnk, amely a magyar festés remekelt fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőit, legkülön-
kül is **Magyar-tól** kezdve egészen a jelenkorig, azokat **Hankóczy Mihály, Székely Bertalan, Lóczy Károly, Szecser Gyula, Madarász Viktor** és **Zichy Mihály** vezetésével hatalmas gárdát szolgálgja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdagságban mutatja be. **Ötven színes festmény** szemlélünk ki, amelyet mesteri kivitelű
leis, olyan, mint amelyet a **Vörösmarty-Albumot** eseményre avatták a magyar könyvtáron.
Ezenkívül a magyar festőművészet történetét a könyvben előszörű esztétikusaink érdekes és népszerű előadásban fogják bemutatni. A szöveghez számos festménynek a szöveg közre nyomott másolata fogja kísérni, úgy, hogy az ötven többszínnyomású műlappal együtt a **Magyar Festőművészet Albuma** a legizgalmasabb és legizesebb társ lesz a magyar festőművészet-
nek. A "Magyar Festőművészet Albumát" meg fogja kapni a **Pesti Napló** minden előfizetője, aki az év végéig, akár havonta is, de állandóan és megszakítás nélkül előfizető marad. Minden feltételek elkerülése végett azonban meg kell jegyezni, hogy azok az új előfizetők, akik az 1904. évi szülő előfizetők fejében a **Vörösmarty-Albumot** megkapták, a **Magyar Festőművészet Albumát** csak úgy tarthatnak igényt, ha egy további egész évre előfizetnek.

ötven műlapon
mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű

sok színnyomású kép
A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kr., felévre 14 kr., negyedévre 7 kr., egy óra 2 kr. 40 fillér. — Szerkesztője és kiadóhivatala:

Budapest, VI. Andrássy-ut 27. szám alatt van.

Gyümölcs és szőlő sajtók,
"HERCULES" folytonosan ható kettős emeltyű szer-
kezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb
munkaképesség garantálva.
HYDRAULIKUS SAJTÓK
különböen magas nyomás és nagy munkaképesség
elérésére.
Szőlő és gyümölcs zúzó
és bogó morskolók.
Teljesen felszerelt szűretelő-készülékek
Szőlő és gyümölcs őrítők, aszalt készülékek
gyümölcs és fozelék aszalásra, gyümölcs-vágó és há mozó-gépek, leg-
újabb szerkezetű szabad önműködő "SYPHONIA" fa és szőlővessző
permetezők, a szegecs és tormács valamint a vértett kiirtására;
szőlő ekék.
A legjobb VETŐGÉPEK
Mayfarth Ph. és Tarsa
"Agricola" (tolóvetőgépű rendszer) vetőgépei.
Mindennemű mag- és különböző nagymennyiség számára
vetőgépekkel, művelő, dombos arany síkon, a legkényesebb
járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legol-
csóbb ár által tűnök ki. A lehető legnagyobb munka-
idő- és pénzmeztakarítást teszik lehetővé.
Különlegességükötézésa és arató-gereblyék, szénaforgatók, szén- és szalma-pré-
sok két használatra, kukorica morskolók, cséplőgépek, járgányok, gabonatorzók,
traktorok, ekék, hengerek, boronákban és takarmány-készítésre szolgáló gépeket
a legjobb rendszer és jóállás mellett gyártanak és szállítanak.
MAYFARTH PH. és TARSÁ. gazdasági gépgyártók, vasöntők és ekegyártók
Bécs, II/I. Taborstrasse 71. szám.
Kittűntetve több mint 500 arany, ezüst éremmel stb., az összes nagyobb kiállításokon.
Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Képviselek és viszont elárultók kerestetnek.

Fiume—amerikai hajójárat.

A magyar királyi kormány felügyelete alatt álló FIUME-NEWYORKI VONALON kéthetenként indulnak a gyorshajók.

Menetdíj Fiumétól Newyorkig a III. osztályban, bőséges és rendes ellátással együtt

180 korona.

Bővebb felvilágosítást nyújt, valamint hajójegyeket kiad

O R B Á N I G N Á C Z

kivándorlási meghatalmazott, Szentgotthárdon.

Zalavármegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

673
m. 904. szám

H I R D E T M É N Y.

Zalavármegye közigazgatási bizottsága az 1904. évi szeptember hó 13-án 3447. számú határozatával a Nagykanizsa—pacsai tvh. közút 1.020—1.716 km. szakaszának kongóteglá burkolattal leendő ellátását 32.023 korona 73 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített kivételének biztosítása czéljából az **1904. évi október hó 17-ik napjára** a zalavármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap **délelőtt 10 órájáig** a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatban kiteendő a felajánlott árleengedés illetve felülfizetés százalékban számokkal és betűkkel külön arra az esetre, ha a szerződéses vállalati összeg a munka felülvizsgálása után kifizettetnek és külön arra az esetre, ha az összeg a felülvizsgálás napjától számítandó 6, azaz hat egymásután következő évi és egyenlő nagyságu részletben kifizettetnék.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%,-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett, m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Zalaegerszegen, 1904. évi szeptember hó 26-án.

A hivatal főnöke:

LÁNYI KÁLMÁN

kir. főmérnök.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Ne adjon Ön semmi dicséretre!

hanem győződjék meg saját maga a mi mintagyűjteményünk megtekintése által, hogy nincs még egy második üzlet Bécsben, hol utolsó divatu szolid gyapju-solyom és mosószövetek, ugyszintén mindennemű öltözéczkikkek oly megdöbbentő olcsó áron kapható, mint nálunk.

Egy ilyenformán kitöltött levelező-lap elégséges, hogy rendkívül gazdag mintagyűjteményünket azonnal

ingyen és bérmentve megkapja.

Tek. Zwieback Lajos és Testvére
Wien, VI/2,
Mariahilferstr. 111.
Kérem mintagyűjteményét megküldeni.
Tisztelettel
Walter Emma.

LUDWIG ZWIEBACK & BRUDER

Wien, VII/2. Mariahilferstrasse Nr. 111.

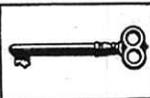
Pompásan illusztrált divatkatalogus.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kules“
jeggyel

legjobb, legkládásabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészekből mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Olcsó cseh agytollak!

5 kiló uj tégés 9 kor.
60 fill, jobb minőségű 12 kor., fehér
pobely puha tégés 18 kor., 24 kor.,
bőféhér pobely puha tégés 30 kor.,
36 kor. Szétküldés bérmentve után-
vétél. Kicsérelés és visszavétel-
portó megtérítés ellenében, meg-
engedve.

Benedikt Sachsel, Lobes 278.
Post Pilsen, Böhmen.

POPOFF a legjobb
TEA a világon.
K & C

Csakis ezen eredeti csomagolásában kapható. Eladási hely: Nou és Klein-nél.

SZŐLÖLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Ezre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megüő is, termést nem hoz, ezért sokan nem érik el eredményt eddig. Hol igaznak alkalmas fajoknak ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb munkatály és más édes szőlőkkel.
A szőlő hazánkban mindenütt megterem a nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcélszerűbb gondozással feltelhető nem volna, ezenkívül más ültetvényeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb dísz, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használatos részekből. Ez a legáládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.
A fajok ismertetésére vonatkozó, szines fénynyomatos katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetük meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Cím:

Érmelek első szőlőfőványtelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Könyven megemészthető erőstő
Kakao, oldódó, egy-kettőre készen van.
SUCHARD
Csokoládé főzésre és nyersen való evésre egyaránt a legjobb
Grand Prix Paris 1900
Tiszta Kakao és cukor
A legjobb reggeli ital

Schalek Henrik
HIRDETÉSI IRODÁJA
Bécs, I. Wollzeile 11. földszint és I. emelet
Alapított 1873 ☎ Telephone 809.
A cs k. postatakarékpénztár Clearing-számlája 804. 816.
ajánlja magát hirdetési megbízások gyors és olcsó elintézésére, bel- és külföldi újságok részére.
Szaktanácsok, hirdetési tervezetek, árazások díjmentesen.
Legjobb nagy hirdap-árjegyzék hirdetéseknek ingyen és bérmentve.
Saját gyűjteményes-hirdet
rovat a „Neue Freie Presse“ és „Neues Wr. Tagblatt“
hirdapokban mindennemű hirdetés részére, mint: Adás-vétel közlések minden üzletágnak, Társ. képviselői ügyek, állástkereső, ajánlati hirdetések stb.

GLOBUS
Tisztító-kivonat
Jobban tisztít, mint bármily más fém tisztító-szer.
GLOBUS-PÜZ-EXTRACT
Tisztító-kivonat
Fémek tisztítására
Fémek tisztítására
Fémek tisztítására

15 korona napikereslet
a mi világhírű lapmészünk eladása által kapnak oly urak, kik rendszeren gardákat és állattulajdonosokat látogatnák.
Szász marha- és állattulajdonos-nyár
üdvözlésére Magyarországra részére
Budapest, Logody-utca 83.

Z. K. 10/904. **MOLL-FELE SEIDLITZ-POR**
Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti föl.
A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmagasabb gyomor- és altesthántalmak, gyomoreros és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vér telülés, aranyír és a legkülönbözőbb más betegségek ellen, e jeles házi-szernek ötvizdek óta mindig nagyobb sikerrel szerzett. — Ara egy leposóttal eredeti dobozok 2 kor.
Hamisítások törvényileg fenyítettnek.
MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ
Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti föl „A. Moll“ felirattal óozottat van szára. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító hedzserrel szer készvény, csak és a meghülés egyéb következményeinél legmerősebb népszerű. — Egy üvegnyi eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.
MOLL Gyermekek szappanja.
Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölgy szappan a bér okszéri ápolására gyermekok s felnőttek részére.
Ara darabesket — 40 fill. öt darab — 1 kor. 80 fill.
Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.
Főszétküldés:
Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.
Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek.
A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.
Raktár: Nagy-Kanizsán Resenfeld Adolf Fial.

ZALAI NŐZSLONY.

A nagykanizsai „Ipar-Testület,” „nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság,” „Kotori takarékpénztár

részvénytársaság,” „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,” „nagykanizsai kisednevelő egyesület,” „nagykanizsai tanítói járáskör,” „nagykanizsai keresztény jótékony nőegylet,” „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,” „szegények tápintézete,” „katonai badastyaneget,” „soproni kereskedelmi iparkamara,” nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ TÁRSADALMI HETILAP.

A drágaság.

Nem először pendítjük meg a drágaság ellen való küzdés eszméjét lapunk hasábjain. Bizonyos időközökben újra felvesszük a témát, mert az aktuális napikérdések közt egy sem érinti közönségünket oly közvetlenül, mint éppen a drágaság kérdése.

Hja a közönség! Ez a sokféle szervezeten szönyveteg, mely egy cseppet sem félelmetes, amíg hatalmának tudatára nem ébred, ezt a szönyvetegot orránál fogva lehet vezetni, vagy nem is kell vezetni, mert bárányiszid és a nemtoródómság indolens, amíg bajai el nem nyomják egészen. De aki magára vállalta azt a kötelességet, hogy a sötétségbe világít, szónéklől nem hagyhatja azt a veszedelmes jelenséget, melynek neve drágaság.

A birtokos osztály is érzi a drágaság kellemetlen következményeit, hisz termése silány volt. De a polgár, iparos és szegényemberre nézve a drágaság csúps, mert mostanában szőszerint nem ehetik annyit, mint más években.

Egészen rávall viszonyainkra, hogy lakosságunk élelmiszervel hatóságunk nem foglalkozik, ép úgy, mint nem foglalkoznak talán a szegény ház ügyével, ha Albanics Elza, szül. Remák asszony 3000 koronás ajánlatot nem tesz a Nagykanizsán építendő szegényház javára.

Csak ha már ég a háztető, tanácskozunk arról, hogy fecskenőt szerezzünk-e be?

De egyelőre nem tanácskozunk Nagykanizsán, sőt azt is tagadjuk, hogy drágaság volna. Aztán, így argumentálnak a mérvadó körök: Az élelmis-

termékek Nagykanizsán azért drágák, mert jó részét exportáljuk, ez a körülmény pedig a termelők javára van. Ami megmarad, azt csak fizesse meg drágán a fogyasztóközönség, mert ez is a termelők javára van. Némely irástudó és bölcs emberünk meg éppen azt állítja, hogy a drágaságot az újság csinálja, mert ez ír róla.

Mi pedig azt állítjuk, hogy a mi piacunk nagyon szépen el van látva élelmiszerekkel és városunknak szép jövedelme van a helypénzből is, körülbelül 37000 K. A termelők tehát csak hoznak élelmiszereket a nagykanizsai piacra; a kínálat bő és az árú mégis drága! A drágaság egyik oka az a lelketlen közvetítő kereskedelem, mely évek óta a nagykanizsai piacon kifejlődött. Addig, míg ezek a szenzálók és kofák a piacon léteznek, a helyes arány kínálat és kereslet közt helyreálltva nem lesz. Ha majd egyszer piaci szabályzattal és vásári rendtartással módunkban lesz a közvetítő kereskedelmet csak akkor megengedni, ha a város közönsége jogos igényeit már kielégítette, akkor az áruspekuláció is meg fog szűnni. Mi korántsem vagyunk ellenségei annak, hogy a magyar termékeket kivigyék Ausztriába, de hogy Bécs ép oly olcsón élelmiszere lakosságát, mint Nagykanizsa, mikor orrunk előtt Kiskanizsa, Sormás, Szepetnek, Szent-Miklós termel az élelmiszereket, ezt előzetesen kötelesek nem vagyunk.

A hus drágaságának más okai vannak. A mészárosok panaszkodnak, hogy manapság ők nem is dolgoznak nyereségre. Hízott marhát nem vágnak, mert a hizaló földbirtokok az első osztályú marhát Bécsnek adják el a

nagykanizsai piac megközelítésével. De középminőségű marhában elég nagy a fehéjás, mert a kisgazdák takarmányhiánya ezeket arra készíti, hogy marháikat adják el. És a mészárosok mégis egy adják a másodosztályú húst, mint ha prima-marhát vágnának.

A nagybirtokos manapság gazdaságilag dédelgetett gyermeke az országnak és addig, amíg a marhahizalók nagy nyereséggel adnak el marhát Bécsnek, a mi mészárosaink ezeket az árakat fogják kiindulópontul venni, melyek prima-marháról szólnak.

Ez azonban egy olyan eljárás, mely indokolva nincs. Ma is vannak mészárosok, akik megzadagolnak és vannak szegények is, de nem azért szegények, mivel ilyleteik veszteséggel zárulnak, hanem ezt talán a háztartás költségei okozzák.

A viszonyok rosszabbodását összekulcsolt kezekkel nézni könyveltség. Jobb termést bevárni fatalizmusra és indolenciára vall és kérdés, vajjon jobb termés után a már egyszer mesteresen felszokott árak ismét megcsappannának? Az élelmiszeri kérdéssel foglalkozni kell, még mielőtt egy néppülös a tanácsot erre jelkéri.

Városi közgyűlés.

Városunk képviselőtestületének f. hó 10-én tartott közgyűlése, a képviselőknél élénk részvétellel folyt le. Az érdeklődés leginkább a kórházban felállítani tervezett szemeszeti osztály ügyében előterjesztett tanácsai javaslat és a fogimnásziumi tornatanári állás betöltése felé fordult. A tárgyszorral megváltoztatásául mindjárt a gyűlés elején le is tárgyalták ezen két pontot, amely után már lassanként eltávozott

a képviselők javarésze. Egy szegényházi, néhány iskolai alapítványról szóló jelentés következett most leveleiknek egyhangú felolvasásával, majd a különböző adás-vételi szerződéseknél egész sora álmos helyrajzi számokkal, amelyeket azonban főgyűlések lelkiismeretesen és hiány nélkül felolvasott. Az adás-vevési és csereszerződések rendjét itt-ott tarkította egy-egy felsőbb hatóságú jelentéskelenebb határozat, pénztárvizsgálat bejelentése. pótdátolás, utána pedig egy elszegényedett bérlió hátralékának a törlesztés befejezték az elég hosszúra nyúlt ülést.

Részletes tudósításuk a következő: Vécsey Zsigmond előklő polgármester a közgyűlést megnyitja. A mult gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után napirend előtt való felszólalások történtek.

Rotschild Jakab a tárgyszorral megváltoztatása ügyében tesz javaslatot, amelyet el is fogadtak. Fried Ödön pedig a közgyűlés elhalasztását indítványozza, mert vásári napra tűzték ki, amit városunk munkás polgárságára sérelmesnek tart. Indítványához a polgármester nem járult hozzá tekintettel az együtt levő közgyűlésre, de a jövőben figyelemmel fog lenni ezen körülményre. A közgyűlés ez értelemben határoz.

A megváltoztatott tárgyszorral első pontja a kórházban felállítani tervezett szemeszeti osztály ügyében tett tanácsai javaslat előterjesztése volt. Az ismert előzmények után összefoglalta a főgyűző a három bizottság javaslatait. A kórházi bizottság augusztus hó 1-én tartott ülésén adott javaslatában a kórház kibővítését emelte ki, mint elsőrendű szükseget, mert oly szűk és kicsiny, hogy a hidegbe idősokban egyáltalában nem tudja befogadni a jelentkező betegeket. Az új osztály felállítását azért sem javasolja, mert könnyen megeshetik, hogy a szemeszeti osztály felállítás, trachomától mentes területünk megteremtésére alkalmat ad, amely után már lassanként eltávozott

17-én tartott ülésén ugyancsak a járvány behurcolásától való aggodásból nem tartja kívánatosnak a felállítás. Végül a pénzügyi bizottság október hó 4-én foglalkozott e tárgygyal. E bizottság ellentétben a másik kettővel javasolja a minisiter ajánlatának elfogadását, mert hiányt pótol egyfelől, másrészt pedig a forgalom emelkedését is remélhájék. Azonban egyttal javasolja a kórház kibővítését és az elmebetegek megfigyelésére szolgáló osztály felállításának kapcsolatba hozását ugy, hogy mindezekhez a város csak a telek ingyenes átengedésével járulna hozzá s az építésen, berendezésen kívül az új szemeszeti osztály fenntartását is az állam vállalná el, amennyiben a jövedelméből nem volna fedezhető.

A tanács a három javaslat közül a pénzügyi bizottságét tette a magévá, a másik két bizottság aggodalmait pedig nem osztja a trachoma behurcolását illetőleg, mert alapos kezelés nem csak a terjedést zárja ki, hanem hivatra van a várost megvédeni.

Szélesebb medrű vita keletkezett most. Schwarz Adolf nem tartja helyesnek a szemeszeti osztály kérdését kapcsolatba hozni a kibővítésével, mert ha csupán talakat ajánlunk a kibővítéshez s az elmebetegek osztályának felállításához is, valószínű, hogy a kormány nem fog segítséget adni, s elejti az egész ügyet. Ha kiskarjuk bővíteni a kórházat — mint ahogy kívánatos is — cselekedjünk a magunk pénzén. Csűrőssel-csavarrással nem jutunk előre. Ajánlja a kérdés szétválasztását.

Mikosa Géza volt a következő felszólaló, aki pótló indítványt tesz, hogy mind a két célt elérhessük. Nem kell elválasztani a szemeszeti osztály felállításától a kibővítést, mert akkor az ad Graeca Kaleudas marad, hanem használjuk fel a kórházunk 25-80000 koronára rugó alapját az egyidőig kibővítésre... A kórház szégyeltesen állapottal festi néhány szóval a kibővítés megindokolására s megemlíti, hogy tudtával nincs kórház, ahol az elmebetegek megfigyelésére külön osztály nem volna.

TÁRCA.

PÁRBÁJ.

Irtá: Guy de Maupassant.

„A Zalai Közönség” tárcája.

A háboru már lezajlott. Franciaország a németek kez-bevon volt s reszketett az egész ország, mint a legyőzött viador reszket a győztesnek a térde alatt.

A kiéhezett a költségesebbektől Párisból már kezdtek jérni a vonatok az új határok felé. Az utasok jól láthatták az ablak-függönyök mögött az elpusztított mezőket s a felgyújtott majorokat. Az épen maradt házak ajtai előtt poros katonák ültek és pipáztak; rézgomb hegyű fukete s sakjuk a szék hátuljára volt akasztva. Mások meg dolgoztak vagy egymással beszélgettek, mintha azoknak a családijához tartoznának, akiknek most a házukban laknak.

Ez időtájt valamelyik városban keresztül utazott az ember: egész ezredeket láthatott ide-oda manőverezni a piactereken, s a kerékűbörgés és koszirörgés zaja sem bírta elnyomni a német katonák nyers kommandóit.

Dubuis ur, aki Páris ostroma alatt a Garde nationál tisztviselője volt, a feleségeért és a leányáért Svájcba utazott, a hova ötvösságból még az intravízió előtt küldte őket.

Sen a kiéhezetés, sem a sok megértés nem bírta megapaszítani a Dubuis ur kóvér hasát; ő most is csak az a pocakos és békéségszerető nagykereskedő volt: olyan, mint a háboru előtt. Kétségbeesett önmegadással viselte el a háboru rettenő eredményeit s csak nagy ritkán szalajtott ki a száján keserű szavakat,

melyek az emberek vad természetét átkozták.

Most, mikor a háboru bevégzése után a vonaton a határ felé száguldozt, csak most látott először porosz katonát, bár testtel-lelékkel teljesítette kötelességét a védő-sáncokon.

Bizonyos borzalommal nézte ezeket a fölfegyverzett, szakállas férfiakat, akik Franciaország földjén máris teljesen otthon érezték magukat s lázas, rajongó hazaszeretet vett erőt lelkén és ugyanakkor egy új ösztön szükségességének érezte hatotta át: azé az ösztöne, amely azóta már mindnyájunk közös tulajdonságává lett: hogy „ezektől az emberektől” óvakodjunk.

A vonatnak ugyanabban a szakaszában két angol is utazott, akik csak azért jöttek át onnan „tulról”, hogy lássanak és ugyan-csak néztek is nyugodt, kíváncsi szemüklök az elpusztított tájat. Mindaketten kövörek voltak, hébe-korba előrettek utkönyöveket, abból egy-egy cikket hangosan felolvastak s a könyvben leirt helységekkel összehasonlították a valósággal.

Mikor a vonat egy kis véros pályaudvarán megállt, hirtelen nagy kard-csörtével egy porosz tiszt ugrott föl a kocsiába. Magas termetű férfi volt, az egykorra úgy állt rajta, mintha vilával hányták volna rá s szakállá egész a szemöldökéig eltakarja arcát. Vörös haja szinte lángolt, még vörösebb bajusza hosszan lógott le kétoldal.

A két angol azonnal a kielégített kíváncsiság mosolyával arcán kezdte őket végig-mérni. Dubuis ur pedig félrehúzóda őlt egyik sarokban s egészen belemélyedt az újságolvasásba.

A vonat megindult. Az angolok megint

beszélgetni kezdtek könyvből kikeresztek azokat a helységekveket, ahol leginkább dult a háboru, s mikor egyikük a szombatháron éppen most felmerült falu irányába mutatott, a porosz tiszt, miközben hosszú lábait maga elé messzire kinyújtotta és ülésén hátradől, francia nyelven így szólt:

— Ebben a faluban tizenkét franciát öltem meg. — Itt többet elfogtam száz emberl.

A két angol rögtön a legelőnebb érdeklődéssel kérdezte:

— Aoh! Mi a neve annak a falunak?

A porosz válaszolt:

— Pharsburg.

És így folytatta:

— A fölöknl fogra fogtam el ezeket a francia bábukat.

És Dubuis ura nézett s büszkén és jóízűen nagyot nevetett vörös szakállába.

A vonat tovább zakatolt a szánóföldek és falvak közt, melyeket mind a poroszok tartottak megszállva. Mindenütt csak német katonát lehetett látni: az utakon, az utcákon, a szánóföldeken, a kávéházak előtt. Ugy ellepők az országot, mint valami sáskahad.

— Ha rám lett volna bízva a vezénylés: — én majd bevettém volna Párisot, fölgylöttam, összelövettem volna az egész várost. Ma már hirt-hamna sem volna Franciaországunk!

Az angolok csupa udvariasságból hozzátették:

— Aoh yes!

A porosz tovább beszélt.

— Hasz estendő mulva a miénk lesz egész Európa. Poroszország lesz az egész világ!

A némileg megfélemlített angolok már erre semmi megjegyzést nem tettek.

Mozdulatlan aruk — hosszú pofaszakálluk között — mintha viaszból lett volna. A porosz tiszt most egyszerre elkezd nevetni. Még mindig hátradőlve ülésén, gunyolódni kezd. Gunyolja a porig állózt Franciaországot, csúfolja a legyőzött ellenséget, még az évekkel ezelött leigazott Ausztriát is; jókat nevet a macacs, kitaró, de eredménytelen védekezésen, ócsárolja a tüzérsgét s a francia fegyvereket.

Henceg, hogy Bismarck egy ére-város fog építeni az elfoglalt ágyuk féméből. És hirtelen nekiveti csimás lábát a Dubuis ur csipejének, ki fulig elvörösödik s félrefordul.

Ugyilátszott, hogy az angolok már ez sem érdekl s igyekeztek is közönyösek lenni, mintha most is a világ minden zajától elkülönített szigetük közepén volnának.

A tiszt elővette a pipáját s a franciát kibívón, végigmérve így szólt:

— Van-e dohányja?

Dubuis ur felelt:

— Nincs, uram.

A porosz tovább folytatta:

— Kérem ön, vegyen nekem dohányt, mikor majd a vonat meg fog állni.

És jót nevetett.

— Borralvól fog föllem kapni!

A vonat fűtött s futása megállt. Elhagyott a koromrá égetett pályaházat s megálltunk.

A tiszt kinyitotta a vagon ajtaját s Dubuis urat a karjánál megfogva, így szólt:

— Gyorsan, gyorsan! Menjen és teljesítse megbízásomat!

Egy csapat német katona állt a pályaudvaron. Más katonák is álltak a fakertész hátszaban és nézelődtek. A mozdony

megint fűttengett, jelt adva az indulásra. Ekkor Dubuis ur — az állomásfőnök tiltakozó kézbmozdulatait ellenére — kiugrott a kocsiából s egy másikba kapaszkodott föl.

Egyedül volt. Fölzakította a mellényét, hogy levegőhöz jusson s elfulladlan töröltte homlokáról az izzadságot.

A vonat megint megállt egy állomáson s a tiszt hirtelen föllepett a vonat fölhágyójára, majd beszállt, s a két angol — csupa kíváncsiságból — nyomon követte. A porosz éppen szemben állt le a franciával s még mindig nevetve így szólt:

— Nem teszteltette ön a megbízásomat?

Dubuis ur felelt:

— Nem, uram.

A vonat ismét megindult.

A tiszt tovább beszélt:

— Most hár le fogom végni a bajuszát, hogy vele a pipámat megtohnessem.

És kinyújtja kezét a szomszédja felé: A mozdulatlantul ülő angolok mindent nyugodtan néztek.

A porosz tiszt hirtelen megragadta a franciának néhány szál bajuszát s rángatni kezdte. Erre Dubuis ur nagyot otított a németnek a kezére s hirtelen torkon ragadva visszalökte az ülésre. Ezt sem tudva már mit csinál dühében, — mert halánként kidagadtak, szemét elfutotta a vér, — a porozst fojtogatni kezdte, másik kezével pedig az arcát öklözte. A porosz védte magát; a kardját szerette volna kibizni s a nehé franciát magáról lerázni. De Dubuis ur már félig agyonnyomta őt nagy teste súlyával, s folyton teljes erővel öklözte, nem törődve azzal, hol érik az ütések. Folyt a vér. A már félig megfulladt német hörgött, mint a vadállat, s le akarta taszítani magáról — de perze

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmúlhatlanul

kedvez főuradánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereménynél többet fizettünk nagyrabecsült vendőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben **1.000.000** korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**, 1 a **200.000**, 2 a **100.000**, 1 a **90.000**, 2 a **80.000**, 1 a **70.000**, 2 a **60.000**, 1 a **50.000**, 1 a **40.000**, 5 a **30.000**, 3 a **25.000**, 8 a **20.000**, 8 a **15.000**, 36 a **10.000** korona és még sok egyéb; összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000** korona összegben.

Az I. osztály sorsjegyek tervezeti árai:

1/2. ered. sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4. ered. sorsjegy frt 1.50 v. k. 3.
1/2. ered. sorsjegy frt 3.— vagy kor. 6.—; 1/4. ered. sorsjegy frt 6.— v. k. 12.

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beklüldése ellenében küldjük. — Hivatalos tervezet díjlanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyeket kérünk

folyó évi október hó 24-ig

bizalommal hozzáuk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főuradánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci körút 4/a
II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendeléstől levágandó. **TÖRÖK A. és T^{SA}** bankháza Budapest.

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben _____ utánvételezni kérem _____ postacímre küldöm _____ A nem letöltő törlesztő mellékelem bankjegyekben (bélyegekből) _____

Pontos cím:

_____

_____

_____

Gyomor betegeknek!

Mindazoknak, kik a gyomor megbűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételök élvezete által, vagy rendellen életmód következtében gyomorbetegséget, mint

Gyomorhurut, gyomorgörccs, Gyomoréjádalom, nehéz emésztés, vagy nyálkásodást kaptak, ajánljuk egy kitűnő hárszert, melynek kitűnő hatásá már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich' féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált fűvekből, jó borral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér újalkódását.

A növénybor idejekorán használatra, gyomorbetegségek még a csirákban előfordulnak. Symptomok mint: Fűfűzés, felbűfögés, gyomortétés, felvívódás, rosszullét hányással, melyek chronicus (idős) gyomorbetegségnek oly gyakran előfordulnak elmulnak néhányzori ivás után.

Székrekedés és ennek kellemetlen következményei, mint szorulás, kolika, szív-dobogás, álmatlanság, valamint vértelenség a májban, epében és a nagy Zsigler-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéshetlenséget és könnyű székelés által eltávolítatnak a gyomorból és beléből alkalmatlan részek.

Sovány, halovány kinézés véréngyengeség, clerótlenedés, legtöbbszór a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapota, zivárgyhányal, ideges bágyadtság és rossz kedélyhangulat, továbbá főfűjások, álmatlan éjjeli következtében így egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az élyöngült életének új létkötést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcserét, gyorsítja a vérképződést, meggyógyítja a felült idegeket és életkedvet szerez. Számátlan elismerés és hálaanylváltás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronért a Nagykanizsai, Ujvári, Kis-Komáromi, Csákyai, Nemes-Vid, Tapsonyi, Böbényei, Nagy-Bajomi, Felső-Szegedi, Csurgói, Berenczei, Gólyai, Légrádi, Aló-Domborai, Kotori, Mura-Cányi, Rákai, Podtúreni, Szolncai, Aló-Lendvai, Páksai, Bakasai, Novai, Baki, Földei, Pászai, Aló-Rajki, Nagy Radai, Kéthelyi, Marcsallai, Kaposvári, Nagy-Atkai, Tarányi, Virjei, St.-Georgeni, Kallinocai, Novigradi, Kaprocaai, Periski, Csáktornyai. Varszói stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben, és az osztrák magyar monarchia legtöbb gyógytárban.

A kanizsai gyógytárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindenéve a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjenek csak!

Hubert Ullrich' féle növénybort.

Heim féle MEIDINGER KÁLYHÁK

A felfaláló DR. MEIDINGER TANÁR ÁLTAL kizár. jogosított gyára.

CS. és KIR.

UDVARI SZÁLLÍTÓ

HEIM H.

„Hestia” kályhák
HEIM féle folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák
TÖBB MINT 65.000 HASZNÁLATBAN.

Utánzatoktól óva intünk **MEIDINGER-OFEN H. HEIM** utalással az itt álló védjegyre

Folytonégő, kandallók KÖZPONTI FÜTESEK MINDEN RENDSZERBEN,
MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZELÉSSEL.
EGY KANDALLÓ TÖBB HELYSÉGET FÜGGETLENÜL BEFÜTHET.
Szellőztetési berendezések,
MINDENMÉJ SZÁRÍTÓ BERENDEZÉSEK.
NÖVÉNYHÁZI FÜTESEK.
Legjobb referenciák. — **Franspulusok és költségvetések** ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, THONETUDVAR
EREDETIBEN KAPHATÓK CSAK IS GYARUNKBAN VAGY FIOKJAINKBAN.
BÉCS, OBER-DÖBLING. BÉCS, I. KOHLMARKT. PRÁGA, HYBERNERG. 7.

Gyümölcs és szőlő sajtók,
HERCULES* folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.

HYDRAULIKUS SAJTÓK
különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zúzó
és bogzó morzsolók.
Teljesen felszerelt szűretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrítők, aszalt készülékek
gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó-gépek, legújabb szerkezetű szabad önműködő „SYMPHONIA” fa és szőlővessző parmetezők, a szegecs és tormácska valamint a vértelű kiirtására; szőlő ekék.

A legjobb VETŐGÉPEK
Mayfarth Ph. és Társa

„Agricola” (tolóvetőkerék rendszer) vetőgépei.
Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára váltókerékkel négy, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tényleg ki- A lehető legmagyobb munka, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé.

Különlegességeket képez a arató-gereblyék, szénaforgatók, szóna- és szalmaaprók kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarozátók, traktorok, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészítésre szolgáló gépeket a legjobb rendszer és jóllátás mellett gyártanak és szállítanak.

MAYFARTH PH. és TARSA, gazdasági gégyárak, rasonlódók és ekegyárak
Bécs, II./I. Taborstrasse 71. szám.

Külföldre több mint 500 arany, ezüst éremmel stb., az összes nagyobb kiállításokon. Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Képviselek és viszont elárultók kereszettek.

Színásy SZÁZSZORSZÉP

levélpapírja a legjobb csontlevélpapír.
KAPHATÓ:
Hj. Wajdits József papírhéresházisában.

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK E LAP KIADÓI VVVVV HIVATALÁBAN.

ÜGYNÖKÖK
kereseteknek, kik az újonnan kibocsátott: **Erzsébet királyné sorsjegyök** (börvényesen kiállított részlettel)nek előadásával foglalhatnak akaratuk legmagasabb jutalmát, jutalomdíj) és hátralékosztás.
Anny miatt forduljanak **Dirnfeld Testvérek** bank-házához BUDAPEST, V., Fűrdő utca 4. szám.

Amerika.
Indulás Havreből minden szombaton. Utazási jegyek a **Französische Linie** által. Jó és gyors utazás. Kitűnő ellátás, borral és liquerrel együtt. Amerikai vasutjegyek minden állomásra eredeti árárt. Közlelbi felvilágosítást ingyen és bérmentve ad a **Französische Linie** Bécs, IV., Weyringergasse 3.

Fiume—amerikai hajójárat.

A magyar királyi kormány felügyelete alatt álló FIUME-NEWYORKI VONALON kéthetenként indulnak a gyorshajók.

Menetdíj Fiumétól Newyorkig a III. osztályban, bőséges és rendes ellátással együtt

180 korona

Bővebb felvilágosítást nyújt, valamint hajójegyeket kiad

O R B Á N I G N Á C Z

kivándorlási meghatalmazott, Szentgotthárdon.

Schicht-szappan

„szarvas“

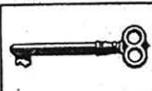
vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkíméletesebb és ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkotórésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

A. Pesti Napló új karácsonyi ajándéka

A MAGYAR

FESTŐMŰVÉSZET ALBUMA.

Páratlan dísz, külön kiállításban és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, amelyet a „Pesti Napló“ az 1904. év karácsonyára szánt meglepetésül, olvasóinak. Eddigi karácsonyi ajándékainak díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló“, új és minden eddigi ajándékot messze túlszárnyaló dísművel, melynek címe ez lesz:

A MAGYAR FESTŐMŰVÉSZET ALBUMA

A magyar festőművészet remekjeinek gyönyörű foglalásai lesz ez a páratlanul álló dísműve, amely a magyar festés remekelt fogja felölelni a XVII. század nagy festőitől, Kupcskától és Mátyás-tól kezdve egész a jelenkorig, amikor **Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lóczy Károly, Bonczur Gyula, Madarász Viktor** és **Zichy Mihály** vezetésével hatalmas gárda szorgalmas magyar festőművészetét. A magyar irodalomban nincs még olyan mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdagsággal mutatja be. Ötven nagyraemelt festményt szemlélünk ki, amelyet mesteri kivitelű

lesz, olyan, mint amelyek a **Vörösmarty-Albumot** eseményre avatták a magyar könyvtárban. Ezenkívül a magyar festőművészet történetét a könyvben előrendi esztétikusnak érdekes és népszerű előadásban foglalkoztatjuk. A nyomtatás művészetét a szöveg közt ötven tiszteletdíjossal fogja kiadni, egy-egy magyar Festőművészet Albuma a legdrágább és legdíszesebb tárgya lesz a magyar festőművészetnek. A **Magyar Festőművészet Albumát** meg fogja kapni a **Pesti Napló** minden előfizetője, aki az év végéig, akár havonta is, de állásdóán és megszakítás nélkül előfizetés marad. Minden félreértés elkerülése végett azonban meg kell jegyezni, hogy azok az új előfizetők, akik az 1904. évre szóló előfizetésük fejében a **Vörösmarty-Albumot** megkapják, a **Magyar Festőművészet Albumára** csak úgy tarthatnak igényt, ha egy további egész évre előfizetnek.

ötven műlapon mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű **sok színnyomású kép**

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor., féltreve 14 kor., negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. — Szerkesztésége és kiadói hivatala: **Budapest, VI. Andrásy-ut 27. szám alatt van.**

Oleśo cseh ágytollak

6 kiló új tégés 9 kor. 60 fill., jobb minőségű 12 kor., fehér pelyes puda tégés 18 kor., 24 kor., hófehér pelyes puda tégés 30 kor., 36 kor. Székülés bérmentve utánvétellel. Kicsérelés és visszavétel: porló megtérítés ellenében, megengedve.

Benedikt Sachsel, Lobes 278.
Post-Pilsen, Böhmen.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POPOFF a legjobb **TEA** a világon

K И C

Csak orosz eredeti csomagolásban kapható. Eladási hely: Ném és Klein-nél.

Csak Globus tisztító kivonattal tisztítsunk

1902 orosz gazd. kiállítás. Pozsony; 1-35 díj, aranyérem.

BORSAJTÓK

„Kincsem“, „Hegyalja“, „Könyök-szerkezetű“, „Mabilie“ és „Acólorsós“, a hegyaljai bertermelők legkedveltebb borsajtói. Legjobb rendszert, **kötös kosaru sajtók**, nagyüzemi préseléshez.

Főelőnyei:
A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelése! Uriási erőfeszítés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szólózúzó és bogyzók!
„Villám“ legjobb centrifugális bogyzók és zúzógépek.

Arjegyzék ingyen.

Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolcon.

T. C.

Örömmel van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, hogy könyv- és papír-kereskedésemet egy új üzletággal

Gyermek- és Ifjúsági Kölcsonkönyvtárral

bővítettem ki. Általános óhajnak vélek ezel elegend tenni, amikor egyelőre 400 kötettel, de azzal a szándékkal nyitom meg kölcsonkönyvtáramat, hogy azt állandóan bővíteni fogom a **MAGYAR GYERMEK- és IFJUSÁGI IRODALOM** legjobb megjelenéseivel.

Nem az volt a célom, hogy mennél több könyvet halmozzak össze, hanem, hogy csak kitzű könyveket adjak az ifjúságnak, olyanokat, melyek az ő számára írótak, amelyekből szórakozik és tanul.

Kölcsondíj egy hónapra 60 fillér.

Egy napra tehát mindössze 2 fillér esik. Számba sem vehető csekély összeg ez, s méltán remélhetem, hogy minden házbán, ahol ifju olvasók vannak, igénybe veszik könyvtáramat 20—25-ézer cserélheti ki a könyvet az ifjúság havonként, mindannyiszor újabb örömet, újabb szórakozást szerezzék magának. — Nyárban, ha a forró nap elől menekül, tölben a meleg szobában, egyaránt a legkedvesebb, leghasznosabb, legnemesebb foglalkozása a fiúnak, leánynak a jó könyv olvasása. Aki csak teheti, minden szülő szerezzék meg ezt az örömet gyermekeinek.

Magamat a t. szülők jóindulatába ajánlván maradtam Kiváló tisztelettel

Ifj. Wajdits József.

ZALAI KÖZLÖNY.

A nagykanizsai „Ipar-Testület,” a „nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság,” a „Kotori takarékpénztár

részvénytársaság,” „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,” a „nagykanizsai kisdiednevelő egyesület,” a „nagykanizsai tanítói járáskör,” a „nagykanizsai keresztény játékosnőegylet,” „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,” „szegények tápintézete,” a „katonai hadastyánegylet,” a „soproni kereskedelmi iparkamara,” nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ TÁRSADALMI HETILAP.

A lap szellemi részét illető minden külföldi felvétel szerkesztés névére, az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadó nevére címzetten Nagykanizsára bérmentve küldendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadhatnak el.

Kézirat vissza nem küldetik.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 10 kor. — áll.
Fél évre . . . . . 6 kor. — áll.
Negyedévre . . . . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
6 házkhos pettisorban 14, má-
suttar 12, s minden további sorra 10 fill

NYILTTÉRLEN
pettis soroként 20 fillert vetet-
nek fel.

Városi ingatlanok hitelle.

Dicséretes akciókat akarnak megindítani arra hivatott emberek. A vidéki városok fejlesztése érdekében szervezni akarják a vidéki jelzálog hitelt, mert semmi sem emelheti vidéki városaink gazdasági és közvetett után társadalmi és kulturális életét nagyobb mértékben, mint ha lehetővé teszik, hogy a magyar vidéki városokban is európai niveau álló lakóházakat építsenek. Mind ez azonban csakis úgy lehetséges, ha a vidéki városok ingatlanai, tehát házaik részére megszerezik a törlesztéses jelzáloghitelt, mely háborítatlan és olcsó hitellezési viszony a legrovidebb idő alatt föllendítendő vidéki városainkat.

A vidéki ingatlanoknak ma is van hitelük, de nincs köszönet benne. A hitel első sorban korlátolt, másodsorban kevéssé fundált, inkább egyéni, mert bármikor felmondható és harmadsorban, ami legulsóbban esik a latba, rendkívül drága. Sorjába fogjuk venni ezeket az okokat, még pedig a fontosság sorrendjében. A hitel drágasága olyan ok, mely nemcsak, hogy nem ösztönöz új és kényelmes építkezésre, hanem ellenkezőleg: elrettent attól. Hiszen a kényelmes lakásba befektetett közpénztöke mérsékelttel számított és a hiteltoke rendkívül magas kamata messze felülmúlja azt az összeget, melyet bér fejében hasonló lakásért fizetni kellene. És mind ezt a hitel magas kamatlába teszi, mely csak nagyon ritkán esik 7-8% alá. A magas kamatlábon felül az adóssági teher nyomasztó voltát sem szabad figyelmen kívül hagyni, úgy hogy a mai viszonyok

között vagy nagyon megállapodott vagyonnal, vagy nagy könnyelműséggel kell bírnia annak, aki modern, de amellet szilárdan épített házat akar venni vagy készíttetni a vidéken.

A második ok sem valami jelentektel. Ha már a vidéki házak alapján meg is kapja valaki a kölcsönt, akkor az nem azt jelenti, hogy most már nyugodtan alhatik, mert kész számadással áll szembe, melynek részletei évről-évre zavartalanul törlesztethetők. A dolog nem így áll. A gond csak ezután kezdődik. A mai vidéki kölcsönnek fundirozása nincs. Az bármikor felmondható. És itt van a *punctum saliens*. Itt van az a veszély, melynek alapján közmondászerű lett, hogy a vidék rendszerint egy-két takarékpénztári igazgató zsebében van. Az a körülmény, hogy a kész felmondás alakjában bármikor az adós nyakának szegezhető, olyan veszedelem, amely elől lehetőleg mindenki kitérni igyekszik.

Hangsúlyozzuk, hogy ez az eset csak a legtrikáls esetben fordul elő. De, hogy egyáltalában előfordulhat, már magában véve elegendő ok arra, hogy aki nyugodtan és függetlenül akar élni, az ne kérjen ebből a bármikor felmondható kölcsönből. Mert aki házipénzre akar kölcsönt, annak számolni kell azzal, hogy rövid lejáraton belül őt ne zavarhassák, mert különben a saját hajlék kényelme és áldása kénytelenséggé és átokká fog átváltozni.

De még egy harmadik ok is van. Az, hogy a vidéki házak hitelle korlátolt. A vidéki városok hitelintézetei, nagyrészt takarékpénztáraknak nevezve, első sorban a közgazdasági élet rendes hitelszükségleteinek a

kielégítésére vannak hivatva. Csakis ami ezek után lenmarad, azt fordít-hatják ilyen hosszú lejáratu kölcsönök nyújtására. De még ebben is nagyon kell vigyázni. A nyújtott kölcsönök, hosszú lejáratu természetüknél és ebből folyó lekötöttségüknél fogva, igen könnyen zavarba hozhatják az intézetet, amint azt néhány vidéki intézetünknek tragikus sorsa mutatta. És ebben az irányban még a mainál is nagyobb óvatosság ajánlható vidéki intézeteinknek, mert az *ületnek ez a formája egyáltalában nem nekik való* és az ezzel való foglalkozás igen sok veszedelmet rejt magában a mai berendezésű vidéki intézeteinkre néve.

A helyzet javulása nem is a mai vidéki intézeteinktől várható. Sőt sürögösen szükséges, hogy mai intézeteink a kénytelenségből átvett ilyen természetű terhektől mielőbb megszabaduljanak. Ez csakis egy, a *vidéki ingatlanok törlesztéses hitellezésére alapítandó új hitelintézettől várható.*

Czeiser Emil.

Egyesületeink.

A nyári szünetelés után már valamennyi egyesületünk megkezdte működését. A klubszereketben vidáman folyik a játékok különböző neve, a többiek pedig már az előkezdő től mulatóságra tesznek előkészületeket. Ezzel azután minden lényegeset elmondunk, működésükről legelőbb hozzáférhetjük meg, hogy egyikben-másikban a szórakozást kapcsolata hozták föltekonyasággal vagy némi szellemi látottakkal. Hogy működésük így megfelel annak a kívánásának, amit valók szemben támaszthatunk, merészség lenne állítani. Városunk egyesületeiben gazdag a legkülönbözőbb célok helyet találunk

alapszabályaikban, s népességüknél, viszonyaiknál, multjuknál fogva joggal várhatunk többet, mint amennyit nyujtanak. Közéletünk fejlődése kivette az egyesületek kezéből azt a befolyást, amely az állam munkájába is beleonyulva kifejlett, sőt a társadalmi mozgalmak irányításával is csökkent hatalmuk. A magyarország terjesztését, az anyagiakban való előrehaladást célul tűző egyesületek is csak szerény eredményeket érnek el. Ezekkel szemben az ilyen kismezőjű egyesületek és körök, aminek a miénk is, ha voltak is valamikor effajta törekvések, mai haladásuk más irányu. Kifelé való hatáskor sokkal inkább városunk területére szorult, mint egykor. Elsődleges feladatukat a társadalmi egyesítésnek s a szellemi élet föllendítésének kellene tennie.

A mi egyesületeink azonban vajmi keveset tesznek ez irányban. A társadalmi osztályok közelebb hozására éppen semmit, sőt inkább az elkülönülést, a kaszt szellem fenntartását szolgálják. Csak szórakoznak, csak mulatnak, de ott legelőbb maguk között skarnak lenni. Nem tudnek hamarjában várost megnevezni, ahol az elzárkózottság olyan vagy mértékben megvolna, mint Nagykanizsán. Teljesen megtudom érteni az egyes elemeknek ezen kristályosodását bizonyos mértékig. Csak természetesen, hogy szívesebben vannak együtt hasonló emberek, de már ugyis beteges (úgy, mikor a kávéházakat is osztályozni lehet foglalkozás, vallás stb. szerint). Ezeknek az állapothoznak a következők városunk társadalmi életének mondhatóan svárásága. Érintkezésük fauyar, mulatságaink beszantók, nincs sehol élet, melegség. Itt lenne teunivalója a sok egyesületnek, ha a játék, s a tömegtelen rendezői munka megengedné.

Szűnjünk meg az „önnövelődés” előmozdításáról, amit ott ékeskék majdneum valamennyinek az alapszabályaiban. De hát hogyan kell ezt érteni s mi módon cselezkünk ezt. Ha nem tevéndük, az újabb kártajjátékoknak és más előlétknek a beoktatása nem ez alá a rová; alá tartozik. Maradnak hát a felolvasások,

amelyeknek a végére szokott kíváncsi lenni a buligatóság, szavaltok, amelyek legelőbbszor komikusak, szindarab, előkép, ballet, de ezekről talán inkább ne szóljunk s végül a zene, amelyet — bár éppen a legutóbbi időben teljesen művészi értékű produkciókat is hallottunk — különösen a legutóbbi időben — legelőbbnyire mégis csak agyon műkedvelnek.

Igen a műkedvelés! Most előtrúnt a fájdalmas ponthoz, vagy ha úgy teszük gyönyörűhöz, (amennyiben mindig van valaki, akinek ilyen). Nem mérték tulajdos mértékkel, azt állítva, hogy amit nálunk is ezen a téren véghez visznek, botrányszámba megy. A dolog természetéről fogva kisebb vidéki városokban ezen műkedvelői lelkek működését nem lehet úgy eltüntetni, de kisebb fokra szorítani igeu is lehet. Nálunk azonban megfordítva van.

Ellenem vehetik, hogy talán torzítva mutatok rá az említett dolgokra, de bármint láss is valaki, gondolom mindenkinek be kell vallania, hogy ezek az állapotok még sem egészen üdösek.

A jótékonyaságról kell még szólnunk, a mi szintén állandóan műsoron van. De vajon komolyan gondolják-e ezt? Vannak ugyan egyesületeink között, amelyek világos pillantással megismerve a nyomort, tesznek is, de a legelőbb helyen csak a mulatságok díszletül használatják, csak úgy, mint az előcsarnok délszaki növényeit. Minthacsak állítják, akarnák magukat a címet keresednek mulatságalkhoz, nem is akara egyebet cselekedni s még ekkor is szívesebben táncolnak össze egy melegedő házat a korcsolya pályához, ha ugyan marad a bevételből. Pedig minden Spencer-féle theoría ellenére sokat kell itt cselekedniük még most is aig lehet emberiebbet gondolni, mint mikor összeáll egy csomó ember és segít azokat, akik rázorultak. Itt azután a közélet terén létünt szerepeknek nagyon ádásosos pótolhatóak egyesületeink.

Boszéllhetünk még sokat, nem fogynánk ki a panaszokból. De az itt felsorolt főbb hiányok is nyilvánvalóvá teszik azok előt, akik nem hunyják be szemüket, hogy

TÁRCA.

Öszi hangulat.

— A „Zalai Közlöny” eredeti tárcája. —
Beteg lett a természet,
Már-már halni készül;
Erdőn, mezőn, a rónán
Néhez fojtó köd ül.
Nem vidítja az erdőst
Dalos madár torka,
Délj napfény melegét
Felkeresztés sorba,
Szenyes felhők szíraját
Könyekkel a holdat
Reá hulló levelek
Szenföldöt borítanak.
Fü, fa, virág lobogásban,
Száj böszögti ágat,
S elfújja a természet
Halottai nójtját. — Gizi.

Lelkifurdalás.

Írta: J. E. Husny,
— A „Zalai Közlöny” tárcája. —
A lelki-furdalás a misztikusnak okatlan maradványa, — kiállott Delvair iudulatoson. — Az erkölcsnek javára nem szolgál, mondhatnánk: árt neki, mert az erclőt bénítja, gyöngíti. A valóban erős ember ne szánja-bánja tettét, bönolagassa, iletje meg higgadtan, ugyanazon vöket két-szer úgy sem követjük el, amint hogy a böles is csak egyszer megy át a korhadt faladon. — Kedves barátom — válaszolt Laundry orvos — ön megérzszék saját szavaitól. A lelki-furdalás: a bánat és szegény érze, mely arra szolgál, hogy vakmerő, ügyetlen, vagy jellembevégő hibánk emlékké följedezs s megörizze. Tagadni a lelki-furdalás ndvös voltát annu, mint tagadni annak létezését is. Ru hivatva érzem magamat arra, hogy a lelki-furdalás létezését bizonyítsam, mert már vagy tizenégy év óta

sok boldog óra élvezésétől s édes álomtól fosztott meg.

— Talán a halottaid nem hagyank pihenni? — kérdő csipősen Delvair.

— Nem! Azoktól bökében maradhatok. Nem az én hibám, hogy az orvosi tudomány nem esalhatatlan; ha az orvos anyit nyujt, amennyit képes, meglette kötelességét. Nem a foglalkozásomból kifolyólag követtem el a hibát — folytatta Laundry elkomolyodva, miközben szórakoztatt hajtotta el cigarettáját. — Volta-kepően azt sem tudom, bün volt-e, vagy csak gyöngeség? Csakhog a kétség éppen olyan gyötör, mint a bizonyosság.

Ha már erről beszélünk, elmondom önnek e történetet, itéljen fölöttem, legyen bíráj; érzem, hogy e gyónással könnyíték lelkemem.

Huszonhat éves koromban a pályám kezdetén állottam. Alig tizenkét-tizenégy betegem, között egy fiatal lény. Súlyos szivbaja volt. Tudtam, hogy egy-két évvel nem élhet tovább, de reméltem, hogy gondos ápolással néhány napot nyujthatok életén, s hogy a biztató szavak e rövid időt is elviselhetőbbé teszik.

A sok használatlót elkopott, de mindenkor igaz azon állítom, hogy a fájdalom nemesíti.

Mint a szenteket a diésnyén, úgy övezte körül a szenvedés valami földöntuli, légies bájjal a lényét.

Sohasem feledhetem el szemének kifejezését!

A remény és kétség, a megnyugvás és bánat holt tüzösen csillant fel, hol bágyadtan tört meg a beszédés szemekben, ezenfelül volt bennük egy állandó kérdő, kérő kifejezés, ha rám tekintett, amelyről sokáig azt hittem, hogy az orvosnak szól.

Kétségkívül, Lucie nem volt közönyös

elöttem sem. Ilyen természetű feleséget óhajtottam mindig, ilyen galambszelidét, ilyen nemeslelkűt. . . De Lucie beteg volt, halálos beteg, nem sok fantázia kellett ahhoz, hogy kiterítve ne lissam öt magam előtt. Nem! Luciere csak részvétellel volt szabad gondolnom!

En tehát csak részvétellel viseltettem iránta. Figyelemmel, gyöngédséggel halmoztam el, becéztem, mulattattam, virággal, apró meglepetésekkel kedveskedtem neki, amiért még hálásabban, még bensőbbben tekintett réám. Türelmetlenül várta látogatásom orjáját elszomorodott, amikor látovtam.

Mert — s ezt föl kell említenem, — Lucie családi élete nagyon svár, boldogtalan volt. Nagybátyjánál lakott, aki, mint a legelőbb önző, hőbortos aglegény, nagyon féltette életét. Örökösen attól rettegett, hogy huzta betegsége ragadós. Hiába magyaráztam, bizonyítottam neki, hogy nincs oka félni, az egygőyűtek makacsságával azt mormogta:

— Fiaitl koromban ugyanezt állították az orvosok a tuberkulózisról is, most már beismerik tévedésüket majd a szivbaj bacillusát is fölfedezik, csakhog akkor már késő addig rárag ed uyalva.

A lakás legelőbb szobájában helyezte el huzát, s napjában csak egyszer látogata meg, kellően hozzáöltökzöde s fortlontlenül szerelkeket elátvta, de akkor is csak a küszöbön át tudakozódott Lucie egészsége fölül.

Még azt sem engedte meg, hogy szolgálj apójáék, inkább apólontól fogadtól mellé, akinek — hogy csak a legkisebb hibáját említsem — a pálinka volt a szenvedélye.

Lucie már csak azért is örülhetett jöveletének, hogy ilyenkor megváltottam őt e törhetetlen asszony jelenlététől.

Hár az együtt töltött idő alatt mindig vig kedélyűnek, szinte könnyelműnek igyekeztem látszani, aki csak a magam szórakozására látogatom meg betegemet, Lucie érzelmes, szemlélődő lelke régen kitalálta, hogy baja gyöngyhatatlan.

Egyzor könyes szemmel vallotta meg, hogy föl a haláltól, s kiváltképpen az a gondolat bántja, hogy az életlöl meg kell valnia anélkül, hogy szeretett s viszont-szeretelmű ábrésztett volna.

Lucie esalódott. Ő már szeretett akkor, s őt már szerették. Csakhog szemérmes, félnék természeténél fogva maga előtt is titkolta érzelmeit, meg én a magamét diésérttel érdemlő önmegtágadással küzdöttem le; de mert az igazság sokáig nem rejtegethetjük. — kiört, még pedig olyan elemi erővel, hogy boldogság helyett felelem töltötte el lelkemet.

Egy napon, szokott ebédutáni látogatásomkor egyedül találtam Lucie-t. Az apólót már korábban elbocsátotta, s a nagybácsi sobasem zavart ebédidőjában bennünek. Az ablak előtt ülve, párnázott karos-székbén izgatottan várta érkezőmet, de néhány elfogult értelmelen szóval egyebet nem tudott mondani, mikor ádvöztöltem.

A szobára esthómái mehezédott, csak az ágya mellett függő kis Mária kép alatt pislogott bágyadt fénygel az örökűz.

Sokáig szólanul ültem mellette. Kérlttem tekintéit, amely — éreztem — esződten függött rajtam s lassan, nesztelenül, kezdte kezembe csuszattatni.

Hogy később e kéz huzott-e magához, vagy egy dejeser erő vonzott hozzá, már nem emlékszem, csak azt tudom, hogy arcához simulva csókoltam őt, csókoltuk egymást, mohón, szenvedélyesen.

S mikor a mámor közepett lelkiismerem-

tem szavára halgatva, förfias önmegtágadás-al én figyelmeztettem a józanáságra, líheve karolt át, szemre a rendesnél is beszedésében csillogott s elfojtott hangon sutogta: — Barátom, sokkal nyugodtabban távozom a földről, ha megismertem a szerelmet.

Mindent elkövettem, hogy visszanyerje Lucie egészséget. Az orvos higgadt élel-lésűt álonyta bennem a szerető férfi egygőyű hite, aki bizik a szerelem áltoé erejében, aki nem hiszi, hogy elvesznie kedvesét, mert nem hiszi, hogy kedvese itt hagyja őt.

Kigyógyítom s nőül veszem, ezzel nyugtatam meg minduntalan föllázadó lelkiismeretemet.

De volt-e oka lelkiismeretemnek egyáltalán föllázadni? Ha Lucieit, mint ahogy józanabban perceimbén számtalanzor megfogadtam volt, nem látogatom meg, a szegény gyermek beteg szive a bánattól pusztul el, meg a jelenlétem nem tilti-e el reménytel, bizalommal, boldogsággal?!

— Ah, kedves barátom, álbölcsességgel meg az örödött is fehérre festhetjük. Ideig-öráig elalathatjuk a lelkiismeretet, nevezhetjük fölleslegnek, ártalmasnak, erélyszögnek, de csak addig, míg a bűntök szemben áll vele, s mig mi annak érzelmi hatása alatt állunk. De jaj nekünk, ha elröppen a mámor! Akkor a sokáig beköpa vert lelkiismeret kiszabadul s bennünket igaz le.

Nekem legalább, aki pedig nem tartozom az érzékeny, ábrádos emberek közé, Lucie halála óta, mely viszonyunk után néhány hónapra bekövetkezett — nem hagy nyugtot soha!

TÖRVÉNYSZÉK.

— A bíróság köréből. Szentes Dező nagykanizsai kir. törvényszéki aljegyzője, a m. kir. igazságügyminiszter, jelenlegi alkalmazási helyén jegyzővé nevezte ki.

— Nyomdászok ügye. A nagykanizsai kir. járásbíróság f. hó 17-én tárgyalta folytatódóan a Fischl cég ellen sztrájkolt munkások ügyét. Az ujan kihallgatott tanúk vallomása csupán megerősítette az előző tanúk vallomását, semmi ismeretlen nem világította meg. A jelenlévő tanukat valamennyit kihallgatta a bíróság, csupán Izrael Jakab budapesti muokaszvezér kihallgatását tagadta meg, aki az előző tanúk vallomása alatt a tárgyalóteremben tartózkodott. Az eljárás befejezése után Püschl Ernő ügyészi megbízott terjesztette elő védői indítványát. Két esetre vonatkozólag a vádat eljettette, de fentartotta Banekovich György, Oszeszlí Viktor, Fránkó Ferenc és tár-asik ellen Nagyszentesi József ellen elkövetett személyes szabadság megsértése, továbbá a Mák Katalin és Durcsák Erzsébet ellen elkövetett, csoportosulás és a Gáll Elemér ügy miatt. Az ügyészi megbízott beszéde után a vádlottak védelmét dr. Schwarz Adolf helyettes Balázs Zsigmond ügyvéd-jelölt adta elő. Szerinte a legcsekélyebb bizonyíték sem merült fel a tárgyalás során, ami a vádlottak bűnösségét bizonyítaná, s a terhükre rótt bünteselekmények javarésze olyan természetű, amit munkás munkás ellen el sem követhet. Kéri a vádlottak felmentését. Weisz Lajos dr., a sértett fél képviselője kéri, hogy az esetleges felmentés esetén az iratokat az iparhatósághoz tegyék át az ipari kihágás megállapítása végett. Ezután a bíróság kibírdette a vádat, mely szerint azon esetekben, amelyeknél az ügyészi megbízott a vádat eljettette az eljárás beszünteti, a többi esetben pedig a vádlottakat felmenti, az iratokat az iparhatósághoz való áttételére kérelmeként mint céltalannak helyet nem ad. Az iratok az ügyészi megbízott felelőssége folytán a kir. ügyészséghez terjesztettek fel.

— Nagybírói üzenet. Háromszor ítélték el különböző helyen lopásért Hajdinyák Mihály zalajvári származású 17 éves fiúját s újra zsebtolvajlásért állt a nagykanizsai kir. törvényszék előtt f. hó 19-én. A tárgyaláson Mikos Géza kir. írábíró elnökölt. A jelen esetben azzal vádolták a jeles ifjút, hogy folyó évi aug. 19-én a cskatorjai vásáron Révész András kiskanisai vásáros zsebéből kilopott 10 koronát, míg Bednyás Klára nevű cigánylány rokona az árus ügyelmét káposzta vásárlással elvonta. A kir. ügyészség mindkettőjüket megvádolta. Érdekes volt Hajdinyák Mihály kihallgatása, a ki fiatal kora ellenére nagyon járatos a törvényben s a legáltalánosabb módon tagadott, de a törvényszék előtt bár a panaszos maga sem vette észre, mikor erszényét elemelték, beigazolódott bűne s elítélték hét hónap fogházra szomou tanulásául annak, hogy valamely pályán való boldoguláshoz nemcsak tebetség, hanem szerencse is kell. Bednyás Klárát pedig bizonyítékok hiányában a bíróság felmentette.

KÖZGAZDASÁG.

A Nagykanizsai Tarházak Részvény-Társaság

készlet-kimutatása mm.-ban.

Készlet:	Buza	1236.	Rozs	1288
	Árpa	26240.	Zab	4787.
	Olejmagvak	2434.	Hüvelyes	1157.
			Különféle	3094.
Beraktározás:	Buza	298.	Árpa	507.
	Olejmagvak	91.	Hüvelyes	28
Kiraktározás:	Buza	398.	Rozs	100.
	Árpa	1186.	Zab	303.
			Hüvelyes	300.
			Különféle	100.

1904. október hó 21. nap.

Gabnaárak október 21-én.

A gabona-üzlet a hét elején némi javulást mutatott, amely azonban csakhamar ellenyhült és üzletlenül maradt a hét végéig. Különösen az árpa-üzlet pang teljesen. Az esőköt a jobb árak reményében nagyon tartózkodóak, de a kereslet is csekély. A hozatal e héten piacunkra a minimumra csökkent.

Piaci árak:	
Buza	10—10 10 kor.
Rozs	7-50—7 60
Középönöm árpa	7 30—7 50
Jobb árpa	7 50—7 80
Zab	6 90—7—
Tengeri	7 50—7 60
Bab fehér	12-25
tarka	10—
Burgony	2-75
60 kg.-ként.	

— Értelmes. A székesfehérvári V. honvéd kerületi parancsnokság területén elhelyezett honvéd csapatok (intézetek) részére 1905. évben szükséges kenyér és zab nyilvános ajánlati tárgyalás utján való biztosítása iránt 1904. évi szeptember hó 26-án kelt 5191/h. o. szám alatt kiadott hirdmény következőké helyes bittették: 1. A Pécs állomásra névre kiírdetett kenyér és zab szükséglet biztosítására vonatkozó tárgyalás elmarad. 2. A keszthelyi állomáson szükséges kenyér szállításának biztosítása céljából, a nyilvános versenytárgyalás 1904. évi október hó 26-án Keszthelyen, a 8. honvéd huszár ezred II. osztály parancsnokság irodájában, — és nem 1904. évi október hó 24-én Pécsen, — fog megtartatni.

— Pénzügyi Compass. Kormos Alfrédnek, a Magyar Pénzügy szerkesztőjének pénzügyi évkönyve most jelent meg az 1904—1905. évre tizenegyedik kiadásában. A százkörökben közkedveltségnek örvendő könyv, még a hazai nyilvános számadására kötelezett vállalatoknak egyedül teljes kompendiuma, telesség és adathalmass tekintetében még felülmúlja az előbbi évfolyamokat. A könyv ára, melyet csinos vászonkötésben az Athenaeum nyomdája állított ki izlésesen, tíz korona; megrendelhető a Magyar Pénzügy kiadóhivatalában, Budapest, VII., Almásy-tér 2.

IRODALOM.

— Duse Eleonora. Érdekes tanulmányt irt H. H. H. Gyula, kiváló tudósunk, Duse Eleonórától, valószínű röviden a nagy művésznő életét s behatóan művészi pályafutását, elemezve csodás művészetének titkait, s levonván belőle a magyar színművészet hasznára a tanúságokat. A becses tanulmánynak különös érdekességét az is körülmény, hogy Duse Eleonora éppen a napokban jön Budapestre, búcsúvendégszerzésre. A tanulmány Duse Eleonora címmel az O. c. Könyvtár 1362—1363. száma, s ára 40 fillér.

ANYAKÖNYVI HIREK.

1904. október 15—21-ig

- Halálhírek:**
- Özv. Benedek Jánosé, Horváth Rozália, földmives, 86 éves.
  - Kálóvics György, földmives, 68 éves.
  - Özv. Dávidovics Ferencné, Pap Teréz, földmives 72 éves.
  - Kloiber Koránia, 2 éves.
  - Dolmányos István, pásztor, 63 éves.
  - Pető Józsi, cseléd gyermeke, 1 hónapos.
  - Sipos Margit, cseléd gyermeke, 2 hónapos.

Házasságot kötöttek:

Borsos László, munkás — Kis Annával. Szabó János, városi rendőr — Irimias Lónával.

Szerkesztői üzenetek.

— N. O. Vanak emberek, akik mindenáron azt akarják, hogy megismerjék és bajalkat a közönség hozzá rendb. P-dig, ami egynek fáj, az nem fáj mindenkinek, csak, ami soknak fáj, azt orvosolhatják a köz.

— Tapaszt. A borvissért hoztak a közgazdasági rovatban. Nem vezérkövek való.

Szerkesztőség

Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő. Kiadó: Ifj. Wajdits József.

VEGYES.

— Egy népszav. A „Melléletek” és a „Népszav.” által a betegnek egy ép oly gyógyhatású, mint a csepő szer nyújtatik kőszvényes és csusos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy áru ára utatással együtt k. 190 Szeftöldes naponta utatvételrel Melléletek a gyógyszerés, ca. és kir. udv. szállítói által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedősekben határozottan Melléletek a kőszvényes kőszvényes és a gyári jelvényével és aláírásával.

Nyílttér.

Az e rovat alatt közöltétek nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vese, húgyhólyag, húgydara és a kőszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztőszervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

SALVATOR

alkórel rendelve less.

Hugyhajtóhatás!

Kellemes ízű | Könnyen emészthető

Kapható kőszvénykereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

HIRDETÉSEK.

6023./k. 904.

Árverési hirdmény.

A nagykanizsai kir. tvszék, mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatóknak, Sipos János szentliszli lakos végrehajtást szenvedett elleni 215 kor. 64 fill. tőke, ennek 1902. évi augusztus 2-től járó 5% kamatai, 17 kor. 30 fill. végrehajtási, 17 kor. 50 fill. árverés kérelmi és a még főlmerendő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a szentliszli 37. sz. tjkvben f 156. hrsz. alatt 1/10 részben Sipos János, 2/10 részben Nagy Bórhála, 1/10 részben Tuboly Gábor és Tuboly László, 2/10 részben Ifj. László Ignác tulajdonul felvett csörgő rét, dűlői rét, az 1881. évi LX. t. c. 156. §-a alapján egészen 298 korona becsértékben, egy a szentliszli 199. sz. tjkvben f 343. hrsz. alatt felvett ujhegyi szántóföld és szőlőnek Sipos Jánost illető 2/3 része 668 kor. becsértékben

1904. évi november hó 8. napján d. e. 10 órakor

Szent-Liszli község házául megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog. Kiküldési ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letenni. Nagykanizsai, a kir. tvszék mint telek-könyvi hatóságnál, 1904. évi augusztus hó 13 napján.

Olcso cseh ágytollak!

5 kiló uj teps 9 kor. 60 fill., jobb minőségű 12 kor., fehér pelyh puba teps 18 kor., 24 kor., hófehér pelyh puba teps 36 kor., 36 kor. Széftöldes bérmertve után vétel. Kicsérölés és visszavétel portó megtérítés ellenében, megengedve.

Benedickt Sachsel, Lobes 278. Post Pilsen, Böhmen.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy rögnök bizonyít háziassr, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalom-csillapító szernek bizonyult kőszvényes, csúszás és meghúléseknél bedörzsölésköppen használni.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevérdőskor óvatossá legyünk és csak olyan áruget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjegygel és a Richter cégjelzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ára úvegokban 80 fillér, I. kor. 40 L és 2 koronára és legújában minden gyógyszerárban kapható. — Vátalár: Török József gyógyszerár, Budapest.

Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Ellisabethstrasse 6. nu.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

SZŐLÖLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Ezre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kősző termézetű) mert nagyobbrésze a ha megfő, tömte t. u. m. hoz., ezért sokan nem érik el a eredmény eddig föl lugsanak alkalmas fajokat ötlettek, azok bőven ellátják házuat az egész szőlőérés idején a legkötőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hasznáiban mindenütt megterem s nincsen oly faj, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással (elnevelhető nem volna, csakíval más építetek, kerteknek, kertészeknek stb. a legremekebb díszre, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre hasznáható részekből. Ez a legáltalósabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismeretére vonatkozó, szines fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmertve kolditok meg, aki csimét egy levelezésu tudatja

C s i m :
Érmellék első szőlőültványtelep Nagy-Kágya, u. p. Szekelyhid.

CSOKOLÁDÉK
TEA-SÜTEMÉNYEK
BONBONOK
DESSZERTEK
KAKAO
CAKES
KÁVÉPÓTLÉK

„CHOCOLAT LOBOSIC“

Heim féle

MEIDINGER KÁLYHÁK

A felfaláló
DR. MEIDINGER TANÁR ÁLTAL
kizár. jogosított gyára.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

HEIM H.

„Hestia” kályhák

HEIM féle folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák
TÖBB MINT 65.000 HASZNÁLTATBAN.

Utánzatoktól MEIDINGER-OFEN utalással az itt óva intünk H. HEIM álló védjegyre

Folytonégő, kandallók

KÖZPONTI FÜTESEK

MINDEN RENDSZERBEN,
MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZELÉSSEL.
EGY KANDALLÓ TÖBB HELYSÉGET FÜGGETLENÜL BEFÜTHET.

Szellőztetési berendezések,
MINDENMÉY SZÁRÍTÓ BERENDEZÉSEK.
NÖVENYHÁZI FÜTESEK.

Legjobb referenciák. — Prospektusok és költségvetések ingyen és bérmertve.

BUDAPEST, THONETUDVAR

EREDETIBEN KAPHATÓK
CSAK IS GYÁRJUKBAN
VAGY FIÓKJAINKBAN.

BÉCS, OBER-DÖBLING.
BÉCS, I. KOHLMARKT 7.
PRÁGA, HYBERBERG 7.

Oh Jaj! Köhögés, rekedtség és elnyáltatódás ellen gyors és biztos hatásnak

Éljen!

Egger mellpasztillái az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadohoz 50 fillér. Fő- és szétköltségi rakár: „NADOR“

GYÓGYSZERTÁR Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyan: Pető Jenő gyógyszerházakban.

Szénásy SZÁZSZORSZÉP

levélpapirtja a legjobb csontlevélpapír.

KAPHATÓ:

Uj. Wajdits József papírkereskedésében.

Schalek Henrik HIRDETÉSI IRODÁJA

Bécs, I., Wollzeile 11, földszint és I. emelet
Alapítvány 1873 ☎ Telefon 809
A c. k. postatakarékpénztár Clearing-számlája 804. 816.

ajánlja magát hirdetői megbízások gyors és olcsó elintézésére bel- és külföldi újságok részére

Szaktanácsok, hirdetői tervezetek, árazások díjmentesen.

Legjobb nagy hírújságok hirdetői képei legyzen és bérmentve

Sajat gyűjteményes-hirdet róvat a „Neue Freie Presse“ és „Neues Wr. Tagblatt“

hirdetőkben mindennemű hirdetés részére, mint: Adás-vétel közlések minden Értelmegek, Tára képviselői Gyűjtői, Aláírók, keresők, ajánlati hirdetések stb

ÜGYNÖKÖK

kerestettek kik az újonnan kibocsátott **Erzsébet királyné sorsjegyek** törvényesen kiadott részletekkel eladásával foglalkozni akarunk

Legmagasabb jutalék, jutalomdíj és havszűlés.

Anyag miatt forduljanak **Dirnfeld Testvérek** bank-háza-házhoz
BUDAPEST, V., Férő utca 4. szám

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség és t. vevőim szives tudomására hozni, hogy női divat-áru üzletemet a nagykanizsai takarékpénztár épületéből

a Főtéren lévő volt Kohn és Lichtschein-féle helyiségbe helyeztem át.

Állandóan nagy raktárt és dúsz választékot tartok a legújabb divatu bel- és külföldi kolmek- és szolmekben; vadódi May- és Hoffeld-féle vásznak-, Schroll-féle chiffonok-, legjobb minőségű asztal- és ágyneműkből valamint szönyegekben.

Valódi cosmanosi mosókelmek; kész női kabátok és gallérok, gyermek-felöltők, férfi és női fehérművek a legújabb divat szerint, valamint minden ezen szakmába vágó cikkek bő választékban.

Figyelmes kiszolgálás, jutányos árak!

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve Nagykanizsa, 1904. október 20

tisztelettel

STERN JÓZSEF.

HIRDETÉSEK FELVÉTELENEK E LAP KIADÓ HIVATALÁBAN.

Bécs, Stefánia szálló
II. Taborstrasse 12.

központi fekvés, 5 perc az Istrán-tétől, 2 perc a városi pályaudvartól. Omnibus és utcai vasút mindenteljele és pályaudvarokhoz a szál 0401 Újjonnan és modernül berendezett. Villamos világítás mindenütt, fürdők és melegvízesetők. Legnagyobb kényelem Sz. bálrakk: I. em. frt 1.80, II. em. frt 1.60, III. em. frt 1.40 kiszolgálás és világítás. Árampedény ker. utazóknak és hosszabb tartózkodásnál. Nincs étkezési kényeszer.

Wilmann Károly tulajdonos

INGYEN

kapja kívánatra mindenki a mi - **Érdekes általános árjegyzékünket** - több mint 1500 képpel, mely bármily szűk ségleti szor vagy érdekes újdonságoknál nélkülözhetetlen. Egy levelező-lap a pontos cím megjelölésével elég, mire bérmentesen küldetük az Érdekes általános árjegyzék

KERTÉSZ HENRIK által, Wien, Fleischmarkt 18 - 243.

CHOCOLAT KOHLER

világhírű finom gyártmány

Egyedüli elárultó nagyban Magyarországon: **BRÁZAY KÁLMÁN**

BUDAPEST VIII. József körút 57-59

Hirdetések

Bécsi lapok, továbbá az összes bel- és külföldi újságok részére a legelőnyösebb feltételekkel **RUDOLF MOSSE,** Amstercs-Breda útján WIE N. I. Sz., Sillerrüttle 2

1902 orsz. gazd. kiállítás Pozsony; 1-65 díj, aranyérem.

BORSAJTÓK

„Kincsem“, „Hegyalja“, „Könyök-szerkezetű“, „Mabille“ és „Acélorsós“, a hegyaljal bortermelő legkedveltebb borsajtó. Legújabb rendszert, **ketős kosaru sajtók,** egyhárom p. csatlóséhoz.

Főelőnye:

A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelése; őrési erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szólózúzó és bogyzók!

„Villám“ legújabb centrifugális bogyzók és zúzógépek.

Arjegyzék ingyen.

Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolcon.

Hock János Imakönyvei 1 forint 20 krtól 10 forintig.

NAGYKANIZSA, 1904. október hó.

T. OZ.
Vagyok bátor legalkalmasabb

AJÁNDÉK TÁRGYAKKAL

dúsan felszerelt üzletemet szives figyelmébe ajánlani.

Raktáromon képes könyvek és ifjúsági iratok minden nem és kor számára ajándék és díszművek, pompás kötésű imakönyvek, emlékkönyvek, díszlelvélpapírok, írószer, tárcsa- és fall-naptárak, társasjátékok, legújabb hangjegyek; nagy tekintetben módot nyújtok becses igényeinek kielégítésére.

Ez alkalommal szives figyelmébe ajánlom

HANGSZERKERESKEDÉSEMET

a hol különösen a tanuló ifjúság számára szolgálhatok hasznos és maradandó becsü ajándékokkal. Zenélő műveket és mechnikai hangszereket, melyek díszes ajándékokat képeznek, szintén raktárom tartok s esetleg részletfizetésre is szivesen átengedem.

Továbbá legyzen szabad több új betűfajból dúsan felszerelt

KÖNYVNYOMDAMAT

becses figyelmébe ajánlani. Névjegyeket, esketési és bál meghívókat izlésszerű és jutányos árakért készítek el. Üzletemet szives jóakarattal ajánlva vagyok

mely tisztelettel

IFJ. WAJDITS JÓZSEF
könyv-, papír-, zenemű- és hangszerekkereskedő.

Teljesen felszerelt mesterbenedé igen szom kivitelben, kitűnő hanggal, vonóval és zárható tokkal CSAK 10 FRT.

Ujdonság!

A hol zongora nincsen, s gyönyörű zenét hallgatni és táncolni szeretnek, ott nélkülözhetlen a

„MIGNON“

szalon zenélő mű, mely a leghosszabb operákat, tánc-zenét stb. hangjegyről játszik

A tánc-zenét megszokott női szolgálatja.

Ára 25 és 32 forint.

Vendéglőknek nagyon fontos.

Mignon

Nichter-féle bergonyi köéplézősztrányek. Alkalmos ajándék, díszdoboz névjegy borítékkal.

Legnagyobb rakár dobozos levelepapíralkalm. Különlegesség csatlak Cassettek.

Pallas nagy Lexikona 18 kötetben félbörkötésben ára 98 frt., részletfizetésre is megkapható.

Ne adjon Ön semmi dícséretre!

hanem győződjék meg saját maga a mi mintagyűjteményünk megtekintése által, hogy nincs még egy második tüzet Bécsben, hol utolsó divatu szolid gyapju-selyem és mosászővetek, ugyszintén mindennemű öltözéczkék oly megdöbbentő olcsó áron kapható, mint nálunk.

Egy ilyenformán kitöltött levelező-lap elégséges, hogy rendkívül gazdag mintagyűjteményünket azonnal ingyen és bérmentve megkapja.

Tek. Zwieback-Lajos és Testvére
Wien, VI/2,
Mariahilferstr. 111.
Kérem mintagyűjteményét megküldeni.
Tisztelettel
Walter Emma.

LUDWIG ZWIEBACK & BRUDER

Wien, VI/2. Mariahilferstrasse Nr. 111.

== Pompásan illusztrált DIVATKATALOGUS. ==

MILKA SUCHARD Csak alpesi tej kakao és csukorból áll. Páratlan különlegesség.

Liniment, Capsic Comp.
Richter-Göze Ungary-Pain-Expeller.
Ezen ellenséget kiűző és fájdalomcsillapító bedörzsölő használt hátszer becsúszásoknál, a mely minden gyógyszerárban kapható, mindig figyelmet legyűzők a „Mercur” védjegyre.

Z. K. 19/23, 904. **MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyemer- és altestbántalmak, gyomorgörce és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vér telülés, aranyér és a legkülönbözőbb mell betegségek ellen, e jolos házi szernek évtizedek óta mindig nagybő uterjedést szerzett. — Ára egy leposztott eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll” felirattal ónozzattal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdatomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinek legismertesebb népszere. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölgy szappan a hór okozott ápolására gyermekek a felnőttek részére.

Ára darabonként — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.
Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:
Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek
A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.
Raktár: Nagy-Kanisán Rosenfeld Adolf Fial.

Amerika.

Indulás Havából minden szombaton. Utazási jegyek a **Französische Linie** által. Jó és gyors utazás. Kitűnő ellátás, borral és liquerrel egytt. Amerikai vasutjegyek minden állomásra eredeti árt.

Közelebbi felvilágosítást ingyen és bérmentve ad a **Französische Linie** Bécs, IV., Weyringergasse 3.

POPOFF a legjobb **TEA** a világon.

K. H. C.

Csakis orosz eredeti csomagolásban kapható. Eladási hely: Neu és Klein-nél.

15 korona napikeresetet

a mi világhírű tápmészünk eladását kapnak oly urak, kik rendszeren gazdákat és állattulajdonosokat látogatnak.

Szász marha- és állattápszer-gyár
tisztelettel Magyarországra részére
Budapest, Logody-utca 33.

KÉRJÜNK CSAKIS GLOBUS-TISZTÍTÓ-KIVONATOT mint ezen ábra

GLOBUS-PUTZ-EXTRACT

miután sok **ÉRTÉKTELEN** utánzatot kínálnak.

Fritz Schulz jun.
Aktiengesellschaft, Leipzig u. Eger.

Neustein-Fülöp (Neustein-féle ERZSÉBET labdacso.)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsüldök; mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legjobb eredményt hoznak; egy gyógyszer sem jobb a mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a **SZÉKSZORULÁS** legtöbb betegségek forrása ellen. Csukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 korona.

2.45 korona előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve küldetik.

ÓVAS! Utazásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacsoat. Valódi csak, ha minden doboz törvénytől bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvény-szerűleg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP „Szent-Lipóthoz” címzett gyógyszerháza, Z. K. 19/23
BÉCS, I. Flankengasse 6.
Kapható Nagykanisán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

ZALAI KÖZLÖNY.

A nagykanizsai „Ipar-Testület”, a „nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság”, a „Kotori takarékpénztár

Előfizetési ár:
 Egész évre . . . 10 kor. — áll.
 Fél évre . . . . 5 kor. — áll.
 Negyedévre . . . 3 kor. 50 fill.
 Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
 5 házasos peltitásban 14, másodszor
 12, a minden további sorért 10 fill

NYILTTÉREBEN
 peltit soronként 20 fillért vétel-
 nek fel.

A lap szellemi részét illető min-
 den közlemény a feladó megjelölés
 nélküli, az anyagi részét illető köz-
 lemezők pedig a kiadó nevére
 címetten Nagykanizsára bér-
 mentre intézendők.

Bérmentelen levelek nem fogad-
 tatnak el.

Kézirat vissza nem küldetik.

részvénytársaság, „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület, a „nagykanizsai kisdudnevelő egyesület, a „nagykanizsai tanítói járáskör, a „nagykanizsai keresztény jótékony
 öbgyelet, „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet, „szegények tápintézete, a „katonai hadastáncgyulek, a „soproni kereskedelmi iparkamara, nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ TÁRSADALMI HETILAP.

A szegényház.

(V.) Meglehető tágas téren, nem messze a róm. kath. temetőtől van egy kunyhófalvas ház. Ez Nagykanizsa város szegényháza. Két ablak nyílik az utcára. Van benne két szék, de egyik sem felel meg a mi építkezési szabályzatunk 54. §-ának, mely arról intézkedik, hogy minden lakosztály legalább 15 m² tág legyen. A butorzat ebben a két szobában egypár szalmazsák és két asztal. A két-három szegény, aki itt meghúzódik, nem lakik kényelmesen. Ezt könnyű elképzelni. Nem tudjuk, ki a gondnoka ennek a kunyhónak. Semmi esetre lehet valami kegyes lélek. Az előíranyozva volt 9000 K. segélyből nem hiszünk, hogy akárcsak 200 K. esett volna a szegényháza, a költségvetésben legalább nem található olyan tétel, mely erre vonatkoznék. A mi új szegényügyi szabályzatunk mégis megemlékezik arról, hogy a közsegélyezést úgy is lehet gyakorolni, hogy a szegény szegényházba elhelyezhető (l. 8. §. 1. pont). Tehát hová helyeznők a szegényeinket? Hisz nincs szegényház! Pedig szegényház nélkül a szegényügy meg nem oldható.

Nem mondjuk: „Rajta, képviselők, szavazzátok most meg rögtön ti is ezt a summát! Tudjuk, megszavazni költségeket csak akkor lehet, ha van rá fedezet, vagy ha megtérül pótdódban. De mi azt kérjük, hogy véli a város a szegényügy megoldását szegényház nélkül? A milleniumi évben megszavazták rá a költséget, a költségvetésben mindaddig hiába kerestük. A felekezeti jótékonyokban, pl. a zsidóközösségénél a kórház pótolja némileg a szegényházat. Ott 8—10 elagott szegény is talál székes esetében menedéket. De a kórházban a szegény embert nem veszik fel, ha nem igazán beteg. Hisz az igazi betegek számára sem kerül hely!

Egy városi szegényt azzal vigasztalunk, hogy cenzurál jobban sorsra lesz. De a szegény öreg tagadálj intett fejével. „En városi szegény vagyok, mondja; „eddig koldulásból éltem, ezután is koldulásból fogok élni. Ha a boltos nem adott, nem pöröltem, ha ezentul a szegényatyja nem fog adni, akkor se fogok pörölni. Nem fogok szidni senkit. Szegény koldusnak nem szabad dühbe jönni, még ha megsértik, akkor sem, mert nekünk szegényeknek nem lehet megverekedni a lovagiaság szabályai szerint. Ha kiarendálk valami hajlékot, azt is csak az öszkekoldult pénzéből kell megfizetnem. Ha nem ad a város annyit, hogy megfizethessem, megint csak koldulni kell, ha mindjárt titokban is. Nem a Fő-uton fogok koldulni, hanem a mellékutcákban, hol rendőr nincs, hol tehát rendőr meg nem láthat. És végül, mi történhetnék velem? Én kanizsai ember vagyok; engem innen el nem toloncolhatnak, legfeljebb

becukhatnak és ez az én életemben nem a legrosszabb dolog. Egyszer napjában csak adnak enni és melegebb szobában a tömlőnél nem alszom különben sem.”

A boltosok meg lakók azt mondják: „Mikor a városnál kérvényezték, hogy a szegényügyet rendezzék, mert különben kártelbe lépünk és többé a plébániásoknak nem adunk, azt óhajtottuk, hogy a város a szegényügyet végleg rendezze. Nem volt az a célunk, hogy a koldusokat a főforgalmi utcákról leszorítsuk és eltereljük innen a város más utcába, hanem az, hogy a szegényadót egyenletesen viseljék a lakók. A városi tanács szegényügyi szabályzatot készített, ezt a közgyűlés elfogadta, a szabályzat jó és a bürokrácia szempontjából a szegényügy meg volna áldva — papírban; de mi nem szabályzatot akarunk csupán, hanem gyakorlati megoldást. A gyakorlati megoldás egyik leglényesebb módja az elagott és még koldulásra is képtelen szegények elhelyezése a szegényházban. De hol van ilyen intézmény? Csak nem az a kalvária a temető mellett?”

Azért első sorban szegényházra van szükségünk — legalább is oly nagy szükségünk van rá — mint a járványkórházra.

Az ipariskolák a jelenlegi nevelési rendszer mellett sem tökéletes iparost, sem mérnököt (amire különben hivatva sincsenek) nem nevelnek, hanem átmeneti irányt követnek az oktatásban a két szak között, mely azonban a végzett növendéket a gyakorlati életben inkább a mérnöki foglalkozás betöltésére animálja, legkevésbé azonban az ipari szakra, amelynek pedig a valódi célnak kellene lenni. Tény az, hogy az eddig végzett ipariskolai növendékek legnagyobb része a gyári iparban talált alkalmazást, még pedig leginkább oly gyáripari telepeken, ahol — mint olcsóbb munkaerővel — végzettség nélkül azon teendőket, amelyeket eddig a nagyobb fizetésű igénylő szakvégezt mérnök teljesített. Hát ez részben dicsőri az ipariskolákban nyert kiképzést, de miután az ipariskolákban nem céljuk félmérnököt nevelni, akik a több tudással és székes alapképzéssel bíró műegyetemet végzett mérnökkel vetélkedjenek, tehát az egész rendszert elhibáztatnak kell tekinteni, annyival is inkább, mert a gyári iparban mint műhelyfőnök, művezető, gépész stb. alkalmazást nem igen vállal és nem is talál a végzett ipari növendék, egyrészt mert a megkivántató műhelyi gyakorlati munkát megmárászt, mert az iskolában nyert kiképzéséhez viszonyítva megfelelő állásnak ezeket nem tartja.

Pedig egyik főcélja lett volna az eddig követett oktatási iránynak, hogy a gyári ipar műhelyi üzemé részére megfelelő egyéneket neveljen; de elméletileg nem lehet megszerznie azokat a székes ismereteket, amelyek csakis műhelyi hosszas gyakorlat után sajátíthatók el, amelyre azonban kellő súlyt fektetnek minden és kis mérvű, leginkább gépészeti műhelyi berendezésekkel bíró ipari iskolákban nem is sajátíthatók el.

Hogy az ipariskolák céljuknak megfelelően, az oktatási iránynak gyökeresen át kell alakulni. Csakis szakrendszer mellett — sulyt fektetve a gyakorlati (műhelyi) kiképzésre, lehet az ipar hasznára való munkaerőt nevelni.

Az ipariskolában találja meg minden

olyan ipari ág, amelyet közgazdasági és ipari szempontból fejleszteni kell és amely képzettebb és megbízhatóbb erőt kíván, a maga külön (tantervű).

Az általános ipari tudnivalókon kívül elméletileg és gyakorlatilag képezni szakiparossá a növendékeket oly rendszerrel, hogy az elméleti oktatás ne haladjja föl a gyakorlatit. Akkor majd a növendék, ha elvégezte a tanulmányait, nem fog azon gondolkodni, hogy tulajdonképpen milyen ipari szakmában kísérleje meg boldogulását, hanem teljes bizalommal nyúlva fogja azt az iparágat, amelyre megfelelő és alapos képzettségé utalja.

A polgári iskolát végzett fiatal ember már képes tisztán gondolkodni és megjelölni azt az ipari szakot, amelyre kedve, hajlama és tehetősége készteti, módot kell tehát nyújtani neki, hogy az általa választott szakra képezhesse ki magát.

Mert ha saját kívánalmának megfelelően képezheti magát az általa választott ipari szakban, sokkal nagyobb bizalommal indul neki az ipari tanulmányok, mert nem kell annak bevégezése után — mai rendszer szerint — azon tündönni, hogy voltaképpen miéle iparos is lesz belőle.

De a szülők is sokkal nagyobb büszkeséggel fogják gyermekük fogymét az ipari pályára, illetve iskolákra felhívni, ha előre megállapíthatják, hogy annak elvégzése után meghatározott és arra alaposan kioktatott ipari szakmában keresheti és találhatja jövendő boldogulását, anélkül, hogy többsége szakban kísérleteznie kelljen.

Mindenekelőtt azonban el kell törölni az ipariskolai felvételt megelőző két havi műhelyi gyakorlatot, mert ez ugyanis csak illúzió és értéktelen.

Továbbá be kell rendezni az ipari iskolákat azon alapszervezetekkel, a melyeket az egyes iparágak műhelyi gyakorlatának elvégzése megkíván; módot kell nyújtani, hogy a növendék a tanulmány bizonyos részében oly ipari telepek műhelyeiben foglalkozzék, amelyre képzési útját maga. S hogy e tekintetben akadály ne merülhessen fel, a kormány minden olyan ipari vállalatnál,

Dél-Tiroloban van egy rendes tanácsú város, olyan nagy, mint a miénk, a neve Trient. Ennek a városnak költségvetésében a következő számadatokat találjuk:

A város ad városi szegényeknek segélyt 24.500 K.
 Rendkívüli segélyt 3300 K.
 Népönkényháza 6000 K.
 Árva gyerekeknek 4500 K.
 Az aggok házában vagysis szegényháznak 15000 K.

Az ipariskolák újraszervezése.

Az ipariskolák a jelen szervezetükben és követett oktatási irányukban nem felelnek meg annak a célnak, hogy egyrészt a magyar ipart a kívánatos módon fejlesszék, másrészt meg, hogy a pályát kereső ifjúságot buzdítsák az ipari pályára lépni. Sőt ösztönözni kimondva, a jelenlegi határozatlan irány mellett növelik a hazánkban — fájdalom — ugyanis eléggé nagy számban élő szellemi proletárok számát.

szieszen játszott a Sir Guy Tompest szerepét, hogy ettől kezdve a fiatal leány csakis ró gondolt, vele volt tele a lelke, és ezentul könnyebben el tudta viselni a szülőknek közönyösségét. Fenton tulajdonképpen dusszagad főur volt, aki a Fenton nevet használta a színpadon. Csupán szíveséssel mutatta nagy tehetőségét a közönségnek. Már nem volt fiatal ember, de úgy az életben, mint a színpadon rajongtak érte. Verácska akkor látta először.

A nyár vége felé Vera az édesanyjával egy közel fekvő kastélyba tett látogatást, ahol az ősi versenyekre nagy sokaság gyűlt egybe. A leány már előre retteggett, hogy miként fog a férfiakkal beszélgetni, és az anyja is jó előre megadta tanácsait. Mikor az állomástól a ház felé hajlatiak, így szólt hozzá:

— Most aztán ne űlj szólanul, szemlesztve a helyeden. Különösen majd az ebédnél beszéléss sokat. Hogy mit, az mellékes, de úgy intézd, hogy a látogatás után mindenki jókedvűnek gondoljon.

— Megpróbálom, mama — igérté Vera csöndesen.

— Nagyon örvendek, Verácska, hogy megérkezél — szólott a házasszony, mikor megérkeztek — egy nagyon kedves embert akarok bemutatni neked.

— Ujra egyott vagyunk! — kiáltott elő most a háttérből egy hang és Vera felismerve a nagyobbik Beatont-leányt, aki mindig szívesen volt hozzá és szívesen szolgált ubaigazításokkal.

— Oh, Vera, egy olyan kedves uriember tartózkodik most itten. Előre tudom, hogy rajongni fogsz érte. Thornburynek hívják és én már elvesztettem a szívemet miatta. De ő rám se néz!

Vera álmodozó tekintettel nézett maga

elő. Ezzelbe jutott a Fenton gyönyörű alakja és azt gondolta magában, hogy ő csakis ezért az egy emberért volna képes rajongani.

Amint elgondolkozva állt a helyén, egyszerre csak hevesen dobogni kezdett a szíve, a lábai pedig csaknem gyökeret vertek. A nappali szoba tulsó oldalán a házasszonyonnyal a karjára Fenton jelent meg, éppen úgy, ahogy a sir Guy Tompest szerepében játszott. Az első pillanat után hirtelen ki akart szólni a terebből, de már késő volt. Chiltonné megállított előtte és így szólt:

— Édes Verám, Mister Thornbury akarom bemutatni neked.

— Nagyon boldog vagyok, hogy megismerkedhetem vele, — szólott a jól ismert régi hang és a leányon ujra erőt vett légi zavara és egy szót sem birt kiiejteni.

— Úgy tudom, hogy én leszek szomszédja az ebédnél, — folytatta a férfi és a karjára tette a leány kezét. És Vera, nagy esodálkozására egyszerre csak megszólalt és egész ebéd alatt, félbeszakítás nélkül diskurált vele. Egyszer-kétszer észrevette azt is, hogy az édesanyja elégedett pillantásokat vet reá.

De mihielyt valaki a fiatal emberek közül beszélgetni kezdett hozzá, ujra néma és unalmas lett, úgy, hogy mindenki óvakodott a szomszédsgába kerülni. Csak az egyetlen Thornbury volt az, aki híven kitartott mellette és rögtön mellője állt, mihielyt látta, hogy egyedül van.

Ez így ment egy pár napig. A Vera számára végre is megmutta, hogy a Beatont-leányoknak nagyobb szerencséjük van, mint az ő leányának és egy napon harsogosan kifakadt és éhetetlenséggel vádolta

leányát. Ez pedig annyira kisírta a szemét, hogy nem vehetett részt a délutáni tervezett kirándulásban és valami trütyget keresve, otthon maradt. Mikor a kis csapat elhagyta a kastélyt ő szomorodott szívről kereste fel a park legfényesebb ösvényeit.

— Oh, már nem birom tovább ezt az életet! — kiáltott fel késébeesetten és kezeit tördelve lenit a gyepre.

— Miért van így elkieseredve? — kérdezte a percben a Thornbury kedves hangja mögötte.

Vera nagyon röstelte magát, hogy valaki meghallotta kifakadását, de azért mégis úgy tetetett neki, mintha kétebb lenne az ég és fényesebben sütné a nap.

— Azt hittem, hogy maga is elment a kirándulásra, — hebegte zavartan.

— Akartam is menni, de megfájdult a fejem és itthon maradtam. Éppen erre sétáltam, mikor meghallottam kis panaszait és azt gondoltam, hogy hátha enyhíthetnék a bánatán.

— Ugy-e nagyon egygyűnek tart, amiért sírok? — kérdezte a férfi szomorúan.

— Igazi uriember sohase tarthat egygyűnek egy nőt, ha az bánatában sír.

— De a papa mindig azt mondja, hogy sírni csesésig.

— Nincs szerencsém ismerni az édes atyját, de azt hiszem, hogy ő se tartaná azt, ha egy asszonyt igazi bánat miatt látna sírni. De mondja, nem enyhíthető a bánatát, ha nekem elmondán az okát?

— Oh, hiszen semmi bajom nincs, — csak olyan egyedül érzem magamat.

— Szegény gyermek! — szólott a férfi és megimogatta a leány kezét.

TÁRCA.

Egyetlen vallomás.

— Angolból. —

— A „Zalai Közöny” tárcája. —

— Igazán szegény, hogy még egyetlenegy ember se kért feleséget, dacára annak, hogy már egy év óta be vagy mutatva. Azok a csafk Beaton-leányok, akiket veled egyszerre mutattak be, már legalább egy félútat kosarat osztogattak szíjjel!

— De hiszen én nem tehetek róla, mama! — kiáltott fel a kis Vera kétségbeesetten. — Utoljára én nem járhatok a férfiak után. Persze, nem vagyok elég mulatságos és unják magukat velem. De én nem vagyok képes olyan dolgokat mondani nekik, mint amilyeneket a Beaton-leányok szoktak.

— Az én fiatalokomban velem is tudtak mulatni a fiatalok — jegyezte meg az édes anya.

— Szegény kis Verának nagyon nehéz volt a sorsa. Hiába volt olyan szép, mint egy feslő bimbó, nem keresték a társaságot a férfiak. Féltékenysége miatt folyton hallgatott, az édesanyja pedig folyton azzal zaklatta, hogy fogjon már valakit magának. Különbösen nem nagyon szerelte a leányt és ha szegényke ki akarta sírni bánatát az édesanyja kebelén, az mindig visszautasította és nagy elfoglaltságát hozta fel ürügyül.

— Szegény leányk az volt az egyetlen örömhajja, ha a nagyenyne magával vitte színházba vagy hangversenyre.

— Egy este a hírneves Fenton lépett fel a legelőkelőbb színházban és olyan művé-

szieszen játszott a Sir Guy Tompest szerepét, hogy ettől kezdve a fiatal leány csakis ró gondolt, vele volt tele a lelke, és ezentul könnyebben el tudta viselni a szülőknek közönyösségét. Fenton tulajdonképpen dusszagad főur volt, aki a Fenton nevet használta a színpadon. Csupán szíveséssel mutatta nagy tehetőségét a közönségnek. Már nem volt fiatal ember, de úgy az életben, mint a színpadon rajongtak érte. Verácska akkor látta először.

A nyár vége felé Vera az édesanyjával egy közel fekvő kastélyba tett látogatást, ahol az ősi versenyekre nagy sokaság gyűlt egybe. A leány már előre retteggett, hogy miként fog a férfiakkal beszélgetni, és az anyja is jó előre megadta tanácsait. Mikor az állomástól a ház felé hajlatiak, így szólt hozzá:

— Most aztán ne űlj szólanul, szemlesztve a helyeden. Különösen majd az ebédnél beszéléss sokat. Hogy mit, az mellékes, de úgy intézd, hogy a látogatás után mindenki jókedvűnek gondoljon.

— Megpróbálom, mama — igérté Vera csöndesen.

— Nagyon örvendek, Verácska, hogy megérkezél — szólott a házasszony, mikor megérkeztek — egy nagyon kedves embert akarok bemutatni neked.

— Ujra egyott vagyunk! — kiáltott elő most a háttérből egy hang és Vera felismerve a nagyobbik Beatont-leányt, aki mindig szívesen volt hozzá és szívesen szolgált ubaigazításokkal.

— Oh, Vera, egy olyan kedves uriember tartózkodik most itten. Előre tudom, hogy rajongni fogsz érte. Thornburynek hívják és én már elvesztettem a szívemet miatta. De ő rám se néz!

Vera álmodozó tekintettel nézett maga

elő. Ezzelbe jutott a Fenton gyönyörű alakja és azt gondolta magában, hogy ő csakis ezért az egy emberért volna képes rajongani.

Amint elgondolkozva állt a helyén, egyszerre csak hevesen dobogni kezdett a szíve, a lábai pedig csaknem gyökeret vertek. A nappali szoba tulsó oldalán a házasszonyonnyal a karjára Fenton jelent meg, éppen úgy, ahogy a sir Guy Tompest szerepében játszott. Az első pillanat után hirtelen ki akart szólni a terebből, de már késő volt. Chiltonné megállított előtte és így szólt:

— Édes Verám, Mister Thornbury akarom bemutatni neked.

— Nagyon boldog vagyok, hogy megismerkedhetem vele, — szólott a jól ismert régi hang és a leányon ujra erőt vett légi zavara és egy szót sem birt kiiejteni.

— Úgy tudom, hogy én leszek szomszédja az ebédnél, — folytatta a férfi és a karjára tette a leány kezét. És Vera, nagy esodálkozására egyszerre csak megszólalt és egész ebéd alatt, félbeszakítás nélkül diskurált vele. Egyszer-kétszer észrevette azt is, hogy az édesanyja elégedett pillantásokat vet reá.

De mihielyt valaki a fiatal emberek közül beszélgetni kezdett hozzá, ujra néma és unalmas lett, úgy, hogy mindenki óvakodott a szomszédsgába kerülni. Csak az egyetlen Thornbury volt az, aki híven kitartott mellette és rögtön mellője állt, mihielyt látta, hogy egyedül van.

Ez így ment egy pár napig. A Vera számára végre is megmutta, hogy a Beatont-leányoknak nagyobb szerencséjük van, mint az ő leányának és egy napon harsogosan kifakadt és éhetetlenséggel vádolta

leányát. Ez pedig annyira kisírta a szemét, hogy nem vehetett részt a délutáni tervezett kirándulásban és valami trütyget keresve, otthon maradt. Mikor a kis csapat elhagyta a kastélyt ő szomorodott szívről kereste fel a park legfényesebb ösvényeit.

— Oh, már nem birom tovább ezt az életet! — kiáltott fel késébeesetten és kezeit tördelve lenit a gyepre.

— Miért van így elkieseredve? — kérdezte a percben a Thornbury kedves hangja mögötte.

Vera nagyon röstelte magát, hogy valaki meghallotta kifakadását, de azért mégis úgy tetetett neki, mintha kétebb lenne az ég és fényesebben sütné a nap.

— Azt hittem, hogy maga is elment a kirándulásra, — hebegte zavartan.

— Akartam is menni, de megfájdult a fejem és itthon maradtam. Éppen erre sétáltam, mikor meghallottam kis panaszait és azt gondoltam, hogy hátha enyhíthetnék a bánatán.

— Ugy-e nagyon egygyűnek tart, amiért sírok? — kérdezte a férfi szomorúan.

— Igazi uriember sohase tarthat egygyűnek egy nőt, ha az bánatában sír.

— De a papa mindig azt mondja, hogy sírni csesésig.

— Nincs szerencsém ismerni az édes atyját, de azt hiszem, hogy ő se tartaná azt, ha egy asszonyt igazi bánat miatt látna sírni. De mondja, nem enyhíthető a bánatát, ha nekem elmondán az okát?

— Oh, hiszen semmi bajom nincs, — csak olyan egyedül érzem magamat.

— Szegény gyermek! — szólott a férfi és megimogatta a leány kezét.

Olyan résztvevő hangon mondta ezt a két szót, hogy a leány rögtön kiöntötte előtte szíve keserűeit.

— Szegény gyermek! — ismételte a férfi, azután hozzátette: — De azt hiszem, abban csalódik, hogy férfiak kerülnek a társaságát. Én például nagyon jól érzem magam körében.

— Bárcsak maga lenne az apám! — kiáltott fel Vera könyes szemekkel.

— Az már nem lehetek, de ha elég vonalzatú érez irántam, jöjjön hozzám feleségül. Lássam, én végtelenül szeretem magát és nagyon boldoggá tehetem, ha akarna.

Vera egész testében megremegett. E váratlan szavak hallatára egy percig nem tudta mit csináljon. De aztán vére lüktetéséből, szívének heves dobogásából megérte, hogy ez több a rendes szeretőnél.

— És mikor Thornbury magához vonta őt, átkarolta a nyakát és engedte, hogy a férfi hosszan megcsókolja az ajkát.

— Mondja, szerelmes vagyok én? — kérdezte tőle a leány kis szűnet mulva.

— Legyen nyugodt, hogy az, — válaszolta a férfi vidáman.

amely bármint című állami kedvezményt vagy munkát nyer — szerződéssel biztosítanak azon jogot, hogy bizonyos időben, az ipariskolai növendékek műhelyi ismereteiket annak műhelyeiben gyakorlatilag fokozhassák.

Miután pedig az ilyen műtálatlakók sok nehézséggel van dolgosuk, de meg egyszerűen úgy sem vázolhatók meg, hogy minden iparág kapjon külön tanácsokat, válassza ki a kormány azon iparágakat, amelyeknek művelése legurgensebb és fokozatosan bővítsé azokat.

Az ipariskola csakis úgy tehet dűrvő szolgálatait a hazai iparnak, ha előszörban önálló iparosokat nevel, akik ipari szakukat alapos tudással, főmóult izlés-sel és megbízhatósággal fejleszti s akik képzettségükkel fogva a magyar ipar irányításában és annak terfgyalásában hathatósan közreműködhetnek.

Csakik akkor lehet majd szög igazán magyar iparról és csakik ilyen uton lehet meghonosítani sok oly ipari szakot minélünk is, amely szaknak produktumaiért a jelenben milliók vendörölnak külföldre. S hogy ez mielőbb megörösznik, arra erős reménygölkök nekünk Hieronymi kereskedelmügyi miniszterünk, aki alapos tudással és igazí jóakarattal indította meg ezen fontos ügynek: az iparoktatásnak reorganizációját.

Hektowatt vagy égési óra?

Megbízható-e a villamos óra?

Nemcsak Nagykanizsán, hanem mindenütt, ahol villamos világítást bevezettek, a legnagyobb érdeklődéssel kísérí a fogyasztóközönség mindazon dolgokat, melyek az áramfogyasztás ellenörzésére vonatkoznak. És ez nagyon természetes is, minthogy saját zsebéből lévén szó, a publikum nagyon bizalmatlan. Valjuk be öszintén, egyik-másik helyen elég jogosan; főleg pedig ott, ahol az áramot szolgáltató telepek magánosok és társaságok tulajdonát képezik. Ezek előrebocsjásása után szolgálnak néhány megjegyzéssel a mi villamos világításunkra vonatkozólag.

Az óra hektowatt órákban adja a fogyasztott energiát. Ha 16 gyertyafényű lámpákról van szó, közel járunk az igazsághoz, ha az óra indikációját 18-cal szorozva, a lámpák égési óráinak számszám fogadjuk el az eredményt.

Ennek indokolása az, hogy a használata hosszu élettartamu lámpák energiafogyasztása gyertyánként körülbelül 3-5 wattot tesz ki. Egy hektowatt óra tehát 100/3-5=28-6 gyertyának felel meg, ez pedig körülbelül 1-8 szorozva a 16 gyertyának (1-8x16=28-8.) A különbözet gyertyákban tehát égési óráinktól 0-2 gyertya nálunk.

Ha a felszerelt lámpák nem 16 gyertyafényűek, hanem vegyesen 8, 10, 12, 16, 25, 32 stb. gyertyásak vagy ha 16 normálgyertyafényű lámpák specifikus fogyasztásán nem 3-5 watt, hanem vegyesen 1-5-2 wattól (Nernst, Osmium, vagy közönséges kifeszültsgű 15-25 wattos izólam-pák) 4-5 wattig (nagy feszültsgű 200-250 wattos izólam-pák) változik, a fenti egyszerűsített számításnak semmi alapja nincs. Tehát a szóban lévő átszámítási mód csak speciális a fent említett esetben bír érvényvel.

Mikor jár helyesen a villammérő és hogyan kontrolálhatja maga a közönség?

A rendszeren használatos izzólam-pákkal (3-5 watt pros gyertya) könnyen ellenörzhető az óra helyes járása. Az eljárás a következő: bizonyos számú (n) ilyen izzólam-pát kapcsolunk a fogyasztási körbe, melyből minden más fogyasztó objektumot kikapcsolunk és mielőtt az áramot megindítottuk volna, megfigyeljük az óramutatók állását. Ha néhány — Z — órán keresztül égettük az N. lámpát az óra, helyes indikáció esetén N x Z / 1-8 osztályrésszel haladt előre, kutatván a fogyasztott hektowattorák számát. Ha ennél lényegesebben többet mutat, vagy az óra hibás, vagy a berendezés nincs rendszeren szigetelés tekintetében

és az óra a rossz szigetelés következtében veszendőbe ment árammennyiséget is indikálja.

A hitelesített fogyasztásmérők kezdetben természetesen jól mutatnak. Az idő behatása, a szerkezeti részek elkopása folytán az órák idővel már nem regisztrálnak jól s adataik már nem megbízhatók. Az órák ezen fogyatékoságát másútt fejtegetem, röviden itt megemlítem, hogy azok érzékeny részei annyira befolyásolják a hitelesítés megbízhatóságát, hogy a garantált 3 év alatt is mindenesetre többet vagy kevesebbet forgynak mutatni.

A német hitelesítési törvény előírja az összes típusu árammérőknek a „Reichs Physikalisches Institut“ által „Reichs felülvizsgálását, hitelesítését. Nálunk sajnos ilyen törvény nincs. A Bláthy-féle áramszámológón kívül, melyeknek hitelesítését a Ganz cég végzi, az összes használatban lévő fogyasztásmérők külföldről hozatnak be, melyeknek hitelesítését hivatalból nem eszközözik. Tekintettel arra, hogy a fogyasztóközönség teljesen ki van szolgáltatva az ilyen óra által az áramot szolgáltató cégnek, közérdek szemponjtából szükséges az órák kötelező állami hitelesítése. Ezen kérdés nem új és már régen tárgyalnak mérvadó helyen törvényhozása végett, sajnos azonban, hogy a több év óta tartó tárgyalásoknál a dolog előbbre nem jutott.

A. G.

A városi tisztviselők fizetéselemése.

A pénzügyi bizottság a lefolyt hétkén serényen folytatta munkálkodását. Néhány napra azonban félbe kellett szakítania a tárgyalásokat, hogy bevárja a városi szabályszervezet tárgyalására kiküldött bizottság jelentését. Hogy a városi tisztviselők fizetését a város közönsége rendezhesse, szükséges, hogy az eddig érvényben volt városi szabályszervezet 49. §-ának intézkedéseit megváltoztassa. Ez a szakasz tudniillik a városi tisztviselők fizetését állapítja meg. A szervezőbizottság egyetértőleg a pénzügyi bizottsággal a következő javaslatot fogja a közgyűlés elé terjeszteni:

- 1. Polgármester fiz. K. 5200 l-kbér 1000.
2. Főjegyző " " 3400 " 800.
3. Főkapitány " " 2900 " 480.
4. Árvassz. előadó " " 2600 " 440.
5. Közigazg. " " 2200 " 440.
6. Aljegyző " " 1500 " 300.
7. Uryész " " 1400. "
8. Pénztáros " " 2200 " 440.
9. Adóellenör " " 2200 " 440.
10. Számvevő " " 2200 " 440.
11. Könyvtár " " 1600 " 400.
12. Gy.-ellenör " " 1400 " 300.
13. V. orvos " " 720. "
14. Mérnök " " 3400 " 480.
15. S.-mérnök " " 2400 " 400.
16. Erdőbíró " " 2200 " 400.

A városi tisztviselők fizetéselemése a városi költségvetés 17. Katonai előadó fiz. K. 2000 " 400.
18. Alkapitány " " 2000 " 400.
19. Könyvelő " " 1500 " 300.
20. Levéltáros " " 1500 " 300.
21. Adóbíró " " 1400 " 300.
22. Rendörbízost " " 1400 " 300.

A többi hivataloóok, valamint a rendörök fizetésjavítást nem kapnak, ellenben lakbörököt 120 K.-ban állapították meg.

Ezzel a javaslattal a novemberi városi közgyűlés fog. foglalkozni.

HIREK.

Halottak napján. Fájó kebellet zarándokolunk a halottak városába, — a temetőbe. A mulandóság és örökkévalóság nagy eszméjének van e nap szentelve. Magunkba szállunk, éltünk

végével foglalkozunk. — azzal a kérelhetetlen véggel, mely egy a legvidámabb, mint a legnagyobbátlétebb élet után egyformán bekövetkezik.

Kövétai tudjuk az élet folyamát a születéstől a sírig; de itt aztán oly rejtély elő jutunk, melyről a mai pozitív tudomány semmi fogalmat nem ad. Amde az emberi ész mégis felveti a kérdést: mi lesz belőlünk halálunk után? A pozitív tudomány erre csak egy szóval felel: por. Az ész, mely a saját öntuda tában sokkal magasabb s másnémet értő érte, mint milyent „a porban“ látni megszokott, nem elégszik meg e felelettel; hivatkozik az anyag örökkévalósága mellett az erőnek hasonlóan örök tartamára s felelelnek a transzcendens szellemi magaslatra s innen igyekszik a kérdést megoldani. Ezzel az ész a hit magas söréjébe lépett. . .

Igy jut el a kutató szellem a vallás vizsgálato tanihoz. Ez ad a léleknek uralmat az emberi életben, es ad neki erőt, bizalmat és reményt a halálban; ez köti össze a pozitív tudomány emberét a hittel; mert míg a mi pozitív tudományunk teljesen lesovjt feleletével, midőn ma nekünk azt mondja a temetőben, hogy „porra leszünk“: addig a hit kiigazítja a tudományt e rettenetes szavát s felelel magához, midőn vizsgálta minket, azt sugja lelkünkbe, hogy „feltámadunk“.

A kegyelet érzetének szentelt napján elmélkedünk az örökké tartó mulandóság emlékein. A családfejtartó atya, a szeretettel istápoló gondos anya, a szőlők egyedüll örömet képező kedves gyermek, a jó rokon, a bánatban és örömben egyaránt velünk érző jó barát hervadhatlan emlékeinek szenteljük e napot. Kimegyünk a holtak birodalmába, feljuttjuk emlékeiteket és lelkilek megkönnyöbblve, mintegy erőt nyerünk az élet terhes küzdéséhez. Sokan voltak, kik ma egy év meg voltunk együtt a kegyelet emlékeinek érzésére adtak kifejezést és ma már csak az emlékek él közlünk. Társadalmunk ismertebbül közül az elmúlt évben a következők bunyakt el: Goldschmid Jakab cs. és kir. számvéő tiszt, november 5-én. Krausz Lipót vendéglo, december 12-én. A bel Alajos kereskedelmi ügynök, január 31-én. Tinnagl Lajos szállodás, február 7-én. Tillmann Károly tanár, február 8-én. Bartas György nyug. kir. végrehajló, május 12-én. Deák Péterné, Asztalos Irma, rendörfőkapitány neje, június 13-án. Fischer József magánzó, június 18-án. Botli Károly nyug. városi erdőmester, június 21-én. Harikányi Ede kir. tanácsos, július 17-én. Kondor József nyug. tanító, július 28-án és neje szűl. Krausz Róza, szept. 10-én. Csizsaházy Gábor nyug. gazdasági, augusztus 23-án. Gross Miksa mézárós, szept. 24-én. Brück Márkus szállító, október 5-én. Nagy Lajos dr. ügyvédjelölt okt. 27-én.

Zrinyi Béla utja. Zrinyi Béla városunk szültötte világjáró utjában Heráta Afganisztánban érkezett és ott Separsala tábornok vendége volt. Onnan Kabula akart menni, de nem engedték meg, mire Zrinyi visszatért. Meshedbe Perzsia. Itt azonban kolera dühögött, melynek ő is majdnem áldozata lett. Csak azért nem halt meg, mert a magyar erősebb a koleraanál" mondja ő Meshedből Naserabadda ment, hogy megkísérelje az utat Beludisztaón át Jndiába. De az engedélyt az indiai kormánytól még nem kapta meg. Ha ezt neki meg nem adják, akkor hajón megy Bombaybe és onnan Tibetbe. Annnyira össozferott már az ázsiai viszonyokkal, hogy igazihitt mohamedánnak vallotta magát. Mint Moslemhívőt mindenütt szívesen fogadják, majd hogy „hajba nem kapnak“ miatta, amint ő írja. Az afganisztáni nők ellen sok a panasz, először csunykák, még a fiataloknak is ez az öröghibájuk, aztán az orrcimpában is karikát hordanak. Az is bántja a mi némes utazónkat, hogy nem házasodnak törvény szerint. Az élelmezés nem felel meg a magyar

konyha recipjének. Csak birka- és kecskehúst esznek. Korcsmának, kávéháznak híre sincs.

Dr. Nagy Lajos. Egy fiatal alig 24 éves ifju életét otlotta ki a halál. Dr. Nagy Lajos, ügyvédjelölt, lapunknak volt munkatársa, sorvasztó betegséggben f. hó 27-én este elhunyt. A mindennapi élet egy-egy tragédiája fejeződött be. Egy tehetséges ifju, telve működsi kedvvel, szorgalommal, nagy күдés közt elvégezi tanulmányait, tanujelét adja annak, hogy a hírlap-irodalomnak, a közgazdaságnak és a jogi szaknak hivatott munkása lehetne. A tudat, hogy hozzátartozói aya munkájával fenn kell tartania, mozgásba hozza szunnyadó tehetségét és alig, hogy célt ért, szárnyszegetten letör a meta előtt. Ez az élet szomorujákta. Ezelőtt öt évvel került lapunkhoz, a „Zalai Közlöny“-hoz. Már első cikkei megkapták olvasóközönségünket. Szabatos előadás, világos és ahol kell, lendületes stílus és mélyreható bölcsélet jellemzik cikkeit. Társadalmi és közgazdasági fejtegetésekkel szerettel főleg foglalkozni. Két évig dolgozott lapunknál. Aztán abbahagyta a szurnalisztikai munkát és fokozott erővel folytatta a jogi tanulmányokat. Szigorolait kiütéssel tette le. A jogi pályán is sokra vitte volna, ha a halál nem vet véget lázas tevékenységének. Az elhunytban Nagy Samu hírlapíró testvérbátyját gyászolja. Hónap délelött 10 óraker temetik.

Hálákozás. Jancsi István a polgármester mellé rendelt városi hivatalnok október hó 23-án, 36 éves korában rövid szenvedés után meghalt. Temetése hivatalnok társai részvétélvel f. hó 24-én ment vége.

Babakállítás. Mi az a jótétemény? kérdezte a tanítónő a leánykáktól. A leányok persze nem tudták megmondani. A tanítónő megmagyarázta nekik, aztán ismét kérdezte a leányokat. Erre felláll a kis Margit és azt mondja: A baba is jótétemény, mert egy szép babának örülni tudok. A kis Margitok kíváncságot akarja teljesíteni az a gyönyörű babakállítás, mely a Kaszinó dísztermében f. hó 5. és 6-án délután 3-8-ig lesz látható. Az örökké fáradhatatlan Vidor Samuné védnöksége alatt rendezi ezt a kiállítását az irz. jótékony ügyület. A belépő-díj 40 fill. Buffétről is gondoskodva van. A babákat és a beklüdtöt kézimunkákat meg is lehet venni, persze — potom áron.

A reformáció ünnepe. A helybeli reform. templomban f. hó 30-án, azaz vasárnapon a szokásos istentisztelet keretében reformáció emlékünnepet fognak tartani. Az alkalmi szent beszédet Kádár Lajos ref. lelkész mondja.

Bizottsági ülések. Mint már előző számbunkban is jeleztük, a városi szervezési szabályrendelet módosítására kiküldött bizottság f. hó 23. és 24-én Vécsey Zsigmond polgármester elnöklete alatt ülésezett, mely alkalmából a városi tisztviselők, előjáróság, kezelő- és szolgaszemélyzet ültetésre vonatkozó szakaszt vette tárgyalás alá és beható eszmecsere után oly értelmű javaslattal fogja a legközelebbi közgyűlés elé terjeszteni, hogy az eddig szokásos pótlékok megszüntetve, a megfelelő összeggel a fizetés emeltesék és hogy az eddig nélkülözött lakbér címen szintén megfelelő összeg vétessék fel.

A pénzügyi bizottság f. hó 25-én újnapj Elek Lipót elnöklete alatt tartott gyűlés határozatából kiemelendő, hogy a város területén létesítendő mely furásuk leglétesíthetősére 28,000 korona maximális összeg előirányását hozza javaslatba. Az 1905. évi városi költség-előirányzatot a szervezési bizottság határozatát illeto javaslattal egyúttal megv. letárgyalta és azt elfogadára ajánlja a képviselőtestületnek.

Az építésügyi bizottság októ-

ber hó 26-án Szommer Náthán bizottsági alelnök elnöklete alatt a városüz táncsteremben színtán ütlet tartott, melyen azonban csak kisebbtermésűtű magán-építkezéseket illeto átalakítási munkálatokat kérelmezők kérvényelt tárgyalta le.

Uri-estély. A nagykanizsai „Társaskör“ november hó 4-én este, saját helyiségében „Uri-estély“ cím alatt táncsacsoarárt rendez. Az estélyen, mint azt a cím is jelzi, csak „urak“ vehetnek részt. Egy toritók ára 2 kor. 40 fillér.

Klnevezés. Léránt Gábor mész-csáthi kir. járásbírószék irnokot, a győri kir. főügyész a salaeagerzezi kir. ügyész-séghez irnoktá nevezte ki.

Demes Elek balatonfüredi szeretetházi tanító, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a kákcisi állami elemi iskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

Áthelyezés. Nagy J. Géza cskártornai állami tanítóképző-intézetű segéd-tanárt, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, saját kérelmére a kolosvári tanítóképző-intézethez helyezte át.

Meghibozottsági tag. Dr. Csák Árpád, a keszthelyi járás volt főszolgabíráját és a „Keszthelyi Hírlap“ szerkesztőjét e hó 20-án a karmacsai kerületben megyebizottsági taggé választották.

Esküvők. Pécsly József, a fischau-i cs. és kir. alreáliskola őrmestere folyó hó 23-án vezette oltárbox Tancsenberg János városi hivatalnok leányát, Hedvig kisasszonyt. — Váberer Hermán Bos. novi-lakos, vasuti tisztviselő, október hó 25-én kötött házasságot Szauner Margit kisasszonnyal, Szauner Ede termény-kereskedő leányával Nagykanizsán. Mint tanuk: Geisz Viktor őbűtőmester és Gecevicz Ferenc Bos. dupitca-i lakos, kereskedelmi vállalkozó szerepeltek.

Választmány ülés. A magán-tisztviselők országos szövetségének nagykanizsai választmánya e hó 26-án ütlet tartott, melyen a központtal való levelezés tudomást vétele után, a rendező tanfolyam ügyét tárgyalták. Hosszas és beható vita után elhatároztattott, hogy f. é november 15-től kezdődőleg februárig a magyar- és német-gyorsírásból és a díjazásbátanból, miután a szükséges tan-erők a tanítást elvállalták, tanfolyamot nyíl. A szövetség tagjai, hogy ezek a tanfolyamok minden irányban felvilágosított nyervejnek, a szakelőadóktól szerkesztett prospectusban fogja a tanfolyamról értesíteni. E határozatot továbbá, hogy Klanzál Gábor az első felelős magyar keresk. miniszter születésének 100-ik évfordulóján, f. évi november 18-án díszgyűlést tartassék, melyen Schulhof Ákos elnök ur és Nagy Samu ur mondanak beszédet.

Rendelőt. Holottak napjának elő-estélyen, vagyis kedden folyó évi november hó 1-én a rom. kath. temetőben a zavartalan nyilváníntás, valamint a közrend érdekében a következő intézkedések léptetem életbe, melyek szigorú megtartására a közönséget a saját érdekében is felhívom: A temető közepén futóútján, valamint a szélesbe oldalutakon is a járókelők folyton a baloldalon tartoznak haladni. Az utakon való megállás, áldogálás, valamint a kutyáknak a sarkertbe való bevitole szigoruan tiltatik. Dohányzás a kegyelet nyilváníntás ideje alatt, vagyis déltől fogva a temetőben szigoruan tiltva van, hasonlóan tilos a lámpák, koszorúk, virágok megérintése és rongálása, sirlak-mo gázolása vagy hasonló kegyelet elleni cselekmények. Ugyanezért felhívom a szülöket, gyámokat, iparosmestereket stb., hogy gyermekeiket vagy tanoncikat felügyelet nélkül és egyedül a temetőbe ne eresszék. A sirlak kivilágításának megkezdése nincs időhöz kötvé, azonban este féi 9 óraker az összes lámpák előlándók és használatlanok, mert pont 9 óraker a temető bezáratik. Mindezek ellen, kik ezen rendelet rendelkezéseit megszegik, a kihágási eljárás fog folyamata tetetni.

Befektetések. A délszlai takarékpénztárral egyedül önszegélyű szövetségével a november hó 1-ére este bezárítotték az ünnep miatt 3 án tartottak meg.

Festő tanfolyam. Mult számbunkban megemlékeztünk Bogár Béla festőnek városunkba érkezéséről. Ujában arról értesültünk, hogy a fiatal művész festő tanfolyamot fog nyitani. A mind

Folytatás a mellékletben.

FERENCZ JÓZSEF MÉSSEKÉSZERŐVÁZ
AZ EGEDÜL ELISMERT KELLEMS ÉZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Árverési hirdetmény.

A letenyei kir. járásbírósg mint tsvi hatóság közhírré teszi, hogy Gyergyák Márton zsjk-zseffhely lakós végrehajtónak — Gyergyák István béci lakós végrehajtást szenvedt elenoi végrehajtási ügyében 106 k. tőke, ennek és pedig 53 k. tőke után 1902. évi augusztus hó 10-étől, 53 k. tőke után pedig 1902. évi november hó 10-től járó 6%, kamattal 36 k. 32 f. eddigi és 17 k. 30 f. jelenlegi, valamint a Zalamegyei gazdasági takarékpénztár korábbi végrehajtónak — kihéz Gyergyák Márton későbbi végrehajtató ezzel csatlakozottól ki-mondatik 400 k. tőke, ennek 1898. május 13-tól járó 7%, kamattal 55 k. 36 f. perit és 21 k. 60 f. végrehajtási és a még felmerülő költségek kielőltésé végett, a nagykanizsai kir. törvényszék és a letenyei kir. járásbírósg területén lévő béci 447 sz. tjkben felvett s fele-résben Gyergyák István, felszerében pedig Krasovics Anna férj, Nagy Lajosné tulajdonát képező 74 hrsz. ház, udvar és kertre a végr. törv. 156. §. d. pontja alapján egészen 683 k., a béci 452. sz. tjkben felvett 482 hrsz. s fele-résben Gyergyák István, felszerében Simon Lajos nős 906 sz. Erzérvél nevűn álló helyeszi szántófölde a végrehaj-tási törv. 156. §. a) pontja alapján egészen 288 k., végül a béci 449. sz. tjkben felvett s fele-résben Gyergyák István, felszerében pedig Baksa Jánosné szül. Kuzma Rozália nevűn álló 582. hrsz. piarcaljai rétre szintén a végr. (törv. 156. §. a) pontja alapján egészen 96 k. kiköltési árban s nyilvános bírói árverés előrendeltetik s annak megtartá-sára határnapul

1904. évi november hó 22-ik nap-jának d. e. 10 órája

Béc községbe a községi bíró házhoz kitűzetik, a mikor is a fenti ingatlanok Zalki Gyula letenyei ügyvéd v. helyet-tese közbentöltével a szükséghez képest a kiköltési áron alul is eladhatni fognak. Kiköltési ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiköltött kezébe letenni.

Letenyén, a kir. járásbírósg, mint tsvi hatóságnál, 1904. évi szept. hó 5. napján.

Minden családnak
szájt jól felfogott érdekében csak is
Kathreiner-féle
Kneipp-malátát kávét
szabadon pótlékul használnia
a mindennapi kávéitalhoz.

Petrekovics Boldizsár, cseléd gyermeke. 10 napos.
Horváth György, munkás, 57 éves.
Buncon Erzsébet, földmives gyermeke, 5 éves.
Nagy Lajos dr., ügyvédjelölt, 24 éves.
Bébec Józsefné, Prisznyák Mária, kereskedő neje, 47 éves.

Szerkesztői üzenetek.

— B. F. Az illető tisztviselőnek fegyelmi hatósága az alapsz., a felügyeletet azonban a tanács gyakorolja.
— A rendeléseket a rendőrség hajtja végre, ha... végre hajtja.
— R. J. Mi is hallottunk olyanféle hírt, hogy a villamos világítás olcsóbb lesz, de illetékes helyen nem járunk utána a hír valódiságának. Hogy tehát mire alapítja véleményét, nem tudjuk, eddig az égési órá még 4 fillérre kerül. Nem jó lesz nagyon bizakodni a leán.
— Dr. S. Nagyón névvel, ha az egyes hivatalok működéséről évi jelentéseket adnának ki. Egyre kapunk ilyen jelentéseket, de azóta a beszámolókat megvárjuk.
— K. Az ambliopikák hírtelen felébredése mindenkit meglepett. Örömlünk, hogy tisztelbeli állásra még akad ember. Az lesz ám csak a furcsa világ, mikor már nem akad ember. Latinul Vanitas vanitatum.
— H. J. A gyaukó ember az ellenében is ellenséget áll. Pedig a kettő közt van még különbség. Az ellentel csak véleményünk helytelenül, az ellenség existenciánkra. Azért soha ne beszéljünk politikai ellenségről, hanem politikai ellenfélről.
— Sz. Csokoná parlamentnek neveztek azt a parlamentet, melyet Cromwell, Anglia protektor 1648-ban alakított, mintán ellenséget onnan kültse. Ez a parlament helyette aztán vád alá az angol királyt a vidéki városokban szeretik a csokoná parlamenteket. Hogy miért? — A könyvből kormányzás szemponyjából.
— S. M. Weiss Tivadar igenis első útkára volt a keresk társulatnak és az első alap-szabályokat ott van az 5. cikk. Az 1891-ben közzétett és a szerkesztő 18 évvel ezelőtől történt dolgokra nem emlékeztethet vissza feltétlenül. Azt maradjék az a jeltő, melyet Ön most nehezítémes,

Szerkesztőség.
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: Ifj. Wajdits József.

Blons-selyem
60 kr.-tól 11 ft 35 kr.-ig mé-rekint, legol-csőbb újdonsá-gok. — Bérmentve és már elkömra a házhoz szállítva. — Nagy mintagyűjtemény azonnal. Henneberg selyemgyár, Zürich.

VEGYES.
— Sak évi meggyűlés. Emlézteti gyenge-ségnek és érvénytelenségnek általában minden gyomorbeteg, a valódi „Mell-félszűdt perok” bizonyultak a legalkalmasabbak a többi szerek fölött, mint gyomorerosztók és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Széküldés naponta után-vétellet Mell A. gyógyszerés, cs. és kir. udv. szállító által, Béca, I. Tuchlanben 9. A vidéki gyógyszerterekben határozzottan Mell A. készítménye kérésre az 5 gátit jelvényével is aláírásával.

Nyiltér.
Az e rovatt alatt költöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.
Yese, hughyfogy, hughyára és a közsénybántalmak ellen, továbbá a légsz és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás

SALVATOR
sikorral rendelve lesz.
Hughyhajtó hatású!
Kellemes tsvi... Könyven emésztéshő Kapható ásványvízforrásokokban és gyógyszerterekben.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

hého-hóba Wlassicáné gyermekeivel, míg anyuk nem volt otthon. Így történt f. év augusztus havában is, amikor késő este került a gyermekekhez, akik már nyitott ajkuk mellett aludni tértek. Egy ideig most is eltréált volék Mátyas, mikor pedig elaludtak, a nyitott ablakon bemászva, egy 20 koronás aranyat emelt el a szekrényből. Azonban tévedésnek, ha rut haszonvágyra gondolnánk, mert alapjá-ban véve csak egy öleletes terv kapta meg az ifjut. Ugyanis a 20 koronát azon érinletlenül elvitte a korcsmába, ahol Wlassic Remusnéval — a pénz tulaj-donsáival — elláták az utolsó fillérig egyttessen. Ha lett volna a néinek érské a humon íránt bizonyosan nem kellene Mátyasnak arról az egy mutal-ságos esetről elmélkedni hat keserves hónapig, amennyire a nagykanizsai kir. törvényszék ítélte.

— Brutális gyermek. Ifju Antal János merényei legény állott f. hó 26-án a törvény előtt, mert június hó 18-án atyján súlyos testiértést követelt el. Anyjával perelt már korábban otthon a legény a mondoti uspon s mikor atya odaérkezett és az anya védelmére srot emelt, akkor a nőia lévő vasvillával atya jobb kezére sújtott. Tekintetelt arra, hogy a sebesült nem volt komoly jellegű és egyéb enyhítő körülményt is tekintetbe véve, csak két napi fogházra ítéltek a tiszteletlen gyermeket.

KÖZGAZDASÁG.
Gabnaraok október 28-án.

A gabona-letel lanyhasága e héten csak fokozódott és az árak főleg a hét elején erősen csökkenének. Az eladók félvén a további árckökkenéstől, hajlandók az eladásra és így a hét végén a hozatal picusnka növekedett.

Előfordult néked száraz uj tengeri es cingantán is, amely igen szép minőségű és jó áron kelt el.

Piaci árak:

Buzs	9-96—10-10 kor.
Rozs	7-50—7-60
Árpa középáron	7-20—7-50
finomább	7-50—7-80
Teugeri (uj)	6-90—7-10

— **Vessprém város világlítására** a városi tanács által kiirt átjelésben ajánlatokat tettek Gruz és térsa villamra (30 km. vezetékosszal 220,000 k.), Siemenz és Schuckert villamra (30 km. vezetékosszal 298,455 k.), Danubius községszára (7.1 km. hosszú vezeték 190,585 k.), Klinger Henrik acetylre (16.5 km. hosszú vezeték 220,000 k.) és Burdenich acetylre (20 km. vezeték-hosszra ugy, hogy öt éven belül kiterjesztés a mostani kísérleti világlítási hálózatát, saját költségen). A közgyűlés névszerinti szavazással a Ganz és térsa vasontó és gépgyár rt. ajánlatát fogadta el.

— **Az olasz borbéhozatati Fiumén** át a legutóbb hozott rendelet folytán teljesen megszűnt. A megengedett be-hozatal vasuton kerül a magyar állomá-sokra, óriási elkeseredésre az itteni borkereskedők-cégeknek. A tengeren való behozatal tehát eszentul lehetetlenné vált. Ezzel szemben Dalmáciából jó és nagy-mennyiségű bort szállítanak hozának. Egész hajórakományok érkeznek, különö-sen Spalató, Vodicek, Carzola és San-Pietro vidékéről. Érdekes, hogy az idén egyes borkereskedők nem váru be a szártet, a szűtő vásárolták össze és az ott otthon préselték. Mindenesetre jó idea, melyet egy prágai cég honosított meg.

ANYAKÖNYVI HIREK.
1904. október 22—28-ig.
Halálhírek:
Bergstein Samu, kereskedő-segéd, 24 éves.
Jancsi István, városi-bivatalnok, 36 éves.
Laki Rozáli, munkás gyermeke, 14 hónapos.
Topolcs József, csizmadiá, 75 éves.
Herdina Andráse, Lázók Mária, munkás neje, 58 éves.

ördögökkel és boszorkányokkal paktálna, pedig ezek tisztán csak megfoghatatlan kéanységekben alapulnak.
— **Isten áldása Lukácsnál!** Ezen jelező a most lefolyt XIV. sorsjártékban is fényesen bevált Fenti bankháznak ezernyi vevője jutott már az ott elért nyeresemények által vagyonhoz és állandó jóléthez. Az előzékenység és a bármily nagyraágny nyeresemények azonnali és diákrét kifizetése (a nyertő sorsjegyet egyszerre visszadása ellenében) Lukács Vilmos bankházát annyira kedvelték és népszerűvé tette, hogy sorsjegyeit mindenütt a leg-nagyobb előszeretettel vásárolják. Értés-tel a községek, hogy közkedveltségnek örvendő/száltsorsjegyei a helybeli ifj. Wajdits József cégénél is beszerezhetők s így a felesleges levelezés és portoköltéség megtakarítható. Ajánljuk t. olvasóinknak, hogy sorsjegyeiket ezen cégénél vásárol-ják, mely a Lukács-bankháznak helyben és a környéken kizárólagos elárútsója.

— **Üzletelhelyezés.** Lapunk t. olva-sóinak becs. figyelmét felhívjuk lapunk hirdetései részében lévő Stern József féle üzletelhelyezési hirdetésményre.
— **A Magyar Festőművészet Albuma.** A magyar könyvtárnyok terén, felté-nést kéltó díszmível egy a Pesti Napló olvasóinak karácsonyi ajándékul kedve-senki. Öme: A Magyar Festőművészet Albuma, és gyönyörű foglalata lesz a magyar festőművészet remekelneik: Kup-csától és Mányoktól kezdve a jelenkorig, mikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Beczsur Gyula és Zichy Mihály vezetésével, hatalmas gárda szol-gója a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nem jelent még meg ehhez hasonló nagy koncepciójú díszmű. Ötven nagyszabású magyar festmény fogja e díszmunkát ékesíteni, művészi reproduk-ciókban. E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándékul megkapja a „Pesti Napló” minden állandó előfizetője és díjtalanul megkapja mindama új előfizetője, aki egész éven át fél vagy negyedévenkénti vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a „Pesti Napló”-ra. A „Pesti Napló” előfizetési ára: egy évre 28 kor. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Buda-pest, VI. Andrássy-ut 27.

TÖRVÉNYSZÉK.

— **A forró leveles halottja.** Gondatlan-ságból okozott emberölés vádjával terhelve állott a nagykanizsai kir. törvényszék előtt Orbán Benedekné zárszentesítváni lakós. Az eset folyó évi augusztus hó 3-án történt. Az aratás legnagyobb idejé-ben a munkásainak főzött az aszonyy ecétedet a a megforrott levelek a nagy sietésében más helyet nem találva, köny-hája közepén tette fölre a nagy fazekat. Ekkor három esztendő Ferenec nevű fiacskája befutott az udvarról, ahol a délelőli t folyamán játszadozott, oly szere-nésellenül esett el, hogy rázuhana az ott álló fazékra, testének majdnem fele részén súlyos égési sebeket szenvedett, amelyekbe egy hét leforgása alatt bele is halt. A vizsgálat során nem bizonyult be az anya gondatlansága, valamint az spólaras vonatkozásig is ugy nyilatkoztak a ki-hallgatott szakértők, hogy gondosabb spólas mellett is el kellett volna pusztulnia a gyermeknek. A kir. törvényszék ezek alapján az aszonyy felmentette.

— **A kereskedelmi iskola tolvajja.** Megemlékeztünk annak idején Weinstingl Lipót és Eisödörfer Zsigmond ügyéről, akik közül az eselők a helybeli kereskedelmi iskolában elkövetett lopásért, a másodikat pedig ugyanitt közbiztonság ellen elkövetett kihágásért ítélte el a nagykanizsai kir. törvényszék. Most kerültek vissza a megfélebbezett ügyiratok a pécsi kir. ítélőszéktől, amely Weinstingl Lipót büntetését 6 hónapra szállította le, Eisödörfer Zsigmondot pedig felmentette.
— **Kedélyes asztalosinas.** Imerős volt Wlassica Remusné aszonyy házánál Reicher Mátyas asztalosinas. Eljártasott

jobbán terjedő squarell és tempera fes-tészen kívül rajzolást és olajfestést is ta-nit. A fiatal festő városunkban már ko-rábban jó hírnevet szerzett műveivel s csak örvendeni tudunk, hogy így alkalmat nyujt a városunkban gyenge lábon álló esztétikai nevelés előbbreviteléhez.
— **Gadassági előadás.** A Nagykanizsa és járási gadzadók meghívására Agh E n d r ismert gazdasági író f. év novembe-rier hó 6-án Nagykanizsán a városbász díszteremben műtrágyázásról szakelőadást fog tartani.
— **Erdős, egészséges gyermeket** nevelni minden anya egyedül célja, s ezt eléri, ha gyermekeit a serdülő korig csukamájójával táplálja. E célra legjobb a Zoltán-féle cukkamájóját, melynek se rossz íze, se szaga nincs a a gyermekek nagyon szivesen veszik. Üvegeje 2 korona a helybeli gyógyszerterekben.
— **Öngyilkosság.** Bébecs Józsefné, Prisznyák Mária grógyit hatatlan beteg-ségben szenvedett. Nagyon elkeseredett emiatt, de lelkiismeretmeiről nem szólt senkinek. Egy őrizetlen pillanaton borot-vával felvágta jobb és balkezeinek üteteit. Dr. Mayer és Dr. Schwarcz orvosok a beteghez siettek, de mielőtt az ereket elköthették volna, a szájalomra méltó aszonyy kiszenvédett.

— **Kölcsönkért halottit koszorút.** A szegényesg sokra ráveszi az embert. Ujjabban arra vette rá az alsóbb nép-zsúlybelieket, hogy halottjuk kopor-sóját kölc-önkért koszorúval díszítsék fel. Nem elégszenek meg egyszerű termé-szetes virágból font koszorúval, meg a divat parancsolja, hát a temetés vállal-kozójától vagy az asztalosától csinált virág koszorút kérnek kölc-ön szerző díjért, ezt azután a koporsóra teszik. Mikor azután elföldelték a halottat, a koszorút visszaviszik. Másnap azután másik ravat-ra kerül a koszorú s jár rendről rendre a halottas házakhoz. Hát igen veszedel-mes divat ez! Különbösen ma, mikor annyiféle ragadó betegség uralkodik, kivált a gyermekeseken. Elcipeljük azzal a koszorúval házról-házra a kór csíráit s terjesztik a ragadós nyavalyt. Fontos érdek az emberi élet és az egészségügy fontos érdeke követeli, hogy népünk ezt a veszedelmes szokást abbahagyja. Ha másképp nem, hát a hatóságnak kellene szigorú rendelettel ezt a betegségetterjesztő divatot megszüntetni. Annál is inkább, mert legtöbbször talán csak húsággból fakad.
— **Szarvas szálloda.** Városunk első-rangu szállodája, a „Szarvas” vezetésé-ben november 1-től változás áll be. Özv. Tsiang Lajosné, ki eme szállódtól több mint egy évtized óta mintaszervező vette, visszavonult a magánéletbe. — Felhívjuk olvasóink figyelmét az érdemben alább között hirdetésünkre.
— **Pénztisztviselők orsz. egysé-ülte** Budapesten saját klubhelyiségben, az Andrássy uton okl. számtisztek és pénztisztviselői felhívnyalgók kiképez-tésére céljából tanfolyamot rendez a könyvtelből, ügykezelésből, váltójogból és az ő-szes pénztisztviselőket érdeklő ismeretekből. Az előadók részben akadé-miai tanok, részben pénztisztviselői tisztviselők. Ezek között van Bón József is, a Pénzváltó és Lezámtató bank tisztviselője, mint az elleuóztós és ügykezelés előadója.
— **Balthazár mester Nagykanizsán.** Ma szombaton és holnap vasárnap lesz alkalma a községségnek anyi sok haszon-talan kökier után gyönyörködhetni a hírneves nagy szabású bévez Balthazár Alajos mutatóványiban. Előlegezhetjük neki bátran a bizalmat, mert a budapesti és az ország nagyobb városainak lapjai nagy dicsőréttel és elragadtatással írának elő-adásairól, sőt ezelőt pár évvel városunk községsége is állig tudott betelni mutat-ványával ugy, hogy a bucsa előadásán városunk egész intelligenciája megöltötte a Polgári Egylet nagytermét. Emlékszünk, hogy az ő mutatóványai egyszerűen mesébe álomországba illők. Mintha valószággal az

BALTHAZÁR
Ma szombaton és holnap vasárnap tartja a páratlan előadásait a Polgári Egylet nagytermében.

Schicht-szappan

„szarvas“

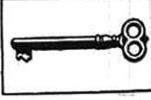
vagy

„kulcs“

Jegygyel /

legjobb, legkíméletesebb és ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkotórésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

INGYEN

kapja kívánatra mindenki a mi — **Érdekes általános árjegyzékünket** — több mint 1500 képpel, mely bármily szűk ségleti szer vagy érdekes újdonságoknál nélkülözhetetlen. Egy levelező-lap a pontos cím megjelölésével elég, mire bérmentesen küldetik az Érdekes általános árjegyzék **KERTÉSZ HENRIK** által, Wien, Fleischmarkt 18-243.

Liniment. Capsel comp.
Nichtur-Heilung Mergang-Pain-Expeller.

Ezen erős mért kiltandó és tájékozomlást adó bedörögőselet hársdi, hálszer, berk-skrizsán, — a mely minden gyógyszerben kapható — mindig figyelemmel legyenek a „Wergang“ védjegyre.

Schalek Henrik
HIRDETÉSI IRODÁJA
Bécs, I., Wollzeile 11, földszint és I. emelet
Alapítotott 1873. ☎ Telephone 809.
A cs. k. póstatarkárpénztár Clearing-szám-lája 804. 816.

ajánlja magát hirdetéssel megfizások gyára és olcsó elintézésére bel- és külföldi újságok részére.

Szaktanácsok, hirdetési tervezetek, árazások díjmentesen.
Legjobb nagy hír-árjegyzék hirdetőknök ingyen és bérmentve.

Saját gyűjteményes-hirdet
rovat a
„Neue Freie Presse“ és „Neues Wr. Tagblatt“
hírlapokban mindenemű hirdetés részére, mint: Adás-vétel közlések minden Északi-ágak, Társ, képviselői, ügyvédi Állást-keresők, ajánlati hirdetések stb.

Olcsó cseh agyutollak!

5 kiló új tepsés 9 kor-60 fill., jobb minőségű 12 kor., fehére pelyhű puba tepsés 18 kor., 24 kor., hófehér pelyhű puba tepsés 30 kor., 36 kor. Széltűdés bérmentve utánvétel. Kicsérelés és visszavétel, portó megtérítés ellenében, megengedve.

Benedickt Sachsel, Lobes 278.
Post Pilsen, Böhmen.

Heim féle MEIDINGER KÁLYHÁK
A felfaláló **DR. MEIDINGER TANÁR** ÁLTAL kizár. jogosított gyára.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

HEIM H.
„Hestia“ kályhák

HEIM féle folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák
TÖBB MINT 65.000 HASZNÁLATBAN.

Utánzatoktól **MEIDINGER-OFEN** utalással az itt óva intünk **H. HEIM** álló védjegyre

Folytonégő, kandallók KÖZPONTI FÜTÉSEK
MINDEN RENDSZERBEN,
MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZÉLÉSSEL.
EGY KANDALLÓ TÖBB HELYSÉGET FÜGGETLENÜL BEFÜTHET.
Szellőztetési berendezések,
MINDENEMŰ SZÁRÍTÓ BERENDEZÉSEK.
NÖVÉNYHÁZI FÜTÉSEK.
Legjobb referenciák. — *Prospetusok és költségvetések ingyen és bérmentve.*

BUDAPEST, THONUTDVAR
Eredetiben kaphatók csak fenti helyen vagy Bécs, I. Schwarzenbergstr. 8.

Élő vad.

Mezői nyulak, foglyok, fácánok, örekszarvasokat stb. a legmagasabb áron vez. **Julius Mohr jr. UIm a D.** állattanykereskedés.

Nyulfogáshoz küldök egy fogó létrát és mellékelek hálókát. Foglyok és fácánok széküldetésére kosaramat bérmentve küldöm.

ÜGYNÖKÖK

kerestelenek, kik az újonnan kibocsátott **Erzsébet királyné sorsjegyek** törvényes kiállítását részletvelesek eladással foglalnak akarnak **Legmagasabb jutalék, jutalomdíj és hiveltetés.**

Anyag miatt forduljanak **Dirnfeld Testvérek** bank-hárához **BUDAPEST, V., Fűrész utca 4. szám.**

Bécs, Stefánia szálló
II. Taborstrasse 12.

központi fekvés, 5 perc az Isván-térről, 2 perc a városi pályaudvartól. Omnibus és utcai vasút mindenfelé és pályaudvarokhoz a szállótól. Újonnan és modernül berendezve. Villamos világítás mindenütt, fürdők és melegvívezetékek. Legnagyobb kényelem. Szobák: I. em. fr. 1-90, II. em. fr. 1-60, III. em. fr. 1-40. Kiszolgálás és világiással. Aranydíjny kor. utazóknak és hosszabb tartózkodásúknak. Nincs étkészlet kényeser.

Wilmanns Károly tulajdonos

Nagykanizsa és vidékén

OSZTÁLYSORSJEGYEK
LUKÁCS VILMOS

a magy. kir. szab.

OSZTÁLYSORSJÁTÉK FŐELÁRUSÍTÓJA
johírnevű budapesti bankházából

kizárólag csak nálam kaphatók.

Szerencseszámok nagy választékban.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF
papirkereskedő, Nagykanizsa Deák-tér.

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

1/4	1/2	3/4	1
12.-kor.	6.-kor.	3.-kor.	1.50 kor.

„ARANY SZARVAS“ Szálloda!

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, miszerint „Szarvas“ szállodám vezetésével **Bereczky Lajos** varaszd-topliczai fürdővendéglős urat biztam meg. Midőn szőlővárosom igen tisztelt közönségének mindig tapasztalt becses támogatásáért ezuton is hálás köszönetet mondok, érdemes utódomat nagybecsű pártfogásukba ajánlom!

ÖZV. TINAGL LAJOSNÉ,
az „Arany Szarvas“ Szálloda tulajdonosa.

Van szerencsém Nagykanizsa város igen tisztelt közönségének jelenteni, miszerint az „Arany Szarvas“ Szálloda vezetését **f. é. november hó 1-én** átveszem. Az e téren szerzett gazdag tapasztalataim feljogosítanak azon reményre, hogy eme **mintaszerű szállodával** kapcsolatos **kávéházat** és **kitűnő éttermet** hírneves színvonalon nemcsak hogy fenntarthatom, hanem még fejleszteni is fogom. **Kitűnő magyaros konyhát,** a legjobban minőségű **balaton melléki borokat,** a **legfigyelmesebb kiszolgálást** és **legpedánsabb tisztaságot** fogják igen tisztelt vendégeim ezental is a „Szarvas“ Szállodában találni. Legfőbb törekvésem leszen a város igen tisztelt közönségének kegyes pártfogását kiérdemelni.

Kiváló tisztelettel
BERECZKY LAJOS,
varaszd-topliczai fürdővendéglős.

CHOCOLAT KOHLER
világhírű finom gyártmány
Egyedüli elárusító nagyban Magyarországon:
BRÁZAY KÁLMÁN
BUDAPEST VIII. József körút 37-39

Hirdetők
Bécsi lapok,
továbbá az összes hí- és
befülő lapok (társas-
legolcsóbban csakott)
RUDOLF MOSE,
Ammersee-Expedition
WIEN.
I. Bez., Seifergasse 2

Műhelyek
állományban van
legújabb stílusú
pótlások és kiegészítők
IFJ. WAJDITS JÓZSEF
Nagykanizsa.

FONTOSS
GYOMORBAJOSKNAK!
Egyregyházi, gyomor-
fájdalanszá, analízis,
gyomororgoságot,
elégétek, arvarok, fe-
lértételek, és
személt a világhírű valódi
személt a világhírű valódi

BRÁDY ZÉLO
MARIACELLI GYOMORCÉPEPEK.
Sok ezer kímélő és élénkítő nyilatkozattal!
Kis árú használati utalással 80 fillér,
nagy árú 1-40 korona.

Gyógyeszerárakban kaphatók.

Főraktár: **BRÁDY G. gyógyszerár**
a „Magyar Királyi“ Bécs, Román királynatra
lapos kúrák
az érdekes „Spécialité“
6. kor. beküldés után 6 kis árú, 4.50 kor.
béküldés mellett 8 nagy árú, 4.50 kor.
mentve utólag. Kérvényes! Magyarországon
kímélő: **TÓRÖK JÓZSEF** gyógyszerár
Budapest, Királyi utca 14.

Üveglapok népszerűsített! A valódi **MARIACELLI** gyomorcsépepepe fenti védjeggyel és
ajánlati kell, hogy elítássa legyenek.

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmulhatlanul

kedvez főuradánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereseménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereseményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben **1.000.000 korona.**

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeresemény **400.000**, 1 a **200.000**, 2 a **100.000**, 1 a **90.000**, 2 a **80.000**, 1 a **70.000**, 2 a **60.000**, 1 a **50.000**, 1 a **40.000**, 5 a **30.000**, 3 a **25.000**, 8 a **20.000**, 8 a **15.000**, 36 a **10.000** korona és még sok egyéb; összesen **55.000** nyeresemény és jutalom **14.459.000** korona összesenben.

Az I. osztályú sorsjegyek törzszerű árai:

1/2. ered. sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4. ered. sorsjegy f 1.50 v. k. 3.
1/2. ered. sorsjegy frt 3.— vagy kor. 6.—; 1/4. ered. sorsjegy f 6.— v. k. 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. — Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyeket kérünk

folyó évi november hó 6-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főuradánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút 11/a III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőlével levágandó. **TÖRÖK A. és T^{SA}** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben _____ mellékelem bankjegyekben (bélyegekb.))

Pontos cím:

A Pesti Napló új karácsonyi ajándéka

A MAGYAR

FESTŐMŰVÉSZET ALBUMA.

Páratlan dísz, külön kiállításában és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, amelyet a „Pesti Napló” az 1904. év karácsonyára szánt meglepetésként, olvasóinak. Eddigi karácsonyi ajándékainak díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló”, új és minden eddigi ajándékot messze túlszárnyaló dísművel, melynek címe ez lesz:

A MAGYAR FESTŐMŰVÉSZET ALBUMA

A magyar festőművészet remekműveinek gyönyörű foglalatja lesz ez a páratlanul álló dísműnk, amely a magyar festés közzétett felől a XVII. század nagy magyar festőitől, Kesztyűstől és Háybától kezdve egészen a jelenkorig, amikor **Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczer Gyula, Madarász Viktor** és **Ziehy Mihály** vezetésevel hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdagságban mutatja be. Ötven nagyraemelt festményt szemlélünk ki, amelyet mesteri kivitelű

ötven műlapon mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű sok színnyomású kép

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor., félre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. — Szerkesztésége és kiadóhivatala:

Budapest, VI. Andrássy-ut 27. szám alatt van.

A legjobb legtapálódó reggeli

Kakao, oldódó, egy-kettőre készen van.

SUCHARD

Csokoládé

főzésre és nyersen való evésre egyaránt a legjobb

Tiszta Kakao és cukor

Grand Prix Páris 1900.

Könnyen megemészthető erősítő

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség és t. vevőim szives tudomására hozni, hogy női divat-áru üzletemet a nagykanizsai takarékpénztár épületéből

a Főtéren lévő volt Kohn és Lichtschein-féle

helyiségbe helyeztem át.

Állandóan nagy raktárt és dús választékot tartok a legújabb divatu bel- és külföldi kolmek- és solmekben; valódi May- és Holfeld-féle vásznak-, Schroll-féle chiffonok-, legjobb minőségű asztal- és ágyneműkből valamint szőnyegekben. —

Valódi cosmanosi mosókolmek; kész női kabátok és gallérok, gyermek-felöltők, férfi és női fehérneműek a legújabb divat szerint, valamint minden ezen szakmába vágó cikkek bő választékban.

Figyelmes kiszolgálás, jutányos árak!

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve

Nagykanizsa, 1904. október hó

tisztelettel

STERN JÓZSEF.

Első kézből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!
Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, bédserg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és a hangfokozó gorená feltalálója

BUDAPEST, II., LÁNCZHID-U. 5. sz.

Ajánlja saját gyárban készült, állatánosan ellismert különleges (specialitás) la-, réz-, fuvó és voozó hangszereit, csimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk 2-, 4-, 5-, 6- forintosól feljebb, a legjobb felszereléssel.
Hangfokozó gorená, mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítással 4 frt.
Harmonikák, legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal, 2-50, 8-, 4-, 5- forintosól feljebb. Különleges acélhang, hangversenyharmonikák, saját minikák.
Zenekarok teljes felszereléssel, előnyös feltételek mellett, jutányos árrban, ellismert jó minőségű, a hadserg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.
Javítások az összes hangszereken, különleges szakaszeri pontosággal, jutányos árrban eszközölletem. Kézesség minden egyes hangszernél.
Kivitel nagyban és kicsinyben.

Árjegyzék minden hangszerről kívánatra legyen és bérmentve küldet k.

Szécsény

SZÁZSZORSZÉP

levélpapírja

legjobb csontlevélpapír.

KAPHATÓ:

Uj. **Wajdits József** papírhesszekehdésében.

HIRDETÉSEK
FELVÉTELEK
E LAP
KIADÓ M M M M M M M M
HIVATALÁBAN.

1. november től

50%-ig
megtakarítás!

óriási karácsonyi okkasio eladás

az összes gyapju-, selyem- és mosószövetekben, szőrme áruk, uri- és női ruházaticikkben stb. stb.

Minden bámulatos olcsó!

Gazdag okkasio-gyűjtemények gyapjuszövetek, selyemszövetek, mosószövetek, divatbársonyok, uriszövetek, vászon árukban stb.

KIVÁNATRA AZONNAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Legnagyobb szétküldési ház a Monarchiában

LUDWIG ZWIEBACK & BRUDER

Wien, VI/2. Mariahilferstrasse Nr. 111.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyalkásodás ellen gyors és biztos hatásnak **Éljen!**

Egger mellpasztillái az étvágyat nem rontják és kitűnő ízlel. Doboza 1 kor. és 2 kor. **Próbadozoz 50 fillér.** Fő- és szétküldési raktár: „NÁDOR” **GYÓGYSZERTÁR** Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mellpasztilla csakhamar megegyőzteti.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyan: Pető Jenő gyógyszerárakban.

POPOFF a legjobb **TEA** a világon.

KFC

Csakis orosz eredeti csomagolásban kapható. Eladási hely: Neu és Klein-nél.

Amerika.

Indulás Havreből minden szombaton. Utazási jegyek a **Französische Linie** által. Jó és gyors utazás. Kitűnő ellátás, borral és liquerrel együtt. Amerikai vasúti jegyek minden állomásra eredeti ártért. Közelebbi felvilágosítást ingyen és bérmentve ad a **Französische Linie** Bécs, IV., Weyringergasse 3.

Z. K. 1/2, 904. **MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti föl.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyermek- és altestbántalmak, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzített székrekedés, májvántalom, vér teltség, aranyér és a legkülönbözőbb más betegségek ellen, a jeles háziismernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy laposcsatlalt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti föl „A. Moll” felirattal szorítottan van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító kedvességűl szer közzvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinek legismertesebb népszere. — Egy üvegezett eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készitek gyermek és bölgy szappan a vér aközvetl ápolására gyermekok a feloldott részére. Ára darabonként — 40 fill. öt darab — 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés: Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautávként mellet teljesítettek. A raktárakban tessék határozottan **MOLL A.** aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni. Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf Fiai.

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsaí

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsaok.) E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagoktól, az altselti szervek bajainál legjobb eredménytel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

SZÉKSZORULÁS

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik. Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fillér, egy takeres, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 korona. 2.45 korona előleges beklldés mellett egy takeres bérmentve küldetik.

ÓVÁSI Utazásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacsaot. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvény-székiileg védett esomsgjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP „Szent-Lipóthoz” csiszelt gyógyszerára. Z. K. 1/2, BECS, I. Plankengasse 6. Kapható Nagykanizsán: BELUS LAJOS ÉS REIK GYULA gyógyszerárakban.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziismer, mely már több mint 30 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőzvényével, csuszál és meghűlésekkel bedörzsölés-közpön használva. Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárlásakor óvatossá legyünk és csak olyan üvegezt fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjegyével és a Richter cég-jegyével ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegeken 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és üvegezt minden gyógyszerárakban kapható. — Fraktúr: Torók Mészé gyógyszeráraknál, Budapest.

Richter gyógyszerárak. „Arany oroszlánok”, Prágában, Elisabethstrasse 6. neu.

GLOBUS Tisztító-kivonat

Jobban tisztít, mint bármily más fém tisztító-szer.